

311857

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం|| నవంబరునెల 25-వ తేది శుక్రవారము } No. 198
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభ వనామనంవత్సర మార్గశిరమాస శుద్ధ స్రవణము. } సంచిక ౧౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
యోగ్యతావల్ల ములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచీవివరించిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరింగ్, ఫోర్ట్, బా

పీటీయొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తెప్పించి, ఒకడభా వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిపెండెదరని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడగకయే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబుధిదర్శనము.

ఇవి మేలైనకస్తూరి, కంకుమపువ్వు, అపూర్వమైనపిండధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్రమగా తయారు
చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము
ఆజీర్ణము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రక్కల తాడు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బహిషత మొదలగువాటికి వైద్యాయుధములై పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి
అన్యతానాశము. 210-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు ౯-4-0 6 పాన్తు ఖర్చు ౯-4-0 జి. పాన్తుఖర్చు
తో నహా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-8-0, 25 కి రు. 5-8-0. 594

భివగ్గరత్న పాశ్యపు మొకటాచల పండితులు, పొప్రేటరు.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్య శాల, మైసూరు.

నరనము

దృఢమైనది

నమృకమైనది

ఇప్పటికీ మైసూరు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
పెట్టెలు ఈదినవ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా
యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రేటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిను భాగములు, మొదలగు
సవిరి చేయబడుచుండు సమర్థులగువారు, రై నుమిల్లుకుకావలసిన

సిలండర్లు, సోఫ్టింగ్ నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపిల్లపేటి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషి
నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినకయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్రురములు వ్రాసిన బడులు
వ్రాయబడును.

ఆంధ్ర దేశమునకు పంటి వైద్యుడు

సరియైన పంటివైద్యులు ఆంధ్రదేశమున లేనందున,
డెంటల్ క్రిములవల్ల గలుగు హానిని తొలగించుటకును, నెజ
వాడయందు, విన్నకోలవారి మేడయందు పూర్ణానందము
విలాసమునందు మాత్రాంచీని ఒక ఘనవైద్యుని ఆశిష్యశ్శున
వీర్యపబడెను.

Dr. H. VENKATA RAU., L. M. S.
Dental Surgeon, 250, China Bazaar, Madras.

శాస్త్రోక్త మైన జ్యోతిషం

భాగ్యవస్తువును గురించి 6 వ్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రు. 5-0-0 ఓ. పి. ఖర్చులు చేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యకవచము రు. 2-8-0
శ్రీ శివనుబ్రహ్మణ్యకౌలివకవచ నిలయము,
8860 తిరు క్కణి, చిత్తూరుజిల్లా.

1927-28 సం||రము

మద్రాసు పందెములు

గిం డి

మొదటి ఎక్ స్ట్రా మీటింగు

మొదటిదినము

3-12-1927

[illegible]

అటువంటివికప్పు అంగ్రవాజ్యము అనిపించుకొనే పుస్తకాలు సామాన్యంగా భాషలో కొంత కృషిచేయనిదే. అర్థం అవలంబితకాదు. అన్ని భాషలలోను అన్ని దేశాలలోను అంతే. ఇంగ్లండులో షేక్స్పియరు నాటకాలు వేస్తే వచ్చే పద్యపద్యాల కన్న చురుకైన సాంఘిక నాటకాలు అవ్వలే వచ్చే సమాధి యులు ఒకవంధరెట్లు ఎక్కువ ఉంటారట! కేవలం సంస్కృతం చదువుకొన్న వాళ్ళకూ కేవలం ఇంగ్లీషు చదువుకొన్న వారికీ తెలుగు అర్థంకాదు. పూర్వపుమనదేశాన్ని కాలాన్ని పట్టి పుస్తకాలు కఠినంగావుంటే వాట్లకు వలసినన్ని వ్యాఖ్యానాలులేవు. విజయవిలాసానికి వేలం వెలకటరాయశాస్త్రిగారు తాళపుచేసి ఇన్స్ట్రక్షన్ ఇంతమంది ఆతంజావూరి మూలలోని ప్రతిగడి లోక పెళ్లివుండరు. ఆముక్తమాల్యదవ్యాఖ్యానంకోసం ఎంతో మంది నోరు తెరిచుకున్నామన్నారు.

పిల్లవాళ్ళదగ్గి అమంచి పెద్దలవాడకా వారువారు సొంతం గా చదువుకోగల సులభగ్రంథాలు మనభాషలోలేవు. ఇప్పటికీలేవు. ఇంగ్లీషు మొదలయిన రాజభాషలలో అట్లా కాదు. వీరివయస్లో పడితే ఆవిషయంలో ఎవనిబోధకు తెగినపుస్తకాలూ వ్యాఖ్యానాలూ తామరతంపర రాజభాషలో అభాగ్యం వుంది. వనతెలుగులో నుబోధమైన పదనంకూడా లేని గొంతుకు ఆర్పివేసేదప్పకీ ఎండమావులు ఆధారం.

మనచదువుకూ ఇంగ్లీషుచదువుకూ ఒక భేదం వుంది. ఇంగ్లీషులో ఒక మంచిపుస్తకం పుట్టిందిరా అంటే దానిని అతి విపులంచేసి వ్యాఖ్యమీదవ్యాఖ్య, విమర్శమీదవిమర్శ ప్రాసి ఊరూసాడూ మోగించేస్తారు. మన అలవాటేమిటంటే మూలకం తెలు వ్యాఖ్యానం విగించెయ్యటం చెవిమెలిపెట్టినా అంతబాధ వుండదు. ఆ వ్యాఖ్యానంతో మూలానికి విరడాకొట్టినట్లువుతుంది. ఆ వ్యాఖ్యానానికి ఇంకోవ్యాఖ్యానంపుట్టిందంటే మూలం మూకం అయిపోయిందన్నమాటే. ఇహ దానికి దీక్షి తాళంచేసి గురువుగారే. దాన్ని గురువుగారిముఖతః చదువుకోవలసిందే ముద్రాదానికర్కం లేని ప్రాచీనకాలంలో ఒక రకంగా దాన్ని అంగీకరించాలిసివోస్తుంది. "అందుకనే పుస్తకేమదయావిద్యా పరమాస్తేషు యద్దశమ సంగ్రామేచ గృహేనైవ్యం త్రయంపుం సాంవిదంబజమ్" అని వాడుక వుంది. బిల్కలుబిల్లి వెళ్ళ కొట్టింతర్వాత్త "భాండాగార మఖండమేవ వ్యాదయే జాగరి సారస్వతమ్" అని అన్నట్లొకములో ఈ భావచ్చాయయే ప్రసరించి ఉన్నది.

ఈ రెండుపద్ధతుల భాగోగులూ నిర్ధారించడం మనకు విషయంకాదు. ఇప్పుడు ప్రకటితమయిన వీరేశలింగం పంతులు గారి వాల్యాములూ చిరుమర్రివారివాల్యాములు పాడగంటి వారిని మొదలైన ఒక గ్రంథాలయమును చేస్తున్నవి. శ్రీ తిరుపతివెంకటకవుల శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిని మొదలైనవీళ్ళి, కృష్ణా, ఆంధ్ర, ఆంధ్రసాహిత్యపరిమత్తృతిక, భారతీభి జయంతిమొదలైనవీళ్ళి గ్రంథాలయములను మంచినావిన్ను అయితే ఇప్పుడు మనమునొకటింత కావ్యం ఇంకమందు ఉండదు. ఎందుచేతనంటే కాలసీతి మాటింది. అందరికీ ఆదు బాటులో వుండే గ్రంథాలు కొద్దికొద్దిగా బయలుదేరుతున్నవి. ఇంక చాలావృద్ధి అవుతవి.

వెనుకాటికాలం ముందెన్నడూరాదు. అట్లా రావక్కల లేదు కూడాను. ఈ కాలానికి ఇంక గ్రంథాలయమే ఇంచుమించు ఆచార్యుడు. చిన్న దగ్గరనుచీ పెద్దదాకా గ్రంథాలయాలు ఉపయోగించాలి. అట్లా ఉపయోగించే గ్రంథాలు ప్రతిభావంతులు రాయాలి. అప్పుడు గ్రంథాలయం బాల్కనీ వృద్ధుల్లో ఏక భూమిలోకి తెస్తుంది. జట్టిపుణ్యం తెలుగుకు వీ నాడు పుట్టగలదో కదా.

వ్యావహారికభాష

సుమారు ౧౫, ౧౬ ఏండ్ల క్రిందట గిడుగు రామమూర్తి గారును గుజాడ అప్పారావుగారును డాక్టరు బుర్రా శేషగిరి రావుగారును ఈవ్యావహారికభాషనుగుర్తించినారు. వీరు భాషా తత్వవేత్తలు. దూరదర్శులు. వీరిలో గుజాడ అప్పారావు గారు లక్షణమునేకాక లక్ష్యమునకూడా చూపారు.

శ్రీ గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు తమ డబ్బా డ వాళ్ళతో ఉపన్యాసయాత్ర బందరులో సాగించినపుడు అందరికంటే ఎక్కువగానే నాయనను కలవరపోయాను. ఆయన తార్కికముగా చూపిన ప్రతియుక్తి ఖండించటానికి వీలులేక పోయినప్పటికీ వాసనావశంకల మనస్సు ఒప్పుకొనేది కాదు. ఎంచేతనంటే నాకు మటుక్కు నాకు భాష అంటే కవిత్వమే అనిన్నీ శాస్త్రమే అనేకాని మరోటి కాదని, కృష్ణాపత్రిక ఆంగ్లపత్రిక మాస్తే కడుపుమండేది. లోకవార్తలు సమేతం పద్యాలలో నడపాలని వుండేది. ఇప్పటికీకూడా 'ఇటువంటి వాళ్ళను' చూసి నేను సిగ్గుపడడం మానుకున్నా.

రామమూర్తిగారితో ఇట్లు తర్జనభర్జనపడ్డాక నాలూ ఒకతీవ్రవిమర్శనం కలిగింది. రెండోక్లాను మూడోక్లాను చదివేట్లువాళ్ళకు గ్రాంథికభాష తెలుస్తుందనే నా ఊహ. కాని ఒక్కసారి తరిచిచూతును గదా ఒట్టిదొల్ల. ఆపుస్తకాలు పిల్లలకి ప్రత్యేకంగా కృషిచేసి గొప్పగొప్పపంతుళ్ళు ప్రాసి నవి. ఎంతప్రయత్నం చేసినా అవి వాళ్ళబుర్రలోకి ఎక్కుక చేయమందులాగా బయటికి వచ్చేవి. ఇప్పటికీ దిగువబళ్ళలో

శ్రీ వేండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేవామానెట్లు త్రవ్వినము పరిశుభ్రపరచ (యక్షింపుదువో, నల్ల నీళిరన్నుగూడ మురికిగాకుండ పరి శుభ్రపరచ (తండుల్లి) కవలసి

ందును. నీ శిశువునెగల రంగ్రమలందు చుందు మున్నగు కల్పవృక్షదార్శములుకూడా యుండిన నీవెంద్రుకల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండెను. ఈమందు వగైరాలు చేరువవ్వకు నీవు వహించిన అతిత్యరలో నీతలయంతయు కురుపుల మయము గాగలదు. మున్నగు యిట్టి వాటికి లోనగాకుండ కాపాడుకొన దలచినవో తరిసిత్వము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నువయోగించి తీరవలెను. ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒక బేళ నీతలయందు నాచుండినకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమూడుసారు లీనూనెను రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెంద్రుకల కుదుర్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన ఆమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెంద్రుకలను, తుమ్మెదల రక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టువంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000

మందికి పైగా దీని నువయోగించి దీని శ్రేష్టత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొపలగి యున్నాడు. ౧ మించినది మరొకటి లేదని పొగకొనిన కామినీయా ఆయిలు దీని తు 1-0-0 ౧ పాచార్ల 0-6-0 కి నీసాం ఖరీదు తు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

ను వా న న ద్రవ్య ము ల కు రా జు

ఓ లొ ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డ్)

అతిపవిత్రము, ఎందుకు చనికొనాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు అజారు నందుగలవు. ఓల్డోడిల్ అజారు నువయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్యమును, మంచి నువాస నక అచ్చదమందతీరవు. మల్ల మున్నగు ఆత్మరం కేవిధముగను తీసిపోడు. నేడే అర్జరును వంపుడు.

1 కొన్న ఓల్డోడిల్ అజారు	రు.	2-0-0
1/2 " "	"	1-4-0
1 ద్రామ " "	"	0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును కాపనకాల్గులు. డబ్బు 0-10-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 126, హమ్మమిడిదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

జరుగుతున్న పని అంతే. ఇంకా పెద్దలకు మాపు మాటలేదు. ఆ పెద్దలంటారు కదా-చిన్నప్పటినుంచీ గ్రాంథికభాష మేము చదువుకో లేదా! ఇప్పుడది మానేస్తే పెద్దలయ్యాక అసలే రాదు! అని అయ్యయ్యా! వాళ్ళకు రావలసింది. నాడువచ్చు చున్నవాడు, వాని నాచుము, కృష్ణుడు సాంధీపురితో చది వెను' మొదలగునవా లేక విషయమా? చాలా నుతుమారమైన ఈబాలరమనన్ను గ్రాంథికభాషతో బలాత్కరింపఁబడి పో తుంది. సంవత్సరం చెప్పేది రెండుపంజత్యములు పడుతుంది. గ్రాంథికపాఠాల్లనే విజ్ఞానం కలుగుతుందని కొందఱంటూ న్నారు. ఇది అసత్యం.

ఈవిషయంలో లోగడ అనేకవాదప్రతివాదాలు జరి గాయి. ఇప్పటికీ జరుగుతున్న వున్నాయి. ప్రాచీన పెద్దలెవ్వ రూ దీని ఉపయోగం కిందితైనా తెలుసుకోక పోవడం ఒక విధంగా ఏమంటాము దాన్ని - వారికి కోపమురానిమాట- మందరదృష్టం మనపిల్లలదురదృష్టం శ్రీలయరదృష్టం సామాన్య జనలదురదృష్టం గ్రంథాలయములదురదృష్టం.

వారు దీన్ని ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకున్నా జనల్లో రచ నాశక్తి ఏమన్నావుంటే వారిని ఒప్పించి తీరుతుంది. కవ్యా శుక్లం ఒకవిధంగా కొండటిని అక్షింపచేతదా?

ఈమగ్న ఒకప్రాచీనపండితుడు ఒకసాహసం చేశారు. వారిపేరు చెప్పకముందు వారిసాహసంచెప్పడం భావ్యంకాదు. వారు మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. వారు తమపేర ఒక వ్యాకరణం వ్రాశారు. అది లోగడ వైయాకరణాలు అంగీకరింపని ప్రాబంధికభాషను కొంతసేరకు సమ్మతించింది. ఇంకా వ్యావహారికభాషను స్వీకరించింది.

నీనల్లా మాట్లాడతావో అట్లారాయి అనేమాట అక్ష రాల పాళంగా ఏకవీ ఎన్నడూ అంగీకరించలేదు. కాని కొంత దానికి దగ్గింగా 'స్పాక్' I wright as I speak అని అన్నాడు. ఈ వ్యాకరణం అటువంటి మోతాదులోనేవుంది.

దీనిమీద ప్రాచీనపండితులు సవారే వేస్తున్నారు. నవీనులు ఇది ఇంకా సంచుతితంగానే వుందని నుస్తున్నారు. ఇది చిన్నయమూగిని వ్యాకరణంకంటే చాలాతేలిక. చిన్నయమూగిని వ్యాకరణం తెలుసుకోవానికి ప్రాణా యమానికి చేసినంతప్రయత్నం చెయ్యాలి. తీవద్భాషలోవుండే

వ్యాకరణం ఇంకోదేదగ్గి అపుస్తకం | పట్టకుండా ఉండేటంత తేలికగా వుండాలి. ఆవిషయంలోనూ ఇది చాలాసఫలప్రయ త్నంకలిది అయింది. పుస్తకరచనాశక్తి అస్తమించిపోయిన ఈ కాలంలో దీనిపల్ల ప్రకృతం అట్టే ఉపయోగం కనిపించక పో యినా ముందు ముందు ఇది పవన పాతనాల్లోకి వచ్చి ఇంకా వ్యావహారికభాషా వ్యాకరణాలకు తోవతీస్తుంది.

మనుష్యులలో కొత్త ఆచారం కొత్తది ఏదైనానకే వస్తే దాన్ని అనుష్ఠించక పోవడం అట్లా వుండగా దాని బా గోగులై నా తెలుసుకోలేని ఒకకోగం వుంది. ఇది బహుశా మనుష్యులందరిలో లేదు. ముఖ్యంగా మన హిందూదేశీయులది జబ్బు. దానికి కారణం లేకపోలేదు. దేశరాజులు నశించి విజ్ఞానం పతనోన్ముఖం అయ్యాక పరరాజులు ఆక్రమించిన ఆ అస్వ్యక్తకాలములో ఏదేవోలా ఏ ప్రజలైనా ఈతీరుగనే వుం టారు. మిగతా దేశాలవారి మంచి ఆచారాలు మంచిమరలు కొత్త కొత్త విషయాలు మనం అనుభవంచేసుకోలేక పోవడం అట్లుండగా వాళ్ళను చూసి మన దురాచారాలైనా విడిచి పెట్టలేము. మొన్నటిదాకా మనపెద్దలు కాశీ వెళ్ళడానికి రైలెక్కారు కారు. భోజనాలు చేసేటప్పుడు ఇంగ్లీషుమాట రానిచ్చారుకారు. "నో చ్చరే ద్యావ నీం భాషాం ప్రాప్తైః కంకగతైరిహి" అని. నేటికినీ సమద్రయానం నిషిద్ధముకదా! ఇది చాలాభాగం వాసనలో వుంటుంది.

ప్రాచీనాచారాలను మనకు అనర్థంకం వివచానిని ప్రాచీ నాచారాలు కదా అని అనుకోక వాటిని అతిక్రమించడం బలేమహా. నాకు బాల్యంలో వడుచుచేశారు. దాని అర్థం నాకు తెలియలేదు. అనర్థకమైన ఒక జంటెం నా బుజంమీదికి క్రింది. అది కొత్తలో చిక్కిలిగింత పెట్టేది. ఏవో ఒకభాష తెచ్చిపెట్టుకున్నట్టు ఉండేది. అభారం ఇంతవఱకూ పోలేదు. 'ఈజంటెంట్'నే ఏమవుతుందేమిటని నేను వసిష్ఠు నడిగాను. అమ్మో అని ఆయన ముక్కుమీద వేలు వేసుకొన్నాడు. అది ముక్కుమీదవేలే కాని పరలోకంలోనుంచి ఒకానొక భీకరాకారం పొంచి చూస్తూ అమంగళాల దొంతరలు నామీదకి తోసెయ్యడానికి వెనకాల చేతు లానించినట్లు అర్థం అయింది. ఇట్లాగే అన్నం తిన్నాక కాళ్ళు కడుక్కొక

హా తే ఏమాతముదేమిటి? అని అవసరము వడిగి తే పూర్వం నలకు హా తే అన్నం తిని కాళ్ళు కడుక్కుంటే తిప్పకు నూది మొవ మేరకమకపోతే అందుకొంది కలిత్రకేసివారావని ఆయన చెప్పాడు. నాఅల్లుడుగారి నీ గాళ్ళ మీద మెరుగులు మట్టి పొ దనిచెప్పి నే సరిపోయేదానికి ఇంతకక చెప్పంగానే ఆకలి ఎట్లా ప్రవేశిస్తుందో చూతామని మనస్సును కుతూహలం కలిగింది. పెండ్లి జంతువు తీసి చిలకకర్రను తగిలించాడు. ఒప్పు జలదరించి పోయింది. నాకప్పుకు పరగాకభరికంపై వసివుచేరికి నా కాళ్ళకి ఎక్కడ సంగోగం కలుగుతుందో అని భయంచేసినమాట నిజం. అంతే జంతువును ఇంకవంతు తీసెయ్యలేదు. ఇహరెం దోడి. కలిత్రవేరకర్రగిరి తే కామనివంత ఆవకాశం ఇచ్చాను. గోకలాలు చెటిల్చామడా. కాని ఆకలి ప్రవేశించినట్లు నా కింగోవరంకాలేదు. కాళ్ళ మీద పేగుననే ముటికే కలి అంటే ఏమీ తగాదా ఉండేదికాదు. కాళ్ళ మరకాస్త తోముకునే చాట్టి. అగ్గం తెలియని ఎనిమిదే నాడికి వకుగు! కర్తవ్యం కర్రవాడిమీద జేసి ఇంకోడు కర్తవ్యేసివట్టు. ఈ మర్రాడి మీద కర్తవ్యం ఆకొపించి ఇంకోడు వకుగు చేసుకుంటే కాగుంటుంది. నా స గా జాలం లో వున్నవారికి కోపం తెప్పించుకుంటూ గృహస్థర్థులతో వేసుకుంటాను- ఒకసారి ఈ త్పుదజీవులను చూచండి అని.

పండితులకు ఈ వ్యావహారిక భాషతో అట్టే పని లేదు. దీనివల్ల చుట్టూగా లాభంసాంచుకునినవారు బాలురు స్త్రీలు సామాన్యులు. భాషంటే కేలం కవిత్వం కాదని మనప్రాచీన పెద్దలు ఒకసారి దృష్టి సారించాలి. కావాలిసింది కేవల చదువు కాదు విజ్ఞానం అని మనం గమనించాలి.

చదువు నేను. విజ్ఞానం వేను. అక్కడకు చదువురాదు. కాని విజ్ఞానంకర్దు. వేనున్న చదువుకోలేదటకాని కవి. రామ కృష్ణపరమహంస చదువుకోలేదటరా కాని ఆయన విజ్ఞాన మూర్తి కాడని ఎవ్వరైనా అనగలరా?

తేదీ కలగదానికి గ్రాంథికభాషా వ్యవహారికభాషా నియమ మంటూ ఉండదు. బుద్ధజీవులకు అనేకగ్రంథములను వ్యావహారిక భాషలో వ్రాసాడు. వ్యావహారికభాషతో : కవి ప్రవేశం కులభంగా కలుగుతుంది. ఇటువంటి కలభోపాయమును విడిచిపెట్టి గిరిగీడుకొని మాచోడం ఏమి న్యాయం?

ప్రతిదీ వ్యవహారికభాషలోనే వుండాలికాని గ్రాం థికభాషలోనే వుండాలికాని నియమం ఉండకపోదు. వ్యావహారికపదాలు ఎట్లా ఉపయోగించాలో కవులకు తెలుసు. నీ పెట్లా మాట్లాడతావో అట్లా రాయి అనేమాట అక్ష రాల పాళంగా ఎన్నమా ఏ కవి అంగీకరించి పద్యంవ్రాయ లేడు. I wright as I speak అని సాఫ్ట్ అన్నమాట జపనానికి చెల్లుతుంది.

ఇక కవిత్వేతరవిషయం లున్నాయి. వాట్లాగో రచ యింకల అభిప్రాయాన్ని విషయార్థి పాకసుకుబట్టి వ్యావహారిక భాషయొక్క గాని గ్రాంథికభాషయొక్కగాని అవశ్యకత ఉంటుంది. ఇంతా విచారించి ఎక్కడా స్వతంత్రరచన కనం బకదు. ఆయిలేదు చూచులేదు కొడుకుపేరు సోమకొంగం ఏ స్వల్పమో లేకపోలేదు కాని దానితో కడుపు నిండదు ఇంకా కొన్నాళ్ళ ముగంకనిపెట్టుకొనివుండాలి. ఉండాలి. ఇక్కడ ఈ స్వల్పాన్ని కొం పం వ్యాఖ్యానం చెయ్యాలి. సాహితీ, ప్రబుద్ధాంధలలో ముఖ్యంగా ను భారతి భారత మొదలయిన వాట్లాట్లా అమఖ్యంగానూ ప్రకటి పలుకుతూ ఉన్న (వ్యావహారికభా షా) (వ్యావహారిక) కవులు చాలాస్వతంత్రరచనకు నిదర్శ నాలు. వ్యావహారికభాష అంటూ వీనిని పెద్దలుకూడా వివర్ణిం పకు. కీట్లాట్లా భాషకు అసరాధంగాని భావాన్ని విధానం చెయ్యటంగాని ప్రయంంలో వ్యవహారికభాషను కాని చెయ్యటం లేకపోవడంవల్ల స్వసాధారణంగా చదవబడుతూ ఉన్నవి.

భావకవిత్వము

సందర్భో సహాయ్యా అనిభావకవిత్వంఒకటి వచ్చింది. ఈభావకవిత్వం అనేకమాట రికే అనేదానికి తగ్గుదు. ఇది సరి యగు తగ్గుమాకాదని అందఱూ అంటున్నారు. పోండి. అదో యాభవం అని అనుకుంటాం. ఈ భావకవిత్వాన్ని పెద్దలంద ఱూ వికకంధంగా చిలుకూపున్నారు. ఎంచేటి భావకవిత్వ మనేముంద్రో బహుశాదేర ఈవిత్వము ఇంటిల్లి పాదీ ఎవరికి తెలియవలెదు. కాన్ని తెలిసే ఉన్నది కాని అని తెలియ దండదు. ఇది గ్రాంథికభాష అయినప్పటికీ ప్రాచీనులకు సమీపముగా నే తెలుసువును. ఈ గ్రాంథికభాష

GRAND CLEARANCE SALE.

అవలంబం! అయితే దొరకవు! త్వరపడండి!

లైబ్రరీలకు మంచిలాభము. ఇదివరలో పుస్తకా లెక్కడా ఎప్పుడును యిలా అమ్మలేదు.

మొత్తము రూ 60 లు పుస్తకాలు రూ 16 లు మాత్రమే.

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి నక్షీనరసింహముగారి పుస్తకాలు,

1, 2. సుధాకర్షేంద్ర 2 భాగములు	2 0	13. నవ్యులగని	1 4
3. అహల్యాబాయి	0 12	14. భారతకథామంజరి	0 8
4, 5. గణపతి 2 భాగములు	1 8	15. విశేషములు 2 భాగములు	0 8
6, 7. రాజనానకథాకలి 2 భాగములు	2 0	16. నందవర్ణిత	0 4
8. రాజుత్వము	0 12	17. పారిజాతావహరణము	0 8
9. రఘువలచరిత్ర	0 10	18. పార్వతీపరిణయము	0 6
10. నానక్ చరిత్ర	0 12	19. చతురచంద్రహాసము	0 8
11. గరుగోవిందచరిత్ర	0 12	20. కృష్ణవేణి	0 6
12. కథార్థచరిత్ర	0 12		
		రూ 11 4	

ఈవైసెట్టు ప్రత్యేకము రూ 6 లు మాత్రమే.

రోషవార—కొప్పరపు సుబ్బారావుగారు

రసపుత్రవిజయము—ఇ. యజ్ఞనారాయణగారు

రాజప్రతాపసింగ—శతావధాని సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు.

భీష్మకర్ణి—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు

భద్రాచలరామచరిత్ర—శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు

కర్ణసామ్రాజ్యము—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు

భాగవతరత్నము, మొల్ల రామాయణము, మహాపరివ్రతకథలు, సంపూర్ణ భారతము, సంపూర్ణ రామాయణము,

శ్రీరామచంద్రీయము, ప్రహ్లాద, అగ్నిరామడు, లంకాదహనము, కన్నపునొంగ, పగటిమక్క, సంగీతకృష్ణలీల, కనకాక,

లకష్మవ, వ్యవహారచంద్రిక, సుగీతజగన్మోహిని, పీఠ్యనారాయణరావు మొదలైనవి రూ 46 లు కిమ్మత్తుగల పుస్తకాలు

ఈ రూ 46 లు కిమ్మత్తుగల సెట్టు ప్రత్యేకము రూ 12 లు మాత్రమే

THE SUN LIGHT BOOK DEPOT,

Rajahmundry.

పరా:—ప్రతి ఆర్డరుతోను సగము సొమ్ము అడ్వాన్సుగా కంపవలెను.

దగ్గర లైబ్రరీస్లను తెలుపవలెను. విశిషిగా ఏవి కావలసిరా నగం ధరకే యిమ్మబడును.

లో విచిత్రమైన అప్రయోగజాతులని. ముచ్చకు-ప్రభిష్టి, వజ్రోపేతము, నాయకి (నాయకార్థంలో). ఇంకా అర్ధానుస్వార

కల్పనలు. కేటకేఫకల్పనలు ఇవి తీసిపోతేనే ఇబ్బందిలేదు.

కాని సృష్టి నేతాత్రం విశ్వామిత్రసృష్టి. వైయాకరణగారత్యై

నా వ్యవహారంలో వుండేమాట వేస్తే అట్టేతొందరలేదు. కొత్త

ప్రత్యయాలు కొత్తకర్మాలు సృజిస్తే ఆసృష్టికి వెంటనే సప్తక

స్తుంది. వ్యావహారికభాష కోలేపండితులైనా ఆవాసనకు తప్పు

కోలేదు.

అయితే ఒక్కటి. వాసననుకూడా అతిక్రమింపకనే

టూర కవిత్వం అందులో వుంటే అది ఆదరణీయ వస్తుతుంది.

ఉపనిషద్భాషలోని వ్యత్యయాలను (నేటికి వ్యత్యయాలు)

అతిక్రమించి మనం చదువుకోవడంలేదా? వేరన్నను తొలగిం

చామా? మేక్సియరును ఎవరైనా అన అనగలరా?

ఇంకా ఈ భావోవులకు తమ భావాలకు సరిపోయిన

భాష లేదు మనకు బోధనదని ఆభావముగో గణానుకూల

ను మనము ఎట్లా గీర్వాసించగలము? వారు రచించే భాష

అంతా సాంకేతికంగా కనిపిస్తుంది చిన్నప్పుడుపిల్లవాళ్ళు ఇత

రులకు తెలియకుండా ఉండేటందుకు కొత్తకొత్త సాంకేతిక-

అక్షరాలు, సాంకేతి భాషా కల్పించుకొని ఉత్తరాలు రాసు

కొనేటం దుకు తమలో తాము మాట్లాడేటందుకు

ఉపయోగిస్తారు. అట్లాగే ఇవినిన్నీ వారివారి

కహలో వారికిమాత్రమే ఉపయోగిస్తుంది కావలయు. అంద

టికే ఇది తెలిసేదే అని ఎవ్వరైనా ఒకవేళ వాదిస్తారా నిజం

గ్రహించడానికి లోకం వది ఉంటుంది.

ఇందులో ఖండింపదగినవిషయం మరోటివుంది. ఈభా

వకవుల్లో ఎప్పుడూ తనగొప్పదనాన్నే రాసకోడం, ఎప్పు

డూపదాలతోలేనియేడుపు ఏడవకం, ఎప్పుడూ దుఃఖాన్ని

నిశ్చయించడం. ఈయేదు పూ ఈదుఃఖ మూ Perennial

melancholia ఇటువంటి Hypo-chondria ఎంతవడిగా

కడుక్కుకుంటే అంతవంటిది. మనస్సైనా బాగుపడుతుంది

ఎప్పుడూ తనగొప్పదనాన్నే రాసుకుంటే లోకాని కేమీమొ

ప్పలేదు కాని లోకం చెప్పకోవలసిన గొప్పదనాన్ని తామే

చెప్పుకుంటున్నార.

ఉపనంహరిము

శ్రీతిరుపతి వెంకటకవులతో ప్రాచీన కవిత్వం అని

పోతుంది. అందులకు మనం విచారించవక్కాలేదు. ఇంక ఇం

కా ప్రధానంగా చదువుకొని తెలుగులో కృషిచేసినవారే కవు

లు కాబోతారు. ఇక దేశభాషా తిరిగి పట్నాలలో గ్రా

మాలలో కవిత్వావాసనను సాక్షాత్తు అనుభవించకేల సర్వక

కొంతకొంతమంది కవులను సృష్టించే ప్రాచీన కవులు ఆగిపో

తారు. ఇకముందు ఏవో ఉద్యోగ, జనాసాలో ఉండి ఏవో

పత్రికలకు సరియైన భావకవిత్వము వ్రాసేవారో, లేక ప్ర

యరణకర్తలకు పుస్తకములు రచించి అమ్ముకొనేవారో మనకు

కవులు కాబోతారు. దీనికి మనం విచారించవలసినపనిలేదు.

కవులపుస్తకాలు వారిముఖతా వివి రాసుకొని యాత్రిం

దాచుకోవాలిసినకాలం ఆగిపోయింది. పండితులవద్ద అట్టే

మొట్టికాయలు తినవలసినకాలం తీటిపోయింది. అమ్మ మాటలు

డిక్టరీలు భాండగారాలు వెలసినవి.

ద్వితీయవార్ది కోత్సవసభాధ్యక్షత వహించిర

శతావధాని బ్రహ్మశ్రీ వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు

రింటికి వెళ్లిసవిదప కంపిర సందేశము.

ఉ. కొందఱు నీటిరేవునుకు మరీ మానవరంబుదాక నిం

కొందఱు రాజమండ్రివంక జనుదెంచి నన్ను బంప మీ

యందడవల్లఁ దెల్లముగ వారనిసాడెను "ప్రేమతంతుకే

నంది దం బోని పేరినుపసం తెలకంపై దృఢు బలంచెనెన్."

కా భాండాగారముకొదినత్రయములో భాషావహుత్వముక

బాండిత్యప్రియులైన సజ్జనులతో బాంసవ్యపుకాది స్వనకా

నిండంబెట్టి, తదుత్తరక్షణమునకా భేరింతే? గోదావరీ!

కొండలో కోనెడుపట్టిరీకుం గల దొడ్లో బాలియుకా

నాలియుకా.

(ఒకవిలేఖరి)

నవ్యులగని

గ్రంథకర్త

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారు.

పోస్టేజీగాక మొదటిభాగము వెల 1-4-0

" రెండవభాగము వెల 0-12-0

మయమువారు:—

హాన్స్వల్లర్లి గ్రంథమాల, రాజమండ్రి.

ఖర్గపురం రైల్వేపనివాండ్రు నమ్ర

నాయకుల ఆందోళనము

దెంగాలు నాగపూరు రైల్వే లేబరుయూనియను (సె సిడెంటు వి. వి. గిరిగారు ఖర్గపురం సమైక్యకర్మిని గూర్చి యాక్రింది తిలకిస్తారు రైల్వేస్టాండ్లను ఫ్రెనాన్సు మి టీమెంబరు జమ్నా దాసు మెహతాగారికి పంపియిస్తారు.

“రైల్వేయధికారులకు ప్రభుత్వమువారు సలహా నొస గిన తరువాతగూడ యిప్పటినితీ అట్లనేయున్నది. సర్ జార్జి రెయినీగారు (కామెన్సుమెంబరు) తాము ఆలస్యమునకు చాల విచారపడుచున్నామనియు, సాధ్యమగు నంతత్వరలో పరిష్కరించెదమనియు జోషి గారికి తిలకిస్తారు నంపియిస్తారు. రైల్వేబోర్డువారి సలహా ఆవరణలో బెట్టబడినయెడల కొంతవరకు కాంతి చేపూరగలదని విన్నవించుచున్నాను. అట్లుగానిపక్షమున ఆధికారులకును పని వాండ్లకును అన్యోన్యమునస్వర్గ లింకను నృద్ధియైనది.

ఎస్ ఎస్. జోషిగారు కామెన్సు మెంబరుగారికి యీ క్రింది తిలకిస్తారు 16-వ తేదిన పంపియిండు.

“హూము బోర్డువారి జవాబు 10-వ తేదిన చేరువని దెంగాలు నాగపూరు రైల్వే యే జంటు గారు 9-వ తేదిన గిరిగారికి చెలియి తేసిరి. జవాబు 11-వ తేదిన చేరునని మరల 10-వ తేదిన తెలియజేసిరి. సోమవారమునాడు హూము బోర్డువారు తిలకియాలముగా జవాబునంపెదనని మరల 11 వ తేదిన తెలియజేసిరి. కొద్దిదిన ములవరకు జవాబురాదని మరల నిన్నటిదినమున తెలియజేసిరి. జవాబునిచ్చుటకు యింత కాలయాపనము గావించుట యసం దర్భముగా నున్నదని నే నభిప్రాయపడుచున్నాను. జవాబు త్వరగా తెప్పించుటకు తగుచర్య దీనికో నెదరుగాక యిది విన్న వించుచున్నాను. 18 వ తేదీ నెలజీతములు పుచ్చుకొనుదినము గనుక నెంబనే చర్యదీనికొనెదరు గాక.”

సర్ జార్జి రెయినీగారు యాక్రింది ప్రత్యుత్తరమును తిలకియాలముగా నిచ్చిరి.

“ఆలస్యమునకు చాలా విచారపడుచున్నాను. నెంబనే పరిష్కరిండుటకు నాకేత కాగలదంతయు చేయుచున్నాను.”

హూమ్ మహమ్మదుముఖము, జమ్నా దాసు మెహతా, ఎస్. ఎస్. ఏ. నే, వి. వి. జోగయ్య, మహమ్మదుయస్సాబుఖాన, ఫాజిలు యిబ్రహీం రహింతుల్లా, ఎస్. కె. ఆచార్య, విద్యా సాగర పాండా, ఎ. రంగస్వామి, అయ్యంగారు గార్లు యీ క్రిందితిలకిస్తారు కామెన్సు మెంబరుగారికి 28 వ తేదిన పంపిరి.

ఖర్గపురం పనివాండ్రు విషయమున సహధాన కరమున సలహాలను మీరు నూచించినట్లుగా తెలిసినది. సదకు నూచనలను గూర్చి గిరిగారు నోజంటుగారిని సంధించిరి: ఏజంటుగారు ప్రత్యుత్తరమునకు కాలపారణము చేయుచున్నార. పనివాండ్రు, చాలా ఆకురకపడుచున్నారు. పండ్లగిరి యేర్పడుచున్నది. ఇంకనా ఆలస్యముచేయుట తేను కరముగాదు. మీ నూచనను ఆమోదించునట్లుగా యేజంటుగా రికి సలహా నొసగెదరుగాక యిది విన్నవించుచున్నాము.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు

రు 500 లు బహుమానము)

బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూర ముని జేయునదియు నగు యీషిష్టామన కుష్టువ్యాధిని కాల నియమును కఠినపత్త్యము వగయిరా నిర్మంధనలు లేక స్వల్ప మూల్యమున కచిరకాలమున నిశ్చేషము గావించు నీయోగ రాజమే ప్రప్రథమమునని మాప్రాంతములవాడుకనలన ప్రఖ్యా తివడసి ప్రకటనాపరమతేకున్నను పరిచయశోగుల ప్రోద్బల మున కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యా యుకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు (వాయుడు.

“మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0. 20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”

(ప్రొప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు 3450 శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు. (తూర్పు గోదావరి.)

31-12-1927 తేదివరకు మాత్రమే

కంగ్రెస్ బహుమానము

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అవ్యయనిధానము 4024

ఆంధ్రపాఠకులకు ఆనంద సంధానము

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు ఆమూల్యప్రధానము

నవలలు రు 53-6-0 నలువగలవి 25-0-0 లకు మాత్రమే

0-4-0 ప్రతేరుమును చెల్లించి చందా దారులుగా చేరినవారికే రు. 25 లకు నెట్లు వచ్చును. చందాదారులుగా చేరిన వారు నెటు 1-కి రు. 80 చెల్లించవలెను.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, పిఠాపురము.

వలయువారు 0-1-0 బిళ్ల పంపినచో లెట్లు పంపుదుము.

రాయలుకమిషను బహిష్కారము

వివిధరాష్ట్రములందు యేర్పాటులు

డా॥ బి సెంటుగారి అభిప్రాయములు

మధ్య, నవంబరు 28:—దక్షిణభారతీయ సంచారము గూర్చి డా॥ బి సెంటుగారు ప్రీతమే ప్రతినిధిలో నిట్లు చెప్పిరి:—

“బహిష్కారోద్యమము అత్యున్నతమగ వ్యాపించుచు న్నుది. హూముయూ (సారానాటిహంకి నేటివరకు యంతటి ఏకీభావి మివలరకు గాంచలేదు బహిష్కారముతోబాటు, స్వరాజ్యనిర్మాణము నేర్పరచవలెను. కాంగ్రెసులో కామను నెట్లుబిల్లు, ఫెన్సురు బ్రాక్వే రి లిట్లు తదితరములు కొన్నింటిని చర్చించవలెను.

ఇంగ్లాండులో కార్మికపక్షమువారు బర్మినుపొడుగా రికి లొంగిపోయినది వినుటకు విచారముగచున్నది. కార్మిక పక్షమువారు రయిన ఇండియా కనుకూలముగవందు రనుకొంటిరి. ఇంగ్లాండులో రాజకీయపక్ష మేదియు ఇండియాతరపున పా టు బడకున్నచో బ్రిటను సహాయము లేకుండనే సాధించు భారతీయపక్షమునకు బల మధికమగును.”

బి సెంటుగారు తిరుచనాపల్లికి బోయిరి. డిశంబరు 1 వ తేదిన కాలికటుబోయి హోలాపూరుమీదుగా పూనా బొంబాయి చేరుకు.

అస్సామనాయకుల అభిప్రాయము

జోరహట్టు, నవంబరు 21:—రాయలుకమిషను గూర్చి అస్సామనాయకు లేమిజేయునున్నారని ప్రశ్నింపగా టి. ఆర్. పూకను ఎం. ఎల్. ఎ., ఎం. సి. బార్దూని, కె. చాలియాగార్లు ఏకగ్రీవుగ రాయలుకమిషనుపై నిరసనభావము నెల్ల డించిరి. భారతీయులులేని విచారణసంఘమును నియమించుట జాతీయాశయముల నణచివేసి, అవనానసమయమున భారతీ యుల సహాయము కావలసినపుడు పక్షిని స్వయంనిర్ణయనూ త్రవ్వగానమునకు కేలము విడుదము. సంఘమును బహిష్కరిండుట తప్ప ఆర్మగౌరవముతో చెయ్యగల పని నేరొకటిలేదు. కన్యేషను పార్లమెంటుద్వారా లేదా రౌండుటేబిలు సభద్వారా మన రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుకొనుటకు హక్కు గలను. విదేశేపు సభద్వారా నిర్ణయించుట కంగీకరింప మనిరి. చిట్టగాంగు పొగులు బహిరంగపథజేసి రాయలు కమిషను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించిరి.

హిందూసభ తీర్మానము

లక్నో, నవంబరు 28:—ఆర్యోద్యరాష్ట్ర హిందూసభ వారు 20 వ తేదీ (పత్తేకపథిజేసి రాయలుకమిషను నియమము భారతజేతమునకు అవమానకరముగచున్నదనియు, పూర్తిగ బహిష్కరింపవలెనని యు తీర్మానించిరి. మూడవరాష్ట్ర సమ్మేళనము జనవరి 28, 29 తేదీలందు అయోధ్యలో జరుపు టకు తీర్మానించిరి. (ప్రీతమే.)

కరాచి కాంగ్రెసుసంఘము

కరాచి, నవంబరు 28:—కరాచి రాజకీయప్రచారకులు నిన్న నొక బహిరంగసభజరిపిరి. కాసనసభ్యులు రాయలుసంఘ ముపనిలో పాల్గొనరాదనియు వివిధసంఘములవారు లేకువై మ మ్యులల మరచిపోయి జాతీయకేతుముకొరకు పాటుపడవలె ననియు తీర్మానించిరి.

రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు స్వామి గోవిందచందు గారి ఆధ్యక్షత క్రింద సభజేసి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి తీర్మానము నంగీకరించుచు, సింధులోని కాంగ్రెసు సంఘములు నెంబనే బహిష్కారము కొనసాగింప చురుకుగ పనిచేయవలె నని తీర్మానించిరి.

బొంబాయి కార్మికసంఘమువారు (ఆ. భా. ప్రేడు యూనియనుకాపు) రాయలుకమిషను బహిష్కారమును బలచర ముచు ఇంగ్లాండులో కార్మికపక్షమువారు తమసభ్యులకు సం ఘమునండి విరమింపజేసి భారతీయ కార్మికులను వారిస్థానే నియమింప గోరవలెనని తీర్మానించిరి.

బ్రిటిషువస్తువులను కూడ బహిష్కరింపవలెనని

కలకత్తా, నవంబరు 28:—కాంగ్రెసు కార్మికసంఘము వారు సభజేసి రాయలు కమిషను బహిష్కారముతోబాటు బ్రిటిషువస్తువులనుకూడ బహిష్కరించినగాని విజయము చేపూ రదని తీర్మానించిరి. (ప్రీతమే.)

కర్నూలు క్రాఫర్డుగారు

కరాచి, నవంబరు 28:—కర్నూలు క్రాఫర్డు గారు స్థానిక యూరోపియనుసంఘమునం దుపన్యసించుచు ప్రస్తుత రాయలుకమిషను విధానమే ఇండియా కెంతయు మేలుచేసార్య గలదనియు, కేంద్ర శాసనసభల సంఘమువారు ఏమిజేయవలసిన దియు యింకను నిర్వచింపలేదు. కావున బహిష్కారమునకు గడంగరాదు. యూరోపియను సంఘమువారు యూనియనును భారతజేతమునకు మేలుజేయు అభిలాషతోనే పనిజేయుదు రనిరి. (ఆ. ప్రే.)

శాసనసభలో తీర్మానము

నాగపూరు, నవంబరు 28:—మధ్యరాష్ట్రముల కాసన సభయందు కేదరుగారు రాయలు కమిషనునందు విశ్వాసము లే దనియు భారతశాసనసభయందు చెలిపినట్లు జాతీయాశయమును మన్నించి రౌండుటే బిలు సభ సమాజేతపరుచు నుజేననియు లేకున్నచో నెలెత్తు కమిటీని ఎన్నుకొని సంఘమువారికి యెట్టి సహాయము చేయరాదనియు వైప్రాయిగారికి శిఫార్సుజేయుచు తీర్మానించుచున్నారు.

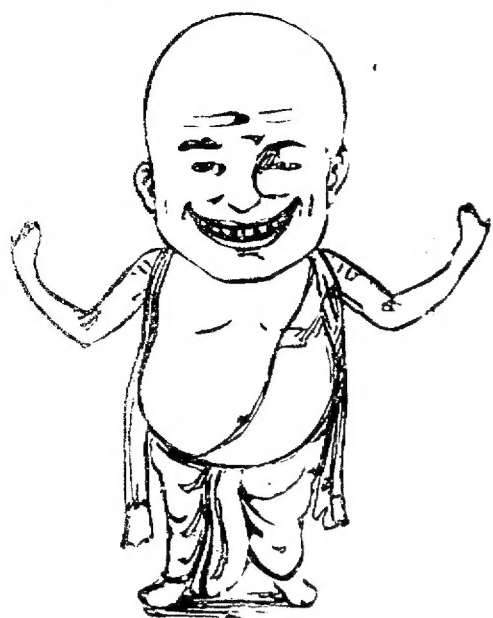
మదరాసు శాసనసభలో తీర్మానము

రాజమండ్రి, నవంబరు 24:—కె. వి. ఆర్. స్వామి గారు స్వరాజ్యపక్షము చీఫ్విపు రానున్న శాసనసభలో యీ డినువ తీర్మానమును గావింపనున్నారు:—రౌండుటేబిలుసభను నియమించుటకు బతులు భారతీయులులేని రాయలుకమిషను నియమించి భారతీయుల నవమానపరచినందుకు యీ సభవారు ఆకాభంగమును నిరసనమును వైప్రాయిగారికి జెలుపవలసినదిగ గవర్నరుగారిని కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రే.)

నోటీసు

నెంటుల్ ప్రావిన్సులో గల బాప్టర్ సగస్థానపు అడ విలో ఉత్పత్తియగు లేకు ఇతరకలపమున్ననాటి సాంవత్సరిక అమృతములు 11-12-1927, 3-1-1928, 11-1-28 తేదీలందు భోపాలపట్టణము, జగ్ చత్ పూరు, కొంటములకు సలములందు బహిరంగవేలము వేసి విక్రయించబడును.

W. V. GRIGSON I. C. S. Administrator, Bastar State, Jagdalpur

తామోషాలు

(ఆంధ్ర పత్రికకు ప్రత్యేకం)

పథ్యం

భార్య:—మలభంగా ఆరిగే వస్త్రపులనే తినవలె నని, వైద్యుడు నాతో చెప్పాడు.

భర్త:—మంచిదే.

భార్య:—కాఫీగాని, టీగాని తాగనూడ దన్నాడు.

భర్త:—వైద్యుడు చాలా తెలివితలుడే.

భార్య:—నీలగిరిలో రెండు నెలలుండి విక్రాంతిదీనులతో ఉన్నాడు.

భర్త:—వైద్యుడు బుద్ధితేలివాడల్లే ఉన్నాడే.

మనవర్తి

ప్రశ్న:—మనవర్తి వ్యాజ్యాలకు ముఖ్యకారణ మేమిటి? జవాబు:—కెల్లిక్సు.

పోలిక

బాలుడు:—నేను నీవలె ఉంటానని, టీచరు చెప్పాడు.

తండ్రి:—నువ్వు ఏమన్నావు?

బాలుడు:—అబద్ధం. మా నాన్న వాకంటే చాలా పెద్ద వాడని చెప్పాడు.

స్టాంపు

అప్పులవాడు:—వాకింపయమై ఉత్తరం (వాస్తూ), అందులో స్టాంపుకూడా పెట్టి పంపించాడు. జవాబయినా వ్రాయలేదే!

వాకిబాదడు:—మీ స్టాంపుతోనే ఉత్తరం వ్రాసి, మీకే ఆకాభంగం కలిగినదం, స్వాయంగా ఉంటుందా?

మార్పు

ఒకడు—నిమ్మకు ధనికు లయితరువారే చూడలేదు. అయినా మీలో మాన్య ఏమీ కనిపించలేదు.

ఇంకొకడు—ఒకమాన్య మాత్రం కలిగింది. దిబ్బు లేక ముడుపు నామాటలు మోటుగా వుండేవి. ఇప్పుడు ఎగతాళిగా వుంటున్నాయి.

గోల

ఉపన్యాసకుడు—పభికులలో గోల ఎక్కువయింది. నామాట వాకే విసిరివదలలేదు.

పభికుడు—దిగులుపడబోకండి. ఆమాటలలో వివదగింది ఏమీ లేదులేండి.

చెక్కు

క్యాషియరు—ఈచెక్కు మంచిదేగాని చెక్కుసామ్మ్యు ఫుయ్యుకోవలసినవారు మీరే అని గుర్తు ఎట్లా?

పెద్దమనిషి—నాకు కంట్లో పుట్టుముచ్చ ఉందండి.

నిద్ర

ఒకడు—నీవు నిద్రలో మాట్లాడుతావా?

ఇంకొకడు—నుట్లాడనుగాని నివృతానని నాభార్య చెప్పుతుంటుంది.

వృత్తి

ఉపాధ్యాయుడు—మీనాయన ఏం వృత్తి చేస్తున్నాడు?

బాలుడు—నేను చెప్పగూడదండి.

ఉపాధ్యాయుడు—చెప్పవచ్చు. చెప్పు.

బాలుడు—పర్మనులో చూపిస్తున్న మత్స్యవతారం వేమం వేస్తాడండి.

లాభం

ఒకడు:—నీచిత్తస్వల్ల ఎల్లయ్యకు లాభించిందా? వైద్యుడు:—ఎల్లయ్యకు లాభం కలగలేదుగాని, నాకు మాత్రం రెండవండు రూపాయలలాభం వచ్చింది.

బుట్టలు

వకిలు:—ఇటువంటి కేసులో, జడ్జిగారికి నచ్చేటట్టు ఏమయినా చెయ్యాలి.

క్లయంటు:—అట్లాగే చేస్తాను. రోజూ కొత్తబట్టలు కట్టుకున్నాను.

బొగ్గులకొండ

ఒకడు:—ఈకొండపేరు బొగ్గులకొండని ఎట్లావచ్చిందయ్య?

ఇంకొకడు:—ఈమధ్యకొందరు కొండపైకి ఎక్కారు. మల్లితిరిగి రాలేదండి.

ఒకడు:—అయితే ఏమయినా చేమిటి?

ఇంకొకడు:—అవలెవై పుడిగారు.

పటాలు

చిత్రకారుడు:—వెయ్యమందిలో ఒక్కరికయినా మంచిపట మేమిటో, చెడ్డపట మేమిటో భేదమే తెలియదు.

విమర్శకుడు:—అందుకేనే, మీకు కొంత డబ్బు వోరుకు తున్నది.

జీతం

ఎల్లయ్య:—రామమ్మచేతుల్లో ఎప్పుడూ రూపాయలు గలగల లాడుతుంటాయి.

పుల్లయ్య:—అదిదే డబ్బు ఎట్లా సంపాదిస్తుంది? ఎల్లయ్య:—అదిదే సంపాదించదు. మొగుడు సంపాదించే, అదిదే జున్ను పెట్టుతుంటుంది.

రాజ్యతంత్రప్రవీణుడు

ఇకాపైక్షరు:—రాజ్యతంత్రప్రవీణుడంటే ఎవరు? విద్యార్థి:—ఉపన్యాసాలు చేసేవాడు.

ఇకాపైక్షరు:—నేను ఉపన్యాసానిస్తాను. అయినా నన్ను రాజ్యతంత్రప్రవీణుడని పిలవరే?

విద్యార్థి:—మంచి ఉపన్యాసాలు ఇచ్చేవారైనాగాని, రాజ్యతంత్రప్రవీణుడవువవు.

పట్టుదల

ఉపాధ్యాయుడు:—పట్టుదల అంటే ఏమిటో చెప్పుదామని ప్రయత్నం చేస్తుండెను.

ఉపాధ్యాయుడు:—మనుష్యులను అడవులలోనుంచి, వదులలోనుంచి, కర్మశాలమీదనుంచి, తీసుకు పోగలిగిందేమిటి?

విద్యార్థి:—అటువంటిబండి ఏమీ లేదండి.

దానం

పెద్దమనిషి:—మీది ఏమీరాదు? చిచ్చగాడు:—మీది కాకే అండి.

పెద్దమనిషి:—ఈరూపాయి తీసుకో. అయితే మళ్ళీ కాకే ఎట్లా పోదామనుకున్నావు?

చిచ్చగాడు:—ఇంతకంటే ఎవరూయియ్యకపోలే, నడిచి పోదామనుకున్నాను.

శుద్ధమొద్దు

ఒకడు:—నన్ను శుద్ధమొద్దు అనుకున్నావా ఏమిటి? ఇంకొకడు:—అనుకోలేదు. ఎవరినీ శుద్ధం అనుకోదానికి పిలువలేదు.

సంబంధం

ఒకడు:—తనకు అనేకమందితో సంబంధ ముం దంటాడు, నిజమేనా?

ఇంకొకడు:—నిజమే. వాడు మంగలిపని చేస్తాడు.

బోట్లు

ప్రయాణి:—ఇటువంటిబోట్లు తరుచుగా ముడిగి పోతవంటారు, నిజమేనా?

పరంగు:—నిజం గాదండి. ఒక్కసారే మునిగుతినండి.

చిలక

ఒకడు:—నీవు అమ్మిన రామచిలక మాట్లాడుతుందన్నావు లెట్లు చెడితేగాని మాట్లాడలేదే?

ఇంకొకడు:—అది విండులు జరిగేబప్పుడు గాని మాట్లాడదు.

జ్ఞాపకం

రామయ్య:—నా పెల్లానికి బొత్తిగా జ్ఞాపకం తక్కువ.

సోమయ్య:—నా పెల్లానికి అట్లాగే తక్కువగా ఉండేది. చికిత్సచేస్తే నయమయింది.

రామయ్య:—ఏం చికిత్స చేసావేమిటి? సోమయ్య:—ఏమయినా జ్ఞాపకం ఉంచుకోలసినపం గతి ఉంటే, వ్రాసి వాకోటుజేబులో పెట్టుతుంది.

నడత

మేజిస్ట్రేట్లు:—నీనడతనుగురించి ఎవరయినా సాక్ష్య మిచ్చేవాళ్లున్నారా?

ముద్దయ:—ఈపోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగా రొకరండి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు:—ఈముద్దయని నేను ఎప్పుడూడనే లేదండి. నేను ఎట్లా సాక్ష్యం చెప్పగలను?

ముద్దయ:—పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు గారు నన్ను చూడక పోబట్టి, నేను ఎంత పెద్దమనిషినయింది, తమకు గ్రహించుకోవచ్చునండి.

వాగ్దానం

ఒకడు:—ఈగడియారాన్ని ఎప్పుడు బాగుచేసిఇస్తావు? అంగడివాడు:—నాలుగోరోజున.

ఒకడు:—ఇది వాగ్దానమేనా? అంగడివాడు:—వాగ్దానమే.

ఒకడు:—ఆరోజు ఇయ్యకపోతే, వాగ్దానభంగంకింద కేసుచేస్తాను. బాగ్రత్త.

భేదం

ఉపాధ్యాయుడు:—సిద్ధాంతానికి ఆచరణకూ భేదమేమిటి?

విద్యార్థి:—మాఅమ్మ రొట్టెచేసి పెడుతానంటే, అది సిద్ధాంతం అంటారు. రొట్టెచేసేపెట్టితే, అది ఆచరణ అవుతుంది.

అనుమానం

ఎల్లయ్య:—నేను చక్కనిదానినని, నామొగుడి ఉద్దేశ్యం. అందుచేత నన్ను వదలిపెట్టి సాధారణంగా ఎక్కడికి పోడు.

పుల్లయ్య:—అందువల్ల యిబ్బందిగాదా? ఎల్లయ్య:—నీమొగుడు ఎట్లావుంటాడు?

పుల్లయ్య:—నేను చక్కనిదానిని అని నామొగుడు అనుకోడు. నేను ఎక్కడ తిరిగినా ఏమనదు.

ఎల్లయ్య:—అందువల్ల నీకు అవమానంగాదా?

పొట్లకాయలు

యజమాని:—అర్థ రాత్రినేళ్ళ, దొడ్లో ఎందుకుతిరుగుతున్నావు?

నాకరు:—వైద్యుడు చెప్పినప్రకారం చేస్తున్నానండి. యజమాని:—రాత్రిల్లా దొడ్లో తిరగమన్నాదా?

నాకరు:—పథ్యానికి పొట్లకాయలకుర తినమన్నాడండి. అందుచేత, పొట్లకాయలు కోసుకుంటున్నానండి.

బుద్ధి

ఒకడు:—బుద్ధిగలవా డెవ్వడూ, నీప్రవర్తనపహింపదు. ఇంకొకడు:—బుద్ధిగలవాళ్ళసంగతి నీకెట్లా తెలుసు?

ఎలుకలు

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

ఒకడు:—ఇంతమంచిఇల్లు ఇన్నాళ్లబట్టి ఎందుకు భాళిగా ఉన్నదండి?

యజమాని:—భాళిగా లేదు. ఇంటినిండా ఎలుకలు చేరి, కోలాహలంగా ఆడుకుంటున్నాయి.

గాంధీ మహాత్ముడు వెంటనే సింహాళమును వదలవలెను

మూడు సాంఘికసంఘమువారు

పంపిన తంతివార్త

“సింహాళమున రాజకీయ స్థితి చాలనివముగా నున్నది. ఇట్టిసమయమున మీరు రాజీనామాచేసి, ఇది ఆనర్థముగా నున్నది. కొన్ని సంఘములకు మీరాకవలన అపకారమునూడ కలిగినది. భారతదేశమునందే మీ రాజకీయాభిప్రాయములను మీ ఉపన్యాసములను ఆమోదించువారిసంఖ్య తీవ్రముగా నున్నది. సింహాళములోగూడ కొద్దిమంది మీభావముల నామోదించుచున్నవారు నిజమేగాని హెచ్చుమంది వాని నంగీకరింపజాలరు. ఇంతకును అవి మీతలతిక్కణలన కలిగినవే చిహ్నములా మీరా కళాకాలపు వచ్చుటవలన సంఘములో వ్యవహార విభేదము కలిగినది. ఎవరోకొందరు మీపట్ల గాఢాభిమానము గలవారు కళాకాలలో మీకు స్వాగత్యోత్సవము నిర్వహించి గౌరవమును సంతకమునా రందరు సేర్పించలేదు. కాన కొద్దిమంది యొసంగిన ఆతిథ్యముకాజాలదు. మూడు సంఘమువారు ఖద్దరు ఉద్యమము నామోదించిరని గూడ భావించరాదు. ఇటువంటి సంచి విషయములలోనే మూడు సంఘమువారు ధనసహాయమును కోరి ప్రకటించినపుడెల్ల భారతీయులు విముఖత్వమున కృపణత్వమునే చూపియున్నారు. సింహాళమునందున్న భారతీయులను మాత్రమే మీరు ఖద్దరునిధికి ధనసహాయమును కోరవలెను. వారిచేత స్వార్థపరులుగా భావించబడుచున్నారని వారు సింహాళమునందలి ధనమును కొల్లగొట్టుచున్నారు. కావున మీకియ్యబడిన స్వాగతముతో మూడు సాంఘిక సంఘమున కెట్టిపరిబంధమునులేదని మేము మీకు తెలియజేయుచున్నాము. మీరు వెంటనే సింహాళమునుండి వెడలిపోవలెను. మార్గదశగా తెలుపుచున్నాము” అని తంతివార్తలోనున్నది.

ఈ నెల 22 వ తేదీ మంగళవారమునాడు మహాత్ముడు లాహిరా కళాకాలకు వెళ్లెను. అప్పుడు మహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగత మియ్యబడెను. (ఆ. ప్రె.)

“ఖద్దరు-చొక్కాలను కుట్టించి అమ్ముట”

ఒకపార్టీ మిత్రునిసూచన

“మనమిత్రుడు ఖద్దరు-చొక్కాలను కుట్టించి అమ్ముచున్నట్లులే ఖద్దరుచొక్కాలను కొట్టును వర్జులను విప్రులను భారతీయపద్ధతిని పాశ్చాత్యపద్ధతినిగూడ కుట్టించి యేల అమ్మురాదు? ఏయే రకముల చొక్కాలను కుట్టించి అమ్ముచోల్లెదగా ఖద్దరుచొక్కాలరకములనే దుకాణదారులు కుట్టించవలెను” అని ఒకపార్టీ మిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

ఖద్దరు దుకాణములవారు దీనినిగూర్చి ఆలోచింపవలెను. ఇందువలన ఖద్దరు ధర చువకయగును. వట్టణములలోనివారికి కొందరికి పని లభించును. ఇతర కట్టుపరివారము పున్నుకొను నట్టి కట్టుపరికరముల ఖద్దరుకట్టుపరివారము దేశభక్తితోకట్టుకూర్చి, కొద్దిగాతగించినచో ఖద్దరుధరతగ్గును. మినుదెనుకెట్టియ కన్యగారు సలహాకముల బట్టలను వారికలచే కుట్టించి అమ్ముచున్నది. ఆమె నిర్ణయించిన ధరలనిచ్చి కాతాదారులు వానిని కొనుచున్నారు. ఇందువలన చాలమంది బాటికలకు గౌరవనీయమును జీవనాధార మేర్పడినది ఈపనిలేనిచో వారి కీఆదాయము క్షిప్రమైనది దేశీయులలో చాలమందికి తెలియదు. నానాదా సంఘోషణలముగా వాటినికొనుచున్నారు దీనితో ప్రతిదేశాభిప్రాయములూ కట్టు పనివారిలో కొందరి ప్రత్యేకముగ ఖద్దరుబట్టనే కట్టుచున్నారు. వారిని నేను చూచియున్నాను. విద్యాధికులుగూడ నట్లుపని చేయుకొని ఇటుల ఖద్దరు చొక్కాలు మున్నగువానిని కట్టుచున్నచో ఖద్దరుధన రిమకును గూడ మేలుచేయగలిగినవారగుదురు. (మా. కె. గాంధీ ఎంసె యుండియా 17-11-27)

దినాపూరు బక్రీదు కేసు

ఇరువురు మహమ్మదీయుల హత్య

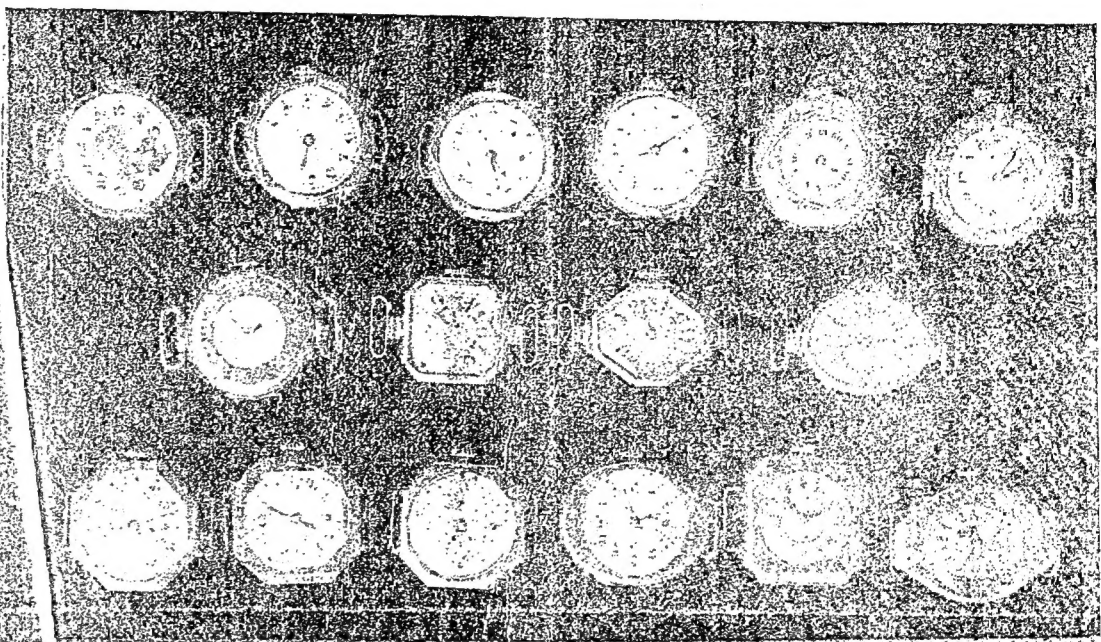
పాట్నా, నవంబరు 24—దినాపూరు గోనిలాల గురు ప్రసాదుగారిపైనను రి గురు హిందువులపైనను ఇరువురు మహమ్మదీయులను హత్యగానించినటుల ఆగోపించబడిన కేసు విచారణకు వచ్చెను. కేసు శేఫటికి వాయిదావేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

క్రిస్మస్, నూతన సం॥ ఆమృతము.

ప్రత్యేకముగా తగ్గించబడిన ధరలు.

కొద్దిరోజులవరకు మాత్రమే! కారుచౌక!! త్వరపడుడు!!!

స్విట్జర్లండునుండి క్రిష్టమస్కు ప్రత్యేకించి దిగవలిచేసిన యీబంగారుగడియారము అను స్వల్పకాలమువరకు మాత్రమే తగ్గింపుధరలకు అమ్ము నిశ్చయించినాము. ఆ రేడియో—సాఫ్టులర్—మొహకా—ఎలెక్ట్రా—ఎలిజా—మొదలగు ముక్తస్థియైన గడియారములు

అందముగ ఆకృతి - యిచ్చైన సైజు

అన్నియు సుప్రసిద్ధముగ లీవరుగడియారములు. 15 కెంపులతో సమకూర్చబడిన యంత్రములతో రాజిల్లినవి.

వెల:—	9 వ వన్నె బంగారు	రు. 30
	14 వ	, 35
	18 వ	, 40

ప్రతి గడియారముతోను మూడు సంవత్సరములవరకు నుచితముగ రురమ్మతులు చేసి, సరియైన ఆర్డరులో పెట్టి మీకు పంపువరకు గల గ్యారంటీవ్రతము పంపబడును.

వలయువారు:—

వైండ్సు అండు కో,
సేల్స్ డిపార్టుమెంటు, బెజినాడ.

అని వ్రాయవలయును:—

Telegrams:—
“Friends Company”

Phone
No. 5.

ధార్వాడ జ్యోతిశ్శాస్త్ర సభ

(నిన్నటి 24-11-27 గురవారమున రెండవ పేజీ మూడవ కాలము తరువాయి)

అయినాది సంస్కృత గ్రంథములకు కర్వార్త తిథ్యాదులందు గ్రహించరాదు. అనుటకు ఋగ్వేదమందలి ఋష్యశ్రమను చెప్పిరి. అదివిని మతాధికారులన్న ఇతర పండితులన్న చాలా ఆశ్చర్యము వొందిరి.

తీర్మానమును స్వామలవారు కొద్ది కాలములో అన్ని నామముల ఉపన్యాస గ్రంథములను పరిశీలించి చెబుతున్నారు. ఇటుల వాలుగుదినములు జరిగిన పథకు చయమేసి నా రెండవ భోజన ముజ్జనవిషయము చాలా పొకర్వముగ చేర్చబడినది ఈ వార్తా దినముల నుండి పెంబర్ నెలకొని వచ్చితి పాటు అంతో కాలముగడిచినది. ఆదేశములోగూడ నిరుడు హామము. ఏ గ్రంథ అధ్యక్షతనలోనైనదిగనుక భోజనవిషయ వర్ణనము సర్వ జనవిదితము. వారు ఇచ్చి వస్తువులను భరించు కడుపుగలగక కొవులు తినువారిలోపమే. చాలా కొనికూడవని స్థితిలో సభ సమాప్తి వొందినది. ఈ కెలవులంతయు ముగియలేనిది యియున్నది. ఇట్లు ద్రవ్యశాస్త్ర ముగియవలెనని పోయింది కొంతకాలముచేసి శాస్త్రప్రామాణ్య నిర్ధారణచేయవలయునని నలుగురువారలలో ఈ స్వామలవారు ముఖ్యులగు సెన్సేటివ్ వార్త యున్నారు. ఇంకను వీరు ఇట్టిలోకావకారములకు అనే

క కార్యములనుచేసి జకల కైహి కాముష్టిగ సాఫ్టులంకలంగ జేయునటుల ఓషికగలగనటుల భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారము.

వి. రామచంద్రాచార్యులు.

నాగపూరు కొట్లాట

ఇరువురు హిందువుల హత్య
నాగపూరు, నవంబరు 24—నాగపూరులో జరిగిన కొట్లాటలో ఇరువురు హిందువుల హత్యగానించినటుల ఇరువురు మహమ్మదీయులపై కేర మోక్షించబడి విచారణకు మున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మౌగ కొర్రె

లాహోరు, నవం 24:—మౌగకొర్రెనుగ కొర్రెకు తనవద్ద నుంచుకొనినందులకు మరీపు బాధున్నారని, విభాలో దీనుగానకు తక్షణ విధించబడెను. దానిని మోక్షింపబడిన బండి న్నము వైచా ప్రభుత్వమునాడు విడుదలి. (ప్రె. ప్రె.)

శివ్వి నాం విశ్వానాథుని ముఖ్యులగు ప్రొటెస్టంట్లను పాల్గొనినందుకు గౌరవముగా అర్చనలు చేసి, ఇంతవరకు లాప్రెస్టయినవారు ము, ఇందు ముగియగానమ్మును. (ప్రె. ప్రె.)

కార్పొరేషను అధ్యక్షక సానవివాదము

“శ్రీ సత్యమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల చర్యల ఖండించుట”

“ఈ కుట్రలను, అవమానములను కాంగ్రెసు గడచి బ్రతుకజాలును”

“అసూయ, స్వార్థపరత్వము, లే మూలతారములు”

శ్రీ మణ్నిగంచెట్టి, సాంబమూర్తి, ఏ. రామస్వామి ప్రభృతుల ఉపన్యాసములు

చన్నపురి కార్పొరేషను అధ్యక్ష పదవికి కాంగ్రెసు తరఫున అభ్యర్థిని నిలుపక కాంగ్రెసు పక్షమువారు గాంధీని నిర్ణయమునకు చన్నపురి రేవుపేరుకు ఈసభవారు వారివర్గము తీర్మానము ఖండించుచున్నారు” అను తీర్మానము నిన్నటి సాయంత్రము చక్కా వ్యాఖ్యానము సమయమువారి ఆన రణమును జరిగిన బ్రహ్మాండమగు హొరసభయం దీకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

సభ ప్రభుత్వమున విక్టోరియా పురమందిరముందు సమావేశమయిన కాంగ్రెసు సమయము నకు ముందు గనే సభాభవనమునందు నింజామియి వెళ్ళువల నింకను అధికముగ ప్రజలు సేచియుండుటచే బహిరంగముందు సభ జరుప బడవలసివచ్చెను. యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారధ్యక్షత వహించిరి. బ్రాహ్మణేతర నాయకులు పలువురు ఆరుదెంచిరి. సభయం చతుర్థతాహము కోలాహలము ఉండెను చెలరేగెను.

ఆర్. కె. మణ్నిగంచెట్టిగారు ఉపన్యసించుచు ఈయ నమానముల నెల్ల కాంగ్రెసు గడచి బ్రతుకగలను. కాంగ్రెసు అనుచుంటున్నది చెప్పుకొనువా రెవరియిచ్చిన ఈ విచిత్రముల భిన్నభిన్నములను కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకు భంగము వాటిలు నని భీతికొంద పని లేదు. కాంగ్రెసు తన్ను దాను సంరక్షించుకొన గలదు. అని గంభీరముగ పల్కినపుడు సభ్యులు ఆహ్లాదముతో నాలకించి తమ ఉత్సాహమును, హర్షమును ప్రకటించిరి

అధ్యక్షులు

శ్రీ యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు ప్రభుత్వమున సగ్గి టి. సదాశివయ్యగారు ఆకస్మికమరణమునకు సంతాప మును ప్రకటించిరి. కార్పొరేషనులోని కాంగ్రెసుసభ్యులు కొందరు గావించినచర్యలను ఖండించుటకై నేడిట సమావేశమగు ట విచారకరము. ఈవిషయమే కాంగ్రెసు అధ్యక్షులును దివ్యూటి నాయకులు సత్యమూర్తిగారును ప్రతికలలో ప్రకట నల గావించియుండిరి. (అవమానము, అవమానము అను కేకలు) అవమానమున కేకలు చేయుటవలన ఉపయోగమేమియును లేదు. సమయ ముదయించినపుడు తగినకార్యవిధాన మవలంబింపవలెను. (చారినీ తొలగింపును అని కేకలు.)

ముత్తయ్య మొదలియారు గారు: సత్యమూర్తి గారు ప్రతికలలో గావించిన ప్రకటనయందు “ఈసంవత్సరము బహుశః మ్యూనిసిపల్ పన్నులను హెచ్చించవలసియుండును. కాంగ్రెసు పక్ష మిందులకు బాధ్యతవహించి పౌరుల యసంతృప్తి చూర గొనరాదు.” అని వ్రాసియుండిరి. ఎట్టి బాధ్యతగల రాజ్యాంగ వేత్తగాని ఇట్టి ప్రకటనను గావించునా? స్వరాజ్యపక్షమువారు పురపాలక సంఘములు, శాసనసభలందు ప్రవేశించినది కేవల దాంబరము కొరకనియే సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయమా? కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించి తమవిధులను నిర్వర్తింపక బాధ్యతను తిప్పించుకొనవలసినచో అట్టివారు కాంగ్రెసుపక్ష మునుండియు, కార్పొరేషనునుండియు, ఎంతతర్రలో తొలగిన అంత మంచిది. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్ల డిసెంబరు 25 వ తేదీవరకు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులుగ నుండునంతవరకు వారికి విశ్రాంతి యుండవలెను. (నవ్వు) శ్రీ. శ్రీనివాసయ్యంగార్ల గావించిన ప్రకటననుగూర్చి ఇచ్చె తలచెట్టుకుం డుం యు కము. కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషను అధ్యక్షపద వికి అభ్యర్థిని నిలుపువయము సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారికి స్యయముగ సంబంధించినవిషయమే గాని ప్రజలకును, కాంగ్రె సునకును సంబంధించినవిషయము గాదట! కార్పొరేషనులోను

శాసనసభలందును కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులైన వెంకటాచలం శెట్టిగారు కార్పొరేషను అధ్యక్షులుగనుండుట వ్యాయమును, హామీకుకమున గాదా? జప్తుపక్షమువారి సహాయము నంగీ కరించినచో తిరిగి వారికి ప్రత్యుపకారముచేయవలసిన బాధ్యత గలవార మయ్యెదమని శ్రీ అయ్యంగార్ల తి:పియుండిరి. ఇంతటియెడల కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని కార్పొరేషను అధ్యక్ష కావమును సాటిజేయించినపుడు ఇతరపక్షములయొక్క సహాయ యావత్తము శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్లకి తెలియకుండెగా? ప్ర జలకి ఎక్కువమొదటి ప్రధానపదవులన్నటిని కాంగ్రెసు పక్షమువారికి ఎవరయ్యకొనవలెనని కాంగ్రెసు నిర్ణయించుండె ను. కావున జరుగము చేయవచ్చు ఇట్టియవకాశమును పోడ్రో ట్, కాంగ్రెసుకు సమములైన ధోమలను సృష్టింపజేయుట వ్యా

యమగునా? అనిరి. పిదప అధ్యక్షులు శ్రీ యమ్. కె. ఆ చార్యగారు తమకంపిన లేఖను చదివినిపించిరి. లేఖను చదువ నలదిని ప్రభుత్వమున కొందరు కేకలువచ్చిరి. కాని సభ్యులలో అధికభాగము చదువవలసినదని కోరినందున ఆలేఖను చదువుచు రాష్ట్రమునందలి బ్రాహ్మణులం దధిక సంఖ్యాకులు తమతో కేకీ భవించుచున్నారని పల్కిరి. ఆలేఖయందు శ్రీ యమ్. కె. ఆచార్యగారు కార్పొరేషనులోని కాంగ్రెసుపక్షమువారి నిర్ణయము నీవరకే స్వరాజ్యపత్రికయందు ఖండించియుంటిమని యు, సత్యమూర్తిగారును, శ్రీనివాసయ్యంగార్లను గావించిన ప్రకటనలకు తాము విచారించుటయేగాక, అవమానముజేసితిమనియు, ఈవిషయమును సాంఘికవిషయముగ జేయకుండుర నీ బ్రాహ్మణేతర సోదరుల నెల్లరను ప్రార్థించుచున్నామనియు వ్రాసిరి.

శ్రీ ఆర్. కె. మణ్నిగంచెట్టిగారు

ఉపన్యసించుచు తాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్లకి తమపరమ్యుసంగినది నిశ్చయమేనా యని సభ్యులందొకరు ప్రశ్న వ్రాసియుంపిరినియు, పండిత మో తీలాలు నెహ్రూగారు ఇంగ్లండుదేశమునకు పయనమగుటకు పూర్వము బెంగళూరునకు విచ్చేసి తమకు పిలిపించిరినియు, బెంగళూరునందు గాంధీమహాత్మునిసమక్షమున కాంగ్రెసు విషయమునుగూర్చి సంభాషణజరుగగ ఆసందర్భము లో నెహ్రూపండితుడు తాను దేశమునుబడి ఇంగ్లండున కరగుసమ యందు తాత్కాలికముగ భారతశాసనసభయందు నాయకు డగు శ్రీనివాసయ్యంగార్లను, ప్రధాన విప్రు ఆగు నేనున్ను, ప ర స్ప ర ము క ల హిం చు ట యు క్త ము గ నుం డ ద ని యు, అందుచే యిరువురకు సామరస్య ముండు టావశ్యకమని తెలుపగ నావిమర్శనలు శ్రీనివాసయ్యం గారిచే ఎట్టిద్యేషముచే గాంధీ యిండులేదనియు, కాంగ్రె సుక్షేమమును యోచించి నే నావిమర్శనల గావించియుంటి ననియు చెప్పితినినియు, వివరము నాయకులందు గల ఆపోహలకు పోడ్రోలుటకు తానును మతూహలుడనయి యున్నాననియు, అందుచే శ్రీనివాసయ్యంగార్లని కలసికొని వారిని గూర్చి ఆవేశ మునం దొకంతకంతములగ పల్కిన పలుకులకు ఉదారచరితుని వలె తమపరణ చెప్పియుంటిని అనిరి. దీర్ఘయుండు కాంగ్రెసు పక్షపమావేశములో నెహ్రూపండితుడు శ్రీనివాసయ్యంగార్ల ను, మణ్నిగంచెట్టిగారును తమ విభేదముల సమయజేసికొనిరిని యు, చీఫ్ విప్రు (మణ్నిగంచెట్టిగారు) ధీమనివలె తాముపయో గించిన కనీసపదములకు విచారమును చెప్పిరినియు ప్రకటించిరి. అంతటితో నీవిషయ మంతరించెనని నేదలంచిరి. కాని మూ డుదికములకు పిమ్మట హిందూ స్వదేశమిత్రుల ప్రతికల దీర్ఘ ప్రత్యేక విలేఖి నేను శ్రీనివాసయ్యంగార్లకి తమపరమ్యుసం గియుంటినిని వ్రాసెను. ఈ ప్రత్యేక విలేఖి ఎవరో నేను తెలుపవలసిన పనిలేదు.

(ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అని సభలో కేకలు)

ఇది నా తమపరమ్యుత్ర. ఈ రాష్ట్రములోను, ఇతర రాష్ట్రములందును నామిత్రు లీవిషయములో శాస్త్రభాగమున పన్నుభీనంబింతురని నమ్ముచున్నాను. కార్పొరేషను అధ్యక్ష పద విని గూర్చి యు, కార్పొరేషను లోని కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణయమును గూర్చి ప్రసంగించు చు కాంగ్రెసు విధానమునుగూర్చి సత్యమూర్తిగారు కల్పించిన అర్థముపై తమ నిరసనమును ప్రకటించుటకును, కాంగ్రెసుతో ఈనిర్ణయమున కెట్టి సంబంధములేకుండ జేయుటకును కాంగ్రె సు అనుచరులకు తాము దినమున మాట్లాడుచుంటి మనిరి కాంగ్రెసువారు శాసనసభలు, పురపాలక సంఘములందు ప్రవేశించి ప్రజాయత్నపదవుల నాక్రమింపు కొనవలయునను విషయము ప్రస్తుతము వివాదాంశముగాదు. కాంగ్రెసు అందుల కహమాల యుగ నిర్ణయించినది. కాంగ్రెసు ఆగరిని తలదాల్చుట కాంగ్రె సు సభ్యుల విధి. కార్పొరేషనులో గల కాంగ్రెసు, జప్తి ను తదితరపక్షములం దేవత్వముగాని తమంత్ర తాము అభ్యర్థిని నిలిపి రెండవ పక్షముయొక్క సహాయము లేనిదే జయమును సాధిం ప బాలరనుట నిశ్చయము. ఇట్టి ను పక్షమువారు తి: పక్షము

తరఫున అభ్యర్థిని నిలుపక కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకు నిశ్చయించు కొనిరి. కాంగ్రెసు, జప్తిను పక్షములకు జెందని కొందరుసభ్యులు తమకు అధ్యక్షపదవి చక్రవర్తము ఆశతో కృషిసలుపుచుం డిరి. ఇకకాంగ్రెసు పక్షమువారి వయఖిరిమి? కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ పక్షముతరఫున అభ్యర్థిని నిలుపరాదని నిర్ణయించిరి. ఈనిర్ణయము ఈరాష్ట్రమునందెగాక దేశము నం దంతటను ఆశ్చర్యమును జనింపజే సెను. ఈ విషయము కడుదుర్భాగ్య మయియుండెను. ఇంతకంటెను ఆశ్చర్యకరముగు విషయమేమనెన తమచర్యను సమర్థించుకొనుచు సత్యమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్లలు గావించిన ప్రకటనలు అత్యద్భుతములు. రాజోవు సంవత్సరముందు మ్యూనిసిపల్ పన్నులు విధిగ హెచ్చింపబడవలసియుండుటవలన కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధ్యక్షపదవికి పోటిజేయ నిశ్చయించ లేదని వారు తెల్పిరి. ఇంతకంటెను కాంగ్రెసుకు ఆనకూనకర ముగు విషయము వేరొందులేదు. కార్పొరేషను సక్రమపరిపాలనకై పన్నులను హెచ్చించుటావశ్యకమైనచో, తమబాధ్యతను తప్పించుకొని ప్రజలకు విహితముమని బూటకముగ జెప్పికొ నుచు ప్రజల మోసగింపవలయునని వారియుద్దేశమా? కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపల్ పక్షము వారి ట్టి సిద్ధాంతముల గలిగి యుండిన అట్టి వారెంత త్వరలో కార్పొరేషను పదవులను వద లిన మదరాసు పౌరులకేగాక, కాంగ్రెసు ప్రతిష్టకును భావ్య మెయ్యుండును. (వినుచు వినుచు) అందులో కాంగ్రెసు పక్ష దివ్యూటి నాయకు డిట్టి విషయమును ముద్రించి ప్రకటించుట కంటెను అసంగత మింకొకటి యుండజోదు.

ఇట్టియవమానముల కాంగ్రెసు గడచి

బ్రతుకగలదు

ఇట్టి కాంగ్రెసు అనుచరులవలన చేహారెడి యవమాన మును కాంగ్రెసుగడచి బ్రతుక గలదు. చన్నపురికార్పొరేషను లోని కాంగ్రెసు పక్షమువారి ఈభిన్న దృక్పథమువలన కాంగ్రెసు సంస్థయొక్క ప్రతిష్టకే భంగము గలుగునని కాంగ్రెసు వారు భీతికొందవలసిన పనిలేదు. కాంగ్రెసు తన్ను దాను సంరక్షించుకొనవలసి యుండును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు సాంఘికాభిమాన జంఝామారతమునకు కొట్టుకొనిపోక సిర ముగ నిలువబడిరిని సత్యమూర్తిగారుబలికిరి. ఈసానికాభిమాన జంఝానిల మేవయిపునుండి పీడుమన్నునో ఎల్లరకు తెలిసియే యున్నది. కాంగ్రెసు పక్షనాయకుడే ఈగాలితొడుకుడు తాళ బాలని యపుడు అల్పశక్తి సంపన్నులను నాబోంట్లనాట ఏమి? కార్పొరేషను కాంగ్రెసుసభ్యుల ఈచర్యవలన కాంగ్రెసులో పెక్కుమంది ముందు చెనుకల బాగుగ మరొకతూరి పరికించ వలసినసిరి ఏర్పడినది. ఐనను కాంగ్రెసునందు విశేషబుద్ధి, యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానములు ఇకముందయినను వ్యాపించునని నమ్మెదను. బ్రాహ్మణేతర లొదరును జాతీయ సంస్థయగు కాంగ్రెసులోజేరి ఈసాంఘికాభిమానపీచాచమును నిర్మూలింప గోరుచున్నాను. అని పల్కిరి.

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు

ఉపన్యసించుచు చన్నపురి కార్పొరేషను కాంగ్రెసు పక్షములవారు అధ్యక్షుని ఎన్నిక సందర్భము నందలంబించిన విధానమువలన ఈరాష్ట్రమునందె గాక దేశమునందలి కాంగ్రె సుసంస్థయొక్క ప్రతిష్టకంతకును భంగము వాటిల్లవలసిపల్కిరి. “ఈవిషయమునందలి సత్యమింతవరకును బయల్పడ లేదు. శ్రీ స్వామివెంకటాచలం శెట్టిగారిని కార్పొరేషను అధ్యక్షపదవికి పోటిజేయుటకు నిరోధించిన విధానమును నిర్ణయించుటకు నిజ ముగు హేతువు లే నిర్ణయో సత్యమూర్తి గారు గాని శ్రీనివాసయ్యంగార్ల గాని వెంటాచలం శెట్టిగారుగాని ప్రజలకు తెలిపియుండలేదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారి ట్టి విధానము నవలంబించుటకు కారణాంతరములు గలవని శ్రీనివాసయ్యంగార్లను వెంకటాచలం శెట్టిగారును చెప్పియుండినది నిశ్చయమే. కాంగ్రెసుపక్షమువారు రచనలించిన విధానమునకు ప్రామాణ్యమును కారణమును గలవని సత్య మూర్తిగారే తిన్నప్రకటనయందు తెల్పియుండిరి.

“అయ్యంగారే అంతకును బాధ్యులు”

సామివెంకటాచలంశెట్టి ఈవివాదములోనికి తమ్మును లోగ ప్రయత్నించిరిని శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వ్రాసియుండిరి. అయ్యంగారిని ఈవాదప్రతివాదములలోనికి లాగుట రెవరు ప్రయత్నింపబడెను? శ్రీనివాసయ్యంగారే ఈచర్యకంతటికిని ప్రధానముగ బాధ్యులైయున్నాడు. తీవ్రనిరసనమునకును విమర్శలకును గురియైన సత్యమూర్తిగారు వారిచెప్పజేతలకు లో బను అయ్యంగారి హస్తగతమున కింబోమ్మ (నవ్వు) సత్య మూర్తిగారే నొసంగబడిన ఆసభాద్యక్షులగు సామివెంకటాచలం

నాదితిరపు పీడయ్య.

కృష్ణదాన రాయ్

అధ్యక్షుడు

కృష్ణదాన నామాంతరము గల సర్ టి. నదాశివయ్యగారు నిన్నటిదినము ఇ హా లో క యాత్ర చాలించినందుల కెంతయు చింతించెదము. రాజకీయోద్యమమునందు పాల్గొనకున్నను, నదా శివయ్యగారి నామమేదియో యొక సందర్భమున ప్రజలకు వినుపించుచు నేయుండెను. నదాశివయ్యగారు కర్మయోగి యగుటచే, సంతతము లోక సేవముకొరకై పాలుపడుచుండిరి. ప్రతికలకు వ్రాయుచు, ఉపన్యాసముల నొసగుచు, జ్ఞానబోధ జేయుటకు 'రాష్ట్రోద్యమ' దంతటను పర్యటనము సలుపుచు, మతి సభలలో పాల్గొనుచు, నదా శివయ్యగారు తిరికెకాలము సంతను సంఘసేవను తద్వారా భగవత్సేవ నొనర్చుచుండిరి. వీరు అతి సులభులు. నిరాడంబరముగ జీవించుచు తాము నమ్మిన సిద్ధాంతముల నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు యానచ్చుకొని వినియోగించుచుండిరి. నదాశివునకు పార్వతిదేవి తోడయినట్లు, నదాశివయ్యగారికి ధర్మపత్ని తోడై ధర్మాచరణలో పాల్గొనుట గొప్ప విశేషము. ఈమెయు వేషధారణయందు ప్రాచీన సామ్రాజ్యముల నవలంబించుచు, పతిభక్తియం దనమానురాలై, స్త్రీలోకోద్ధరణకయి తన శక్తిని వినియోగించుచు, పతి యడుగుజాడలనే నడుచు చుండెను. పతివియోగముచే గుండెడి యీమె దుఃఖ మొత్త యధికముగ నుండునో యూహింప వచ్చును. ఈమెకును, నదాశివయ్యగారి కుమార్తె కుమారులకును మా సానుభూతిని దెలుపుచు న్నారము. ఇంతియగాక వీరి మరణముచే గుండు మిత్రులును, శిష్యులొకరియు పెక్కుమందిగలరు. వీరికిని మా సానుభూతి నందజేయుచున్నారము.

భయసాధికలో సంఘమునందు సభ్యులై, తత్సంఘభివృద్ధికై చిరకాలమునుండియు పాటుబడుచున్న నదాశివయ్యగారికి మరణసహనమేర్పడుట వింత గాదు. అందరి కన్న బిసెంబుగారిపై వీరికెక్కు చు భక్తియున్నను, ఇతరులను గూడ వీరు గురువు లుగ భావించుచు, నిజమగు ప్రతిపత్తి భావమును ననుబజుచుచుండెవారు. సంఘ సంస్కరణము ధ్యయమున, వీరు కీర్తిశేషులగు డి. బి. రఘునాథ రాయగారిని గురువులుగ భావించుచుండిరి. రఘు నాథరాయగారు సంఘసంస్కరణమును శాస్త్రము రోష్యకానువరకు ఆమోదించుచుండిరి. నితంతూ డ్యాహము శాస్త్రసమ్మతమని, వీరు సంస్కృత భాషలో రచించిన గ్రంథము, విశేష పాండితి ప్రక ళను సూచించెను. నదాశివయ్యగారును శాస్త్ర సమ్మతమగు సంఘసంస్కరణమున కనుకూలు గుగ నుండిరి. తాము నమ్మిన సంస్కరణములను వీరు ఆచరణలో పెట్టుచు, ఎన్నడును గొప్ప జెప్ప

కొనకుండిరి. జాతిమతభేదములను వీరు సంకుచితా ర్థముతో ననుకరింపక హిందూభర్తృములు అతి విశాలమయినవని జూపుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముని, నోఖలేగారిని వీరు గురువులుగ పరిగణించుచు డిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిపై వీరికి గౌరవము మొడు. సాందర్భమహానుండు సర్వమత సమావేశములో ముచ్చటించుచు, తాము హిందువులలో హిందువు ననియూ, బౌద్ధులలో బౌద్ధుడననియు, మహమ్మదీ యులలో మహమ్మదీయుడననియు, క్రైస్తవులలో క్రైస్తవుడననియు, జైనులలో జైనుడననియు, పా ర్శ్వీలలో పార్శ్వీననియు, నదాశివయ్యగారుకొనకనూరు గంభీరముగ చాటిరి.

అన్ని మతములును సత్యములేయని మనః స్ఫూర్తిగ నమ్మియుండుటచే, వీరిటుల చాటగలిగిరి. నదాశివయ్యగారి విశాలభావములు దక్షిణదేశ పూర్వాచారులకు కటువుగ నుండెను. వీరికిగల సాంఘికసంస్కరణాభి మానముగాని, విశాలమతాభి ప్రాయములుగాని పలువురకు రుచింప వయ్యెను. శాస్త్రములకు వీరుజేయు వ్యాఖ్యానము ప్రాశస్త్యం నుదరరామయ్యగారు మున్నగువారి తీవ్రవిమర్శనలకు లోనగుచుండెను. అయినను దూషణభూషణములు అయ్యరుగారి నిశ్చయము నేమాత్రము చలించ జేయలేదు. శాస్త్రముల నన్వయించుటకై వీరుచేర్చే రు భాష్యముల సహాయము నైకొనినను వానిభావ మును స్వతంత్రముగ గ్రహించుటకు తమకుగల హక్కును వీరు విడనాడరయిరి. భగవద్గీతా పఠన మనిన వీరికత్యంత ప్రీతిగలదు. వీరు కర్మయోగులగు టచేకర్మయోగపరముగవీరు గీతకర్థము చెప్పుచుండిరి. వీరియభిప్రాయములతో నేకీభవింపనివారుగూడ, వీరి నిష్కపట స్వభావమును, వీరి దృఢ విశ్వాసము లను సత్యనిరతిని భక్తిభావమును శ్లాఘించుచుండిరి. శ్రీకృష్ణుని పరమదైవముగ పూజించుచు గీతలో జెప్పినట్లుల వారినొక్కరినే శరణుజొచ్చి యుండుటచే నదాశివయ్యగారు పాపరహితులై విష్ణుసాన్నిధ్య ము చేరియుండురు. ఇట్టి విశాలహృదయులు హిం దూసంఘమునందు లభించుటయరుదు. వీరిమరణము వలన, దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు గలిగెడినష్ట మిం తని జెప్పనలవిగాదు.

రాజకీయ విషయములలో అయ్యరుగారు పాల్గొనకున్నను, మద్యపాన నిషేధముపట్ల ప్రభు త్వమువారి వలంబించుచున్న ఉపేక్షను తీవ్రముగ నిరసించుచుండిరి. సాంఘిక విషయములలో బాల్య వివాహములను నిరసించుచు, కన్యా వితంతూద్యాహ ములను ప్రోత్సహపరచుచుండిరి. వీరు 1861 సం వత్సరమున జన్మించిరి. చనిపోవునరికి వీరికి 66 సం వత్సరముల వయస్సుండెను. ఇరువదియారవ సంవ త్సరమున వీరు జిల్లా మునసబుగ బ్రవేశించి, 1904 సంవత్సరమున సబ్ జడ్జి పదవి నొందిరి. 1905 వ సంవత్సరమున వీరు తిరువాన్కూరు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగ బ్రవేశించి శ్లాఘాపాత్ర ముగ బనిచేసిరి. వీరు ప్రధాన న్యాయమూర్తులుగ నుండగ, తిరువనంతపురమునందు 1908 సంవత్సర మున పోలీసువారికిని ప్రజలకును మధ్య ప్రోరటము జరిగెను. పోలీసువాని యక్రమమే అల్లరులకు కారణమయ్యెనని యనుకొనిరి. ఆ సమయమున పోలీసు వారు వారంటులేకుండ పలువుర నరెట్టుజేసి, పట్టణ మందంతటను భీతి బుట్టించిరి. దీనికి సంబంధించిన

కేసులు హైకోర్టులో విచారణకు రాగ, సదాశివ య్యరుగారు పోలీసువారు చెచ్చిన అనియోగము లను కొట్టివైచి, పోలీసు ఉపేక్షలను నిరంకుశ చర్య లను తీవ్రముగ ఖండించి, వారిపై చర్యచిసికొన నుత్తరువుజేసి, ప్రజల భయము బాపిరి. పిమ్మట, వీరు బ్రిటీషు ఇండియాలో జిల్లాజడ్జిగ పనిజేసి, 1912 సంవత్సరమున హైకోర్టు న్యాయాధిపతులుగ నియ మింపబడిరి.

అప్పటినుండి 1921 సంవత్సరమువరకు వీరు హైకోర్టునందు న్యాయాధిపతులుగ పనిచేసి, పిమ్మట ఉపకారవేతనమును బొందిరి. హైకోర్టు న్యాయాధి పతులుగనున్న సమయమున, వీరి తీర్పులు న్యాయ శాస్త్రసూక్ష్మత సంతగ చూపకున్నను, హిందూ న్యాయనిర్వహణమునందుసాంఘికాభివృద్ధికి ప్రోద్బల మొసగుచుండెను. వీరి నిష్కపట స్వభావమునందు న్యాయవాదులకును, తోటి న్యాయాధిపతులకును విశ్వాస మేర్పడెను. వీరి తీర్పులు సహజ స్వాతంత్ర్య మును జూపుచుండెను. ఉపకారవేతనము బొందిన పిమ్మట, దివ్యజ్ఞానసమాజము పక్షమున ధర్మబోధ సలుపుటకు వీరు బూనుకొనిరి. హిందూమత ధర్మా దాయసంఘ మేర్పడినపుడు, దీనిని నిర్వహించుటకు నదాశివయ్యగారికన్నను అర్హు లింకొకరు దొరక రని ఎంచి, సర్ పానగలురాజాగారు వీరిని అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. వార్ధక్యములో నిట్టి పనిని నిర్వహించుట కష్టమని ఎరిగియు, దేవాలయాభి వృద్ధికి కొంతవరకయినను తాము తోడ్పడగలమను తలంపుతో, అయ్యరుగారు అధ్యక్షపదవిని స్వీకరించి మరణకాలమువరకు దీనిని శ్రద్ధతో నిర్వహించిరి. నదా శివయ్యగారు రేకాశ్యమును నిర్వహించినను, దైవ భక్తి ప్రేరేతులయి పాటుబడుచుండిరి. వీరికి వక్రత్వ సామర్థ్యమంతగ, లేకున్నను, హృదయాంతరాళము నుండి బైకివచ్చుటచే, వీరి వాక్యములు సభికుల చిత్తముల నాకర్షించుచుండెను. వీరి యు ప న్యా స ములందు ప్రయత్న మేమియు గను పింపకుండెను. గుండూరుమండల సహకారసభకొక మారు అధ్యక్షతవహించి వీరుదుఃఖము నాపుకొనజాలక విలపింపసాగిరి. ఇటులనే భక్తిభావము పైకుబికి నపుడు వీరిముఖము కన్నీటితో దడియుచుండెను. కృష్ణదానను నామః ము వీరికి సార్థక మగుచుండెను. వీరియాత్మకు పరమేశ్వరుడు సంపూర్ణశాంతి నొస గు గాక!

లేబరు పక్షపు లాంగుబాటు

హైందవనమ స్వ విషయమై బ్రిటీషు లేబరు పక్షమువారు ఆచరణయందు తీవ్రులకన్నను ముందు కు బోరని, యింత కుముందే తెలియును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిర్మించుటకు వీరు కారణభూతు లయిననంగతి ఎల్లరకు జెలిగిన విషయమే. ప్రభుత్వాధికారము తొలగిన పిమ్మట లేబరుపక్షమువారు సాకుల ననేకములజెప్పిరి. ఈమారు తమకు సంఖ్యాబల మేర్పడుచో, హిందూదేశమునకు స్వయం నిర్ణయాధికారమును తప్పక ప్రసాదించెదమని, వీరుజెప్ప సాగిరి. రాయల్ కమిషను నియామకము వీరిని కఠిన పరిక్షకు లోనొజేసెను. భారతీయాభిప్రాయము తెల్లకమీషనుకు ప్రతికూలముగ నుండునని తెలిసి యు, లేబరుసభ్యులు దానియందు స్థానముల నాక్ర మించిరి. హిందూదేశమంతయు బహిష్కారనివాద

ముతో మారుమోగ మొదలైనవోడనే లేబరు పక్షమువారు నిరూపించుకొని కొంత కాలవరకు పోచ్చిరి. వీరిలో నతివాదులు కొందరు లేబరుసభ్యులను కమిషనునుండి తొలగించవలయునని గోరిరి. ఈ విషయమును విచారింతుటకు లేబరు పక్షమువారు సమావేశమయిరి. నేటివార్తల ప్రకారము, తమసభ్యులను కమిషనునుండి లేచి రావలయునని కోరుటకు లేబరు పక్షమువారు రంగీకరించలేదని తెలియుచున్నది. ఇంతటితో వీరి లొంగుబాటు పూర్తియైనది. అధికార పక్షవియందు లేకున్నను ధైర్యము జూపజాలని లేబరుపక్షమువారు, మరల ప్రభుత్వమునశిష్టించుచో మాత్రము, ఎక్కుడు ధైర్యముతో ప్రవర్తించెదరని తలచుట కెట్టి యాధారము గనుపించదు. రామ్మోమాక్షనాట్లు, లాంసుబరీ, మున్నగు లేబరు ప్రముఖులు నీళ్లు నమలి నిస్సహాయతను జూపిరి. కమిషను బహిష్కారము తప్పని, లాంసుబరీగారు నయితము బోధించిరి. వీరి లొంగుబాటు ఆశ్చర్యము గలిగించజాలదు. ఇంతకన్నను పిరెక్టుడు మేలు నలిపెదరని, దూరదృష్టిగలవారనుకొనియుండరు. డాక్టరు బిసెంటుగారు తెలిపినట్లు, హిందూదేశమున కండగ నిలచెడి పక్షమేమియు ఇంగ్లండులో లేనియెడల, స్వశక్తిపైనే ఆధారపడవలయు నను పక్షమునకు బలము గలుగును. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముపట్ల మోహము వదిలిపోవును. లేబరుపక్షము తన పేరుప్రతిష్టల నింతటితో కోల్పోవగలదు. కన్నర్యే టీవు పక్షముకన్నను వీరి యాభివ్యక్త ఏమియులేదని మరియొకమారు వెల్లడియగుచున్నది. ఇందువలన భారతీయులు అధైర్యపడుటకు మారుగ, వారి బహిష్కార సంకల్ప మింకను బలపడునని నమ్మవచ్చును.

కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పక్షము:

కార్పరేషను అభ్యక్షపదవి

కార్పరేషను అభ్యక్షపదవికి కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపలు పక్షమువారు అభ్యర్థిని నిలువకబోవుట గొప్ప పొరబాటుని యింతకుముందు సూచించియుంటిమి. కాంగ్రెసు పక్షాభ్యక్షులగు స్వామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారికి విజయావకాశములున్నపుడు, వానిని చేపట్టక బోవుట తంతవ్యము గాజాలదు. ఇకముందటి పొరబాటు జరుగకుండ, కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు జాగరూకతతో మెలగుట మేలు. ఇట్టి సమస్యలను పక్ష సభలలో చర్చించుటకు మారుగ, బహిరంగ సభలలో చర్చించుట వలన మాత్రము ప్రత్యేకమునకు భంగము వాటిల్లగలదు. అధిక సంఖ్యాకులొక నిర్ణయమునకు వచ్చినపుడు, దాని నచేసినగ ఖండించుటవలన ప్రయోజనముండదు. జస్టిసు పక్ష ప్రముఖుల సహాయముతో స్వపక్షమును నిరసించుటవలన, కాంగ్రెసు పక్షాభివృద్ధికి అంత హాయము గలుగకమానదు. అనమ్మతి జూపుట కయినను, ఆగ్రహము నెలిమిచుటకయినను ఒక మీతియుండు టవసరము. ఒకరిపైనొకరు స్పృహక దురభిమాన నిండను మోపుట పాచిగాదు. భేదాభిప్రాయముల గల వారికి దురుద్దేశ్యముల నాలోపించుట సమంజసముగాదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారి కముందు ఐకమత్యముతో మెలగి, స్వపక్ష గౌరవము నినుమడింప జేసెదరుగాక !

కలకత్తా యూరపియనుసంఘము: గాయక్ కమిషను కలకత్తా యూరపియను సంఘసభలో ముచ్చటించుచు, కమిషనును బహిష్కారము దృఢమని నొక హామ్యబద్ధ కావగారు బలికిరి. భారతీయులు కమిషనును బహిష్కరించినను అందువలన ఎట్టి లాభము గలుగదనియు, బహిష్కరించదలచిన వారి సాయము లేకుండనే విచారణ జరుగగలదనియు సర్ డార్సీ లిండ్సేగారు చులకనజేసిరి. రాయల్ కమిషనుకు భారతీయుల సహాయముతో నసలే బనిలేదని వీరివాక్యములబట్టి గ్రహించవచ్చును. యూరపియనుల సహాయమున్న చాలుగాబోలు! లిండ్సేగారి తృణీకారభావమును గమనించవచ్చును. శాసనసభలను బహిష్కరించి భారతీయనాయకు లేమిజేయగలిగిరని లిండ్సేగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇట్టిప్రశ్నల వలన భారతీయుల నిశ్చయము బలపడునుగాని తగ్గ నేరదు. పార్లమెంటరీ కమిషను ఏర్పడుటకు మూలకారకులు యూరపియను సంఘమువారని జెప్పవచ్చును. చాలకాలమునుండియు ఆంగ్లోహైందవ ప్రతికల్పితజోన్యము జెప్పుచునేయుండెను. వీనియభిప్రాయములే ప్రమాణముగ గైకొనబడుచున్నవి. హిందూదేశమునందు బహిష్కారవాద తగ్గుదున్నదనియు, ఆందోళనము సమయమున్నదనియు, రాజప్రతినిధిగారు లండనుకు తంతివార్త బంపినటుల తెలియుచున్నది. ఇట్టిప్రకటనలవలన తుదకు ఇంగ్లండుకే నష్టముగలుగుననుట నిశ్చయము.

నిష్పప్పుల పరీక్ష

నిష్పప్పుల పరీక్షను నిష్పప్పుల పరీక్షకు కెంతవరకు రక్షణ నొసగ వీలుగనోయని, టారిఫ్ బోర్డువారు విచారించుచున్నారు. సాంకృతిక నిష్పప్పుల ఫాక్టరీకి సంబంధించిన ఫత్తే ఆలీగారు సాత్యమిచ్చుచు బాంబాయి రాజధానిలో నిష్పప్పులకు తగిన కొయ్య దొరకునని బలికిరి. కొయ్యపైగల హెచ్చుతగ్గు పన్నును తొలగించుట యవసరమని సూచించిరి. ప్రస్తుత సమయమున, మూడింట రెండువంతుల ప్రజలకు స్వీడిషు కంపెనీవారే నిష్పప్పులను సప్లయిజేయుచున్నను, హిందూదేశపు నిష్పప్పులను ఎల్లరకును సమకూర్చ వీలుగలదని, ఫత్తే ఆలీగారికి నమ్మకము గలదు. ప్రభుత్వ సహాయ మిందు కవసరము. ఈ పరీక్షకు టారిఫ్ బోర్డువారు రక్షణ నొసగెదరో లేదో తెలియదు. ఒసగినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరని జెప్ప వీలులేదు.

పోలాపురపు జిల్లాబోర్డు : సాంఘికభేదములు

మద్రాసు రాజధానియందేగాక బాంబాయి రాజధానియందును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు ప్రజాహిత జీవితమును మరినపరచుచున్నవి. పోలాపురపు జిల్లా బోర్డు నందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము లతిశయించుటచే, బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు మూడు సంవత్సరములవరకు దీనిని రద్దజేసిరి. తిరిగి ఎన్నికల జరుగగోరుట కయినను వీలులేదని ప్రభుత్వము వారి తలంపు. జిల్లాబోర్డునందు చెలరేగిన విభేదములను సర్దుబాటు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రెంతవరకు ప్రయత్నముజేసిరో తెలియదు. ఉభయ సంఘములవారును పోరాడుకొనుటచే, ప్రభుత్వము వారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిని ప్రధానోద్యోగిగ

నియమించుట తటస్థించెను. ఇట్టి పోరాటములను మానుకొని, దేశహితము కొరకై కృషిసలుపుటకు ఎల్లరును ప్రయత్నించని యెడల, భావిభవి యంధకార బంధురముగ నుండుక మానదు.

సిసీమా విచారణ

సిసీమాసంఘము వారియెదుట యూరపియను లిచ్చు సాత్యముజూచిన పాశ్చాత్యదేశీయ రహస్యములు భారతీయులకు తెలియుచున్నవని భీతి గనుపించును. పార్కిన్సన్ గారిట్టి భయముజూపిరి. వివశ్రులగు స్త్రీలపటములను హిందూదేశమునకు రానీయగూడదని వెబ్బుగారు సూచించిరి. వీరిసూచన యోగ్యమయినదేగాని పాశ్చాత్యదేశములలో నిట్టి పటముల నేల తయారుజేయనిచ్చుచున్నారో తెలియకున్నది. పెక్కుపటములలో జూపబడు స్త్రీపురుషుల సంబంధము మిక్కిలి హేయముగ నున్నదని లాహోరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఒగ్గెయిపుగారు నుడివిరి. ఇట్టి పటములు ఇంగ్లండునుంచి వచ్చినను అమెరికా నుండి వచ్చినను ఆక్షేపార్హములే యగును. మొత్తముమీద పాశ్చాత్యప్రపంచము నుండి దిగు మతియయిన చెడుగులలో సిసీమా యొకటిగనున్నది. మిస్ మేయో దేశమునందే యిట్టిసీతీబాహ్యపు పటములు తయారగుచున్నవి. వీనిని తొలగించుటకు, ఆమె ఏలప్రయత్నము సలుపగూడదు?

మార్షల్ లా ఖయిదీలు

పంజాబునందు, మార్షల్ లాక్రింద శిక్షింపబడిన ఖయిదీలు పదునాల్గురు అండమాను దీవులలో కలరనియు, వీరిని 1937, 1938 సంవత్సరములమధ్య వదలిపెట్టెదరనియు, శాసనసభలో ప్రభుత్వసభ్యుడు బలికెను. ఆ సమయమున దుండగములకు పాల్పడిన ఉద్యోగుల కెట్టి శిక్షలను విధించియుండలేదు. ఇట్టి స్థితిలో మార్షల్ లా ఖయిదీల నికనయినను విడిచిపెట్టుట, పంజాబు ప్రభుత్వమునకు ధర్మము గాదా? వెనుకటి అధ్యాయము నికనయినను ముగించుట లాభకరము. కాని పంజాబు ప్రభుత్వమువారిందుకు బూనెదరని దోచదు.

ధిల్లీ వార్తలు

ఆర్థికసభ్యుల సమావేశము

ధిల్లీ, వసంతు 24:—నిధిరాష్ట్రముల ఆర్థికసభ్యుల సమావేశమున పాగాకుపై ఎక్సైజు పన్ను విధించవలయుననుమానపై చర్చజరిగెను. నూటికి 5 చొప్పున ఎక్సైజునుడ్చూటి విధించవలయునని పలువురు సూచనలునొసగిరి. కాని ఎట్టి నిర్ణయము జరుగలేదని తెలియుచున్నది. ఈవిషయమై సంపూర్ణాధికారము రాష్ట్రీయప్రభుత్వముకు వదిలివేయబడినది తెలియుచున్నది.

రాయలుకమిషనుపై పార్లమెంటులో చర్చ
కామన్సు సభలో రాయలు కమిషనుపై జరుగుచున్న చర్చను ఇచ్చటివారు శ్రద్ధతో గమనించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి వివరణమును భారతనాయకులు సామధూతితో పరిశీలించలేదని ఇచ్చటి అధికారుల అభిప్రాయమై యున్నది. నేటి దినము సత్యమూర్తిగారు రాజప్రతినిధిని సందర్శించిరి. సాంఘిక సంస్కరణము గురించియు రాయలు కమిషను గురించియు వీరు సంభాషించి రని తెలియుచున్నది.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

రాజప్రతినిధిగారు నేటిదినము కవుర్తలా సంతానమునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. (అ.ప్రెస్)

విదేశవార్తలు

రాయలు కమిషను బిల్లు

మూడవ పర్యాయము ఆమోదించబడుట

సార్వభౌముని సమ్మతిని బడయుట

“కార్మికసభ్యులు తమ ప్రతినిధులను రాయలు కమిషనునుండి లేచిరమ్మనరు”

లండన్, నవంబరు 23:—రాయలు కమిషను బిల్లు మూడవ సారి ఆమోదించబడి సార్వభౌముని సమ్మతిని బడసెను.

లండన్ నవంబరు 24:—“కార్మికసభ్యులు రాయలు కమిషనునుండి తమ ప్రతినిధులను లేచిరమ్మనరు”

మగ్దొనాల్లు గారి కొడుకు కార్యదర్శి గాడు

లండన్ నవంబరు 24—మగ్దొనాల్లు గారి కొడుకును రాయలు కమిషను కార్యదర్శిగ నియమించిరన్న మాట నిజముగాదని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక చెబుతున్నది.

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు కార్మిక పక్షమునకు లోబడుట

లండన్ నవంబరు 24—బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు మొదటన్నట్లుగా కార్మిక పక్ష నాయకుల కోర్కెలను స్వీకారభావముతో ఆదరించెననుటచే కార్మిక సభ్యులు తమ ప్రతినిధులను రాయలు కమిషనునుండి లేచిరమ్మనరు నవంబరు 23. రాయలు కమిషను గూర్చి బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తీర్మానమును తాము విరద్ధముగ ప్రవర్తించలేదని కార్మిక సభ్యులు సమర్థించుకొనగలరట. ఆశీర్వాదముగా భారతీయులను నియమించుకొనని లేదని ఇది వరకే కార్మిక సభ్యుల నాయకులను మగ్దొనాల్లు గారికి.

ల్యాన్సు బరిగారు గూడ మగ్దొనాల్లు గారి కోర్కెను తీరుటచే ఇతరు లేమియు జేయుటకు వీలులేదు. కార్మిక సభ్యులు భారతీయుల బహిష్కరణమునకు సహించరు. రాయలు కమిషనులో పాల్గొనుట మానరు.

ఇండియా కార్యాలయము

క్రొత్త ప్రకటనము - భారతీయులను నియమించుట ఇండియా కార్యాలయమువారు రాయలు కమిషను గూర్చి కార్మిక సభ్యుల నాయకుల కోర్కెలను అనుకూలముగ ప్రకటనమును గావించెదనని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక చెబుతున్నది. అట్లు జరిగినచో ఆశ్చర్యపడ నక్కరలే దనుచున్నది.

పండిత నెహ్రూ గారి అచంచల నిశ్చయము

కామన్వెల్త్ లో సకలత్వలాగాదను వెలుపల నెహ్రూ గారును ఉపద్రవముగ పనిచేయుచున్నారు. మొదటి రాత్రి ఆందోళనము తెక్కి జేయదలచుకొనలేదు. మొదట కార్మిక సభ్యులు అతివాదులు. మొదట ఆడవాడేనే తుదకు బిల్లును ఆమోదించి, నాయకుడు ఆమోదించుచుండ అనుచులు ఆక్షేపించుట బాగు లేదనిరి. కమ్యూనిస్టు నాయకత్వమును స్వీకరించి తమనాయకుని ఆక్షేపించుట భవ్యము గాదనిరి.

కార్మిక సభ్యులు అంత అయిష్టతన జూపుటకు భారతీయులమీద ప్రేమచే గాదట. బాల్టిమోర ప్రభుత్వముమీద ఇష్టము లేకపోవుటచే ఇట్టి ఆందోళనము జేసిరట.

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు రాయలు కమిషను గూర్చి అభిప్రాయం కాలు వేయుట చే న్యూస్ పేపర్ లు రసాభాసనైనది. అట్టి సమయమున భారతీయులతో సంబంధమును చెడగొట్టుకొని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువితో తోడ్పడుటకు వీలు లేదని ఒక కార్మిక పక్ష నాయకుడు చెలిపెను.

ఇండియా కార్యాలయము దృక్పథము కార్మిక పక్ష నాయకుల కోర్కెలను అనుకూలముగ మారిన గాని తాము సంపూర్ణ సహాయము చేయ వీలలేదని కార్మిక పక్ష నాయకులు చెబు

తుటచే బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువును వీరికి రాయబారములు జరుగుచున్నవి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు కార్మిక పక్షములో అతివాదుల ప్రకటనములను అబద్ధము జేయువలె నని కోరుచున్నారు. అట్లు చేసిన బహిష్కరణము మంచు విడిపోయినట్లు విడిపోవుననుచున్నారు. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ మరల ఏర్పడుననియు, చెలిపిరట.

దానంజేసి బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు సహకారమును జూపెదనని ఆభయ మొపగెనట. రాజప్రతినిధితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారు. ఏమి చేయునున్నది రహస్యముగ నుంచిరి. తప్పక ఆశ్చర్యకరము మార్పును ప్రకటించెదరట.

కొందరు రాయలు కమిషనులో భారతీయులను నియమించెదమని ప్రకటించవచ్చు ననుచున్నారు. మరి కొందరు కార్మిక నాయకుల కోర్కెలను చాల వరకు ఆమోదించవచ్చు ననుచున్నారు.

ఇండియాలో ఉత్తమ పర్యావరణ నిచ్చేది రాజకీయ వేత్తల అరుపులేగాని కార్మిక పక్షమువారెవరును బహిష్కరించరని ఇంగ్లండులో అనుకొనుచున్నారు గాని బొంబయి అఖిలభారత క్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వాదుగూడ బహిష్కరణమునే సూచించుటచే ఇంగ్లండులో చాలవరకు నచ్చినవి. వైవాదమును నిరసించిరి.

“యవకులను చెలసాల కంప రాదు”

లండన్, నవం 23:—నేరములను జేయు యవకులను చెలసాలకంపుటకంటే మంచి నడకకు పూచీనిచ్చుకొనుటయే లేక బోల్ట్స్ పంపుమున కనువులుయే జేయవలెనని ఓర్ బోయన్స్ హిక్కుగా రనుచున్నారు.

మెక్సికో ప్రెసిడెంటు అధికార పదవిని నాలుగేండ్లకు బదులు 6 ఏండ్లవరకు పొచ్చించిరి. అందుచే కెయోనెస్, ఓ బ్రిగాన్ పరిపాలనను 7 సంవత్సరములవరకు సాగించుననిరి. ఇంతవరకు ఓ బ్రిగాన్ గారొక్కరే అక్టోబరు 15 నెలనున్న వారు.

పరిశ్రమలందు సహకారము సల్పుటకు ఒక విధానమును ప్రవేశపెట్టి పారిశ్రామిక శాంతిని నిలబెట్టుటకు సామ్రాజ్యరసాయన పారిశ్రామిక కంపెనీ వారి విధానము నేర్పాటు జేసిరి.

కనడా ప్రధానామాత్యుడు వాషింగ్టను కేగట

రుగ్బీ, నవంబరు 23:—కనడా ప్రధానామాత్యుడు మె కంటి కిలగు గారు వాషింగ్టను కేగెదరు. కనడా మంత్రితో బస జేసెదరు. కూలిడ్జి, కెల్లగు గార్లును జూచెదరు.

బానిస వ్యాపారము జరుగకుండ నివారణోపాయముగ పెరిషియన్ గాన్హో నాకాదళము విలసిల్లును కాని దానిని తేకుండ జేయుటకు వీలు లేదనియు, కరాచీ బానిస నేరవిచారణ నుగూర్చి టర్కీ లుగారు చెలిపినందులకు సంతసించితినియు ఆ విషయము విచారణ సత్వమునియు వింటర్ప్రభు వసెను.

చీనాలో సమ్మె - సోవియట్ లు ప్రోద్బలము

హ్యంగు హే, నవంబరు 23:—చీనాలో సమ్మె గట్టుటకు సోవియట్ లు మద్దతులకు జేయింజోరులనిచ్చిరని సాక్ష్యము తెచ్చిరి. సమ్మె గట్టినవారికి 15 నెలలశిక్షను విధించిరి.

జర్మనీ, జకోస్లోవియా లలో పోవుటకు రహదారి ప్రయత్నము లేకుండ జేయుటకు చాంబర్లెన్ గారు రాయబారములను సజ్జచున్నారు.

మనకు అహ్మదుఖాను గారు ఇండియాకు 23 తేదీని బయలుదేరిరి. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రస్తుత ముండితీరవలసినదనే బ్రిటిషు ప్రజలకు చెలిపి ఎన్న జేసితినినిరి. బ్రిటిషు ప్రజల కింతవరకు ముసల్మానులు భీషాయము చెయినే తెలియదట. తాను జెప్పునరకు రాయలు కమిషను గూర్చి ప్రస్తుతము తేమయి భీషాయమును చెబువననిరి. కాని ఆంగ్లేయులకును భారతీయులకును ఎక్కువ సహకారము నేర్పడుట వసరమనిరి.

సోవియట్ హత్య నేరములో నాయకుని బట్టుకొనిరి. 44 దేశీయుల ననుమోదించి ఆరెస్టు జేసిరి. సర్వో గారి కోసము గూడ వెదకుచున్నారు.

రుమేనియా ప్రధానామాత్యుడు భరిపోయెను.

వాతావరణ స్థితి

1927 సం॥ నవంబరు నెల 25-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్య జిల్లాలు	గత 24 గంటలలో ఆర్ద్రత	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో వర్షము	అగ్రో బుని నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోవాల్ పూర్	88.6	60.2	...	8.46	— 8.28
విశాఖపట్నం	81.0	66.8	...	8.21	— 2.80
కాకినాడ	82.1	64.5	...	11.84	— 1.1
మచిలీపట్నం	83.1	67.5	...	16.85	+ 8.47
కర్నూలు	82.7	58.3	...	6.20	+ 1.66
బళ్లారి	82.8	58.6	...	3.89	— 2.41
ఆనంపూరు	...	...	...	9.00	+ 3.44
కడప	87.6	67.2	...	11.43	+ 3.87
నెల్లూరు	85.8	70.0	...	21.85	+ 3.95
మద్రాసు	85.5	71.6	...	16.25	— 7.46
కడలాపూ	84.0	70.2	...	15.01	— 8.90
నీలము	89.0	63.5	...	3.09	— 7.02
కోయంబూరు	86.0	70.1	...	12.12	+ 2.89
తిరుచనాపల్లి	77.7	71.2	...	7.93	— 3.73
నాగపట్నం	83.5	73.0	...	9.48	— 15.75
మధుర	89.2	72.3	...	9.78	— 2.59
పాంబట్	83.8	77.9	...	16.58	— 2.18
తిరునల్వేలి	...	...	...	18.25	+ 5.16
తిరువేండ్రము	83.1	76.3	...	4.03	— 12.54
కొచ్చిన్	84.9	77.9	...	6.01	— 11.18
కాలికట్టు	89.2	72.9	...	8.32	— 6.70
మంగళూరు	86.6	70.3	...	18.43	+ 2.96
తెంగళూరు	82.8	67.0	...	2.00	— 6.63
మెర్కాట	75.2	67.0	...	7.18	— 4.49
కొడైకనాల్	67.3	45.4	...	13.46	— 2.90

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో తప్ప ఇతర చోట్ల 1 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు రాత్రి వేడిమి తక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో మబ్బుగా యున్నది. బళ్లారి కర్నూలులో పగటి రాత్రి వేడిమి 4 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—శీతోష్ణస్థితి సమానముగా నున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,

పశు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

కామన్వెల్త్ లో బోల్కను తగవు

రుగ్బీ, నవం 23:—రుమేనియా హంగరీ తగవును పరిష్కరించుటకు రుమేనియా ప్రభుత్వముతో మాట్లాడెనరా యనియుడుగ, నిష్పాక్షికముగా నుండి రెండు పక్షములవారికి సఖ్యము కూర్చుటకు ప్రయత్నించెద ననిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు యుద్ధ రాయబారములు

కెయో, నవం 23:—నూయెజా కాల్వ రక్షణము నిమిత్తము ఆంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడి కుదురనున్నది. బ్రిటిషు ఈజిప్టు సైన్యములు వైమానిక దళముతో పాల్గొనుటకు. ఈ విషయము సామ్రాజ్యరక్షణ సంఘముతో ఆలోచించెదరట.

ప్రాంకో జర్మనుల కుత్తు బొడంబడికను రిచిస్ట్రారులో ఆమోదించిరి.

మాజిస్ట్రేటు పై నేరారోపణము

రహస్య విచారణ

కలకత్తా, నవం 24:—స్వాధీకారి యస్. సి. గప్తా గారు ఓ బ్రిటు కేసు విచారించునపుడు వ్యక్తపరచిన దుర్మదానికి రహస్యముగ విచారించబడుచున్నారు. (అ. (తె.))

సియానతు పత్రికపై పరువునష్టపు దావా

ప్రతివాదుల తుమాపణ

లాహోరు, నవం 24:—“సియానతు” పత్రికాధిపతుల పై కాసన సభ్యులకు మహమ్మదు అలము గారు చెచ్చిన పరువునష్టపు దావాలో ప్రతివాదుల తుమాపణ చెప్పబడుచు దావాఖర్చు లిచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. (అ. (తె.))

VENYUSA

బెజవాడ

(వ్యవసాయశాఖ)

జిల్లా రైతుల రాజగారు

బెజవాడ, నవంబరు 24:—జిల్లా రైతుల రాజగారు ముందుగా జిల్లా రైతుల ఆంధ్రప్రదేశ్ సమస్యలను పరిశీలించి, వ్యవసాయశాఖకు పత్రం వ్రాసి పంపించినారు. దీనిలో, వ్యవసాయశాఖకు పంపించిన వారి కిట్టుకు ఒక వెండిగిన్నెను బహుమానంగా నిచ్చిరి. దీనిని పంపించుటగాని క్రికెటు పంపించుటగాని మరియేపంపించుట కైనను ఈ గిన్నెను వినియోగించవచ్చునని తెలిపిరి.

ఈ మధ్యనే జిల్లా రైతుల రాజగారు కొనిరి జిల్లా రైతులను పంపించి వేల ఖరీదుగల పెద్దయింటిని బోర్డు పాక కాలకు భూమిని నిచ్చివేసిరి.

శ్రీ రాజగారు వేలలో పేరుపొందియున్నారు. అనేక పురుషులు విరుద్ధముగా ఆనాయాసమును నిర్వహించునట్లు వేలాడినారు. వీరు వేలాడుటయందు తేలికపూరితముగా తేలికగావలయునన్న వారోకేసారి అయిదుపులుల కొట్టివేసినారు. వారినుమ్రెలు మాదిరి అతిపెన్నవయినవందే పులులను కాల్చి నిలిపివేసినారు. వాయువుకు సంతోషమునున్నది. ఇప్పటికి శ్రీ రాజగారికి 60 సంవత్సరములు దాటినను వేలకుగూర్చిన విషయములను వారు తెలివివ్వు నవ్వును అత్యుల్లాసముగా వెల్లడించుచు చోద్యముగ గొప్పించును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమస్య

ప్రభుత్వం కాన్వోకేషన్ నిమిత్తం పెద్దపందిరి తయారగుచున్నది. రెండువేలమందికి పరిపూర్ణము. అనేకమంది పెద్దలు విచ్చేయుదురని తెలియుచున్నది.

దివ్యజ్ఞానజగద్గురువులవారు

వీరు ఇప్పటికి 26 వ తేదీకి దయచేయుదురు. 500 మంది ఆంధ్రసమాజములు ఇచట సమావేశ మయ్యెదరు. ఇందులకై గొప్పయేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

నోటీసు

ఏలూరు డి॥ మునసబు కోర్టులో

S. C. 603/26.

వాద:—శ్రీ రాజా బొమ్మనేపర్ వెంకట్రాయలు

నాయకు బహద్రులు జమీన్దారుగారు.

ప్రతివాది:—ముల్లాల వెంకట్రాయలు.

వాదిగారికి ప్రతివాది యొక్కలైన బాకీ గు 71-7-0 లకు ప్రతివాదిపైన వాదిగారు ఏలూరు డి॥ మునసబులో దావా దాఖలుచేసివారి. సదరు దావా యాశిల 28-11-27 తేదీకి వాయిదావేయబడింది. అతేదీకి ప్రతివాది హాజరుకాని యెడల ex parte డిక్రీ పొందబడును.

దుగ్గిరాల రామగౌతు,

ఏలూరు, వారికప్పు సిద్దగు.

గర్భ శాస్త్రము

దీనిని చదువవలసిన సలహాపించెదరు! నీకు కావలసినదియు నీకు చూడవలసినదియు చాలాలోకాలు వెదకిన కాస్త్రమిది! ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్యశాస్త్రము ఇదివరకు యెరిపిల్లను బహిష్కరించుగా ప్రముఖులెవరైనను. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్ష్మణముగారి వారియొక్క అయినను విలక్షణములు శ్రీ గౌరవ రహస్యములు, మగ ఆడ శిశువులపై వివరములును, పూర్వము హామీముఖము ముక్కుముగ వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకము ఇట్టి గా 64 వివరచిత్రములతో, ముద్రచియ్యబడినది. దీని ధర రూ. 1. పోస్టుభర్తను ప్రత్యేకము. ప్రతిపముల వల్ల రహస్యబోధిని. ధర రూ. 1.50.

శిశుమృత్యాశాస్త్రము ధర రూ. 1.

మాణిక్యవిలాస ముద్రాక్షరశాల,

12, అయిదువలెముడిపేట, విజయవాడ.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు

గవర్నరుగారికి స్వాగత మొనగ తీర్మానించు కొనుట

బెజవాడ, నవంబరు 24:—కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారు వేటి దినము ఉదయము బెజవాడ మ్యూజియంహాలునందు సమావేశమై కృష్ణాజిల్లాయందు పర్యటన మొనర్చవచ్చినప్పుడు ముద్రాకు గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్ర మొనగ తీర్మానించు గా విం చి రి. పథ జరు గకుండ చేయవలయునను జన్మి నుపత్తుమవారి ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. (తంతివార్త)

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, నవంబరు 24:—వేటిదినము పంజాబు శాసనసభలో మోహనలాలుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు 1921 సంవత్సరమునుండి వ్యాయ కార్యశిల్పాహారకాఖలను విడదీయవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వము వారు పరిచేయుచుండినయు ప్రస్తుతము మాజిప్రేమిలకు ఎక్కి మూటిపు అధికారములేవలయు, రెండుకాఖలను ప్రత్యేకశిల్పములు నియమింపబడినయు సర్ జెఫ్రి డిమాండుమొరన్నగారు చెప్పిరి. మరొకప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు శిల్పకావనము ననుసరించి శిక్షపొందినవారికి 14 మంది ద్వీపాంతరవాస శిక్ష అమలించునున్నారనియు 1938 సంవత్సరము వీరు విడుదలచేయబడుదురనియు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము తెలిపెను.

శాసనసభయందు అమోదింపబడు తీర్మానములపై ప్రభుత్వమువారు జరిపిన చర్చకు ప్రతిసమావేశమునందు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యులకు తెలియవలయునని మిగిలిన అమోదింపబడిన ఖాసుగా రుపపాదించిన తీర్మానము అమోదింపబడిన.

ప్రభుత్వమువారు యూనాని ఆయుర్వేదవైద్యవిధానములను అభివృద్ధికి తేవలయునని మోహనలాలుగారు రుపపాదించిన తీర్మానముపట్ల మంత్రిగారు సావధానించుచు. తీర్మానముపై చర్చముగియుటకు పూర్వమే సభ అభ్యుదయించెను. (ఆ. ప్రె.)

ది మద్రాసు ఆంధ్ర సదరక్

మరాటారైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1928 సెల్ ఏప్రిల్ మొదలు తరువది 12 మాసములకు కావలసినతోలు, తోలుచే చేయబడిన నెత్తువులు, చీపురులు, బుట్టలు, తగరపురేకు, తాళములు, లాంపులు, గాజుసామాగ్రి, ఫిట్టింగు, గుడ్డ, కెమికల్ వస్తువులు, తాళ్లు, నల్లు, గోతములు బొగ్గు మొదలైనవాటికి మద్రాసు ఆంధ్ర సదరక్ మరాటారైల్వే, (పాక్లెడ్, మద్రాసు) ఏజెంటు గాకెత 1924 జనవరి 31 వ తేది వాయిదాతం గం రి వరకు తెంచుట తీసివిన బడును.

తెంచుట పూర్తయిన వెంటనే మరల ఆక్టింగు కం ట్రోలరు ఆఫ్ఫీస్ వారివద్దనుంకితు రి వెలకు పొందవలయు. ఆవెంక తిరిగి వాపసు యివ్వబడును. పూర్తయిన ది. పి. వ్యవసంపదపత్ర.

తెంచుట నీయతయనుసరించి కనకలోకే పంపించెదరు. కనకలోకే “మిసలేషియన్ ట్రాన్సు సెక్షన్ యాని మెంబర్స్” అని వ్రాయబడియుండును. ఆకర్డు తెంచుటపూర్తయిన పట్లయి చేయబడును.

ఎ. సి. లూయీ,

ఆక్టింగు కంట్రోలరు ఆఫ్ ట్రాన్సు.

సర్వార్థ సంగ్రహము

కాలిక్ 2-8-0 రు 2-0-0 ఇదివరకు తెలుగులో ఇట్టి గ్రంథములేదు. కెల్లూ, బోర్ల తిమ్, సామండిక, పాక, శివపావన, ఆకాగ్య, ప్రామాణ్యము వివిధములను, వ్యాయమా ద్యనేకవిషయముల గల పెద్ద గ్రంథము. మూడిన ప్రతిమనుజునియొక్క యుద్ధవిజయ చిత్రము అడవి. క్రొత్త పాత్ర సమయము, పాత్రములను పూర్వీకముల మురింపించుట కుం 1 రు 21-0-0 అయ్యెదవాచార్య డి॥ నూర్యమలతామణిశాస్త్రి, విజయవాడ.

కాకారీ వైదీలు

చూచి చూచివలయును

కలకత్తా, నవంబరు 23:—పూర్వపు పత్రికకు విశేషనియ్యుల వాయునానానా—కాకారీ వైదీలు జోగేశ థిట్టి గోవిందకారు, గాంధీబాగ్ గాడ్ ఫిట్టింగు డెయిలీనందున్నారు. సామాన్యవైదీలకంటె వారిని నీచముగ చూచుచున్నారని గోవింద బియ్యపన్నుకుడగగా 4 రోజులు సంకెల్లు వైచిరి. అనునకత్తిరిచిరేనములు. తిండి అరగుటలేదు. జోగేశునకు నిశలంతము నొప్పులు. ఇది కొన్ని నెలలనుండియున్నది. గోవింద గు 4 డెయిలీనందున్నపుడు 147 పాసులున్న కారు ఇప్పుడు 95 పాసులున్న కారు జోగేశు 180 పాసులుండినారు. ఇప్పుడు 101 పాసులున్నాడు. (ఫీ. కె. నె.)

రాజమహేంద్రవరము సమస్యలు-కద్దరు

ది 21 నవంబరున ప్రకటించబడిన శతాబ్దము పత్రికలో “రాజమహేంద్ర మునిసిపల్ నూతన వైర్ మకాగారు. పాకల గోవిందరావువాయునానా మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఖర్చుకు దుస్తులపై దండెత్తుచున్నారని యాభిమానితెలియచున్నది” అని 10 వ పేజీలో ప్రకటించబడినది. అటువంటి పుత్తపులు చెయ్యరేమకాగారి వలన వేయబడలేదనినని, వారికి చేరినవార్త సత్యమారముగా నున్నదనినని చెప్పుచున్నాను. డి.వి. శివరావు, మ్యునిసిపల్ కలెక్టర్, రాజమండ్రి.

పోలాపూరు జిల్లాబోర్డు

మూడేండ్లు రద్దుచేయుట

బొంబాయి, నవంబరు 24:—బాహ్యు అబ్రాహ్మ గు కక్షలచే బోర్డుపరిపాలన పొడయ్యెనని బోర్డు పరిపాలన విషయముల విచారింపి కలెక్టరు కమిషనరు గావించిననేదికపై ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ విచారింపి మూడేండ్లు ఆ బోర్డును రద్దుచేసి కలెక్టరునే బోర్డుపనులన్నియు నిర్వహించుటకు తీర్మానించెను. (ఆ. ప్రె.)

వాయువైమానిక సంఘము

బొంబాయి, నవంబరు 24:—కటిరెండు వారములలో బొంబాయిలో వైమానిక సంఘము ఏర్పడినది. అందుల కొకయువ సంఘు చేర్చబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారకుడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీర్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నాడు. చికిత్స నిష్ఫలమైన పైవనే, గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. చాలనొప్పి, అతిసారము, ఉదాహరణకు గుండె తిమ్మిరియైన మొనలనునవి వ్యర్థలో నయముగనున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గుండెబట్టి వ్యాధులను చేంబల్లెన్స్ చూచి నొప్పి అతిసారనివారిడిని వైద్యమును నిగ్గు చేకావిగా నుండు కొనసలెను. ఏలననగా చాలనొప్పి, తిమ్మిరియైన, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తెలుసుగా ఉన్నప్పుండి అధికముగ చున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A. 3919. ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు. చాలనొప్పి, అతిసారమునకు పూర్వమును నివారిడి, కడుపునొప్పి ప్రభుత్వము ఆదేశ.

వింతలు-విశేషములు

నాలుగేండ్ల బాలికను చెప్పరానిచోట గోళ్లతో బరికి రక్తమును తీయుట

కలకత్తాలో సోనాబజారుపీఠి ఒకటియున్నది. అక్కడ ఒక కంపెనీలో పనిచేయుచున్న హృదేనాథ సాహు అను వాడు దీవావలి నాడు దీపములను తపాకాయలను జూపించెదనని ఒక వింత బాలిక నెత్తుకొని చేతులుకట్టివేసి గోళ్లతో పాప మాబాలిక మర్మస్థానమును గీచి రక్తమును తీసెనట. ఆపిల్ల బాధ కాగలేక కుయ్యోమెట్టో యని ఏడువ నారంభించగా మట్టుప్రక్కలవారు పరుగుపరుగునవచ్చి ఆ బాలికను విడిపించిరి. ఈపాడుపని ఎందుకు జేసితివిరాయని ఆవ్యక్తినడుగ తనకు పుట్టినపిల్ల తనకు బ్రతుకుటలేదనియు తాంత్రికునితో జెప్పు తాన (స్త్రీ) పురుష సంబంధము నెరుగని స్త్రీ మర్మస్థానముయొక్క రక్తమును బట్టుకవచ్చిన విడ్డూరు బ్రతుకునటుల జేసెద ననటచే ఇట్లు జేసితిని జెప్పెను ఈరక్తము నాతడు గుడ్డయొడ ఉంచె న్న గ్రహని బట్టుకొనుటకు వారంటు బారి అయినది.

పిల్లను కడుపులో నుండగనే అమ్ముట

ప్యాసిస్లో గ్లాడో అనుదంపతులుండిరి. వారిని దారి ద్రవ్యము బాధించుచుండెను. దానికితోడు భార్య గర్భవతియు నది. మూడవ వ్యక్తిగూడ తమకు తోడుగ బాధపడవలసి వచ్చు నని విచారించిరి. పిల్లకుగూడ అక్కడ తెచ్చిపెట్టగలమని బాధ పడిరి. గ్లాడో అనునాతడు తోటకులో. ఇట్టి సందర్భములలో వారి స్నేహితురాలు పిల్లలులేరని కృశించిపోవుచున్నది. వీరి పరివేదనమునుజూచి బాధను నివారణజేయుటకును తాను సం తానవంతురాలై తినిని సంతరించుటకును ఆతోటకులిభార్య ప్రసవించగానే ఆపిల్లను 300 (ప్రొంకులనిచ్చి) పుచ్చుకొందు నని జెప్పి వారికి ఉపకారముని కలుగజేసినది. ఆదంపతు లంధుల కంగీకరించిరి. పిల్ల పుట్టినపిదప ఆమె కిచ్చివేసిరి అనుకొన్న ప్రకారము.

కొన్ని నెలలైనపిమ్మట ఆదంపతు లిద్దరును పిల్లనుగొన్న ఆమెయు ఒకచోటనే కాపురము జేయుచుండిరి. అమ్మలక్కలు అందుజేరి ఆయ్యోపాపము ఈపిల్ల జూస్తే గ్లాడోసరి పోలి కగా యున్నదని ప్రారంభించిరి. ఈమాటలను విని కన్నకడుపు గాంట్టి ఆమెకుగూడ విడ్డూరు ద్రవ్యులగి తనవిడ్డూరు తన కియ నలేనని యడుగ ఆమె నిరాకరించెను. తుదకు కోర్టు కెక్కిరి. పంచాయితీవారివిషయమును విచారించి తీర్పు జెప్పనున్నారు.

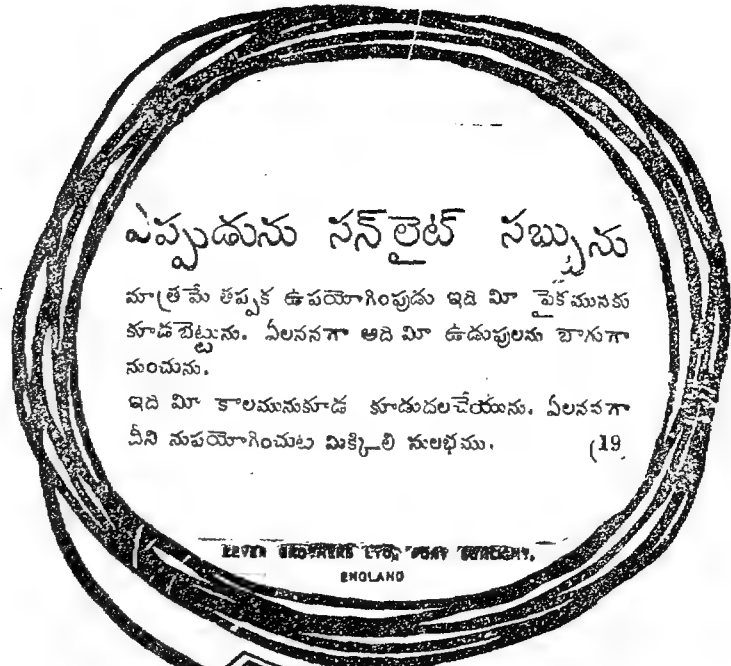
వేలం పట్టామునకు 6 మైళ్లదూరములో నున్న పోయి మజారులై అను కొండగలదు. ఆకొండలో రావణునిచే బంప నుడిన మాయలేడి రూపము ఇప్పటికిని కన్పించునట.

ఒక యువతి

తనతోమాట్లాడదలంచిన పురుషుని కంట్రోపాడుచుట

వార్నా—క్రీస్తుంతురాలగు యొకయువతి వేసవికాల మునకు వార్నాకు కొలదిమారములో నున్న చల్లని ప్రదేశమున కేగెను. అచట ఒకవృక్ష ఆమెతో పయనముచేయ తలపించెను. అతడు ఈమె వెంటబడి మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించెను. ఆమెకు రుదంబలేదు. ఎన్నిసార్లుగా ఛీవాట్లుబెట్టె నాతనిని. కాని అతడు ఆమెవంటు పోవుచునేయుండెను. ఒకనాడామె తనబుంగారాలో తలదువ్వుకొని బట్టలు వేసికొనుచుండ అతడు కన్నములోనుండి ఆమెకుకామచుండెను. అది ఆమె కనిబెట్టి తలకుబెట్టుకొను నూదితో ఆగ్రహముతోబాటున అతనికన్నుతో యునది. ఆచోటుబాసి కన్నుమీద చేయివేసికొనిపోయెను. తన్నుపోయినది.

ఆమెపై తనకన్ను పోగొట్టెననికీవాదాచెచ్చెను. 400 పౌనుల పరిహారమును వైద్యునికిచ్చిన మొత్తమును ఇప్పించ నలేననెను. ఆమెకు రి మానమును శిక్షవిధించిరి. వైద్యునికిచ్చిన గుర్తులను ఇచ్చుకొనవలెననిరి. కన్ను పోయినందులకు పరిహార మును 400 పౌనులను గోరెను గాని దానిని ఇప్పించలేదు. ప్రస్తుతము శిక్ష నముల జరుపకుండ ఆఫ్రజేసిరి. అతడుజేసిన పనిచే ఆమెకు కోపమువచ్చుట సహజమేగాని అంతప్రారముగ ఆ త్యక్తకణమునకు పూనుకొను అగత్యము కన్పించననిరి.

వైమానిక బాలుడు

మ్యూయార్కులో చార్లసు పవులరు అను బాలుడు లిం ద్వైద్యువలె శ్వాసలివహించుటకు ఆకించి తల్లిని తనకు వైమానిక శిక్షనుబడయుటకు డబ్బియ్యవలెనని గోర ఆమె నిరాకరించెను. నిరుత్సాహపరచెను కాని అతడు వైమానిక కార్యాలయమున కు బోయి పనిజేసెదననెను. వారు జీతము ఇవ్వము, చేస్తేచేయ వచ్చుననిరి. కాని ఆబాలుడు అదైర్యపడక ఒప్పుకొనెను. తుద కాతనిని తరిఫీదులో బెట్టుటకు వారంగీకరించిరి. అందులో పెద్దవైమానికుడు పవులరు అన్న చాలిచ్చెను. అందుచే తనతో విమానములో గొంపోవుచుండెను. దానితో తృప్తిజెందడు పవులరు. తానుగూడ వైమానికుడు గావలెననుఆ బాధించుచు న్నది. ఒకనాడెతడు లేకుండ విమానమెక్కి వెకిలాయు తిరిగి వచ్చుచు ఒకతోటలో చెట్టుకు తగుల్కొనిపట్టులై లేచేమి చావుతప్పి బెట్టులుతిరి క్రిందపడెను. విమానముబ్రష్టలైనది. ఇతనికి ఎక్కువయే చలియునుగాని దిగుట తెలియకపోయెను. మొదటిప్రయత్నము ఆతనికి గర్వముగా నున్నది. కాని తల్లికిమాత్ర మ ఏమియు ఇవ్వకుండను. ఇతనివయసు 15 ఏండ్లు.

విద్యార్థులు విద్యార్థినులను జేర్చి చదువుచెప్పరాదు

చీనా విశ్వవిద్యాలయములలో బాలురు బాలికలను చేర్చి విద్యను నేర్పరాదని చాంగ్గోలినుగారు కాసింది. మగపిల్లలను ఆడపిల్లలను కలిపి కూర్చుండబెట్టుట ప్రాచీన సిద్ధాంతములకు విరుద్ధమనిరి.

వాడుకభాషగూడదు పఠనీయగ్రంథములందు

విద్యాలయములందు పఠనీయగ్రంథములందును, వ్యాస ములందును వాడుకభాషగూడదని చీనా విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు తీర్మానమేసిరి చాంగ్గోలిను.

దిగంబరముకు బొమ్మలను చిత్రించరాదు

చిత్రకవులనుగూడ దిగంబరముగ చిత్రించరాదని కాసింది.

ఇకమీదట మగపిల్లలు ఆడపిల్లలను వేరుగ నుంచి పాఠములను గలపుటకు చీనాలో నిశ్చయించిరి.

కుప్పరోగులకు మహాపాపకారము

బర్మా అడవులలో పరిశోధనసబ్బురు కాలా అను వృక్షమును ఆమెరికను డాక్టరు కనుగొనెను. దీనిలో కుప్ప రోగమును కుదుర్చు అద్భుతగుణములున్నదట. దానివలన ముల కే, చావే, మ్యూలికా, (పిర్లివెనులో) ప్రదేశములందున్న కుప్ప రోగ సంఘములలో గొప్పజరించెను. సంతరించుచున్నాడు. హరిణవర్ణముగల పండ్లు ఈచెట్టున కాయును. పండ్లు గుండ్ర ముగాయుండును. శత్రుబ్రతులకొలది ఈమహత్తును ప్రాచ్యదేశ ములందు జెప్పుకొనెడివాడు. శ్వేతముఖులకే పండ్లకు జూపిరి. కానిదేశీయులుఅవియున్నచోటునుమాత్రము దెలుపరైరి. వారి కాని డాక్టరు జోసెఫ్ రాకుగారు దీనిని సాధించి కనుగొనిరి. ఇంతవరకు ఈగింజలసారము 'చాల ముగ్రా' చదురు మంచిపని చేయుచున్నది గాని చాలకన్నది. నూన కావలసినంత ఇప్పుడు దొరకును. కుప్పరోగులున్న ప్రదేశములందే పిట్టిని పెంచెదరు. నిదడు 3000 మందికిదిక్కితప్ప జేసిరి. 200 మందికి పూర్తిగ కుడి రినది. పూర్వము బర్మారాజు రాముడు అనువా డీవ్యాధిచే భరింపలేక చనిపోవుటకు అడవులలో బయలుదేరెను. ఆ సంచారములో ఈచెట్టును జూచెను. చెట్టుకు పెద్దకొమ్మలు దిక్కులకు వ్యాపించునట. దానిమాను రెండుచెక్కలయ ద్వార మువలె నుండును. అందులో ఇకడు మూడుసంవత్సరములుండి ఏమియుతినక అతి మాధుర్యముగనుండు ఆచెట్టుపండ్లనేతినెను. తగ్గము పూర్తిగ పోయినదని ఒక కథగూడ కలదట.

సిగ రెట్లు: సువాసన

జ్వరలో సిగరెట్లుపెట్టె సువాసనను వెదజల్లుసాధనము లతో బయలినును. ఇదిమాడా పట్టుకుపోవుటకు చాలచిన్నది గానే యుండును. 10 సిగరెట్లు పట్టును చిగురునపరిమళద్రవ్య ముండు గొట్టముండిన చిన్నకట్టతో దట్టించిన పరిమళము విస్తారముగావచ్చును. దీనినే సిగ్నెటోరాడ్ అనెదరు. దీనిలోనుండి చిన్న గొట్టముండును. పెట్టిదివరన ఆరును. ఇది లోపాపు.బిల్లతో మాయబడియుండును. దీనికి స్ప్రింగుగూడ యుండును. ఆరంభముదగ్గర ఒక చిన్న బెత్తయుండును. దానిని నొక్కినచో పై మూత పైకెగియును. ఆఖాశీప్రదేశమునుండి అనగా అగొట్ట మునండి పరిమళద్రవ్యము వ్యాపించును. జల్లువలెపడును.

2000

అహో!! ఎంతవో వయ

ఎం. ఎన్. ఆనీగారు

భారత శాసనసభయందు జాతీయపక్ష కార్యదర్శి, ప్రస్తుతము మదరాసు వచ్చియున్నారు. (పె. భా. బి.)

బెనుటిలెటుగారు

భారతకార్మిక మహాసభకు బ్రిటిషు ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగా రానున్నారు. వేల్పు యువరాజుగారిచో కరస్పర్శనము గావించుచున్నవారే బెనుటిలెటుగారు. (సెంట్రలున్యూసు)

ఎ. ఎస్. పార్సన్నగారు

ఇండియను రైల్వే శాఖాధికారి. రైల్వే స్టాండింగ్ ఛైనాన్సు కమిటీ అధ్యక్షులు మదరాసునకు తత్సంఘసమావేశము సందర్భమున వచ్చియుండిరి. (పె. భా. బి.)

శ్రీ దర్బంగా మహారాజువారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

దెబవాడ, నవంబరు 24:—దర్బంగా మహారాజు రాజులవారు నిన్న ఉదయం మద్రాసు మెయిజంబిలో ఇచటికి దయచేసిరి. ప్రేమనవద్ద చాలమందిపెద్దలు ఘనముగ స్వాగతము నొసంగిరి. అందులో ప్రముఖులు గామమల నిందుదూరించెదను.

శ్రీయుతులు కాలా నుబ్బారావు, గూడూరు లక్ష్మణరావు, వెలగలేటి ఓకేరథరామయ్య, కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, సి. రాజగోపాలాచార్యులు, అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య, గొల్లపూడి రామచంద్రరావు, పోజీమల్ పేరారాజ్, పొట్టిస్వామి, సి. హెచ్. నుబ్బారావు, గణేషురాం గంగారాంగారిలు మున్నగువారు. వైలు దిగగనే శ్రీమహారాజులంగారిని పుష్పకూలలో నలంకరించిరి. సోదరులు సంఘమువారు నూ, వుండపల్లిగవలయ సఘమువారు స్వాగతమునిచ్చిరి. పిమ్మట మహారాజులంగారు వారి కుమారుడు శ్రీ దేశ్ ధార్క కాశీవాధుని వాగ్దేవరావు సత్కరించి శ్రీ దుర్గా విలాస భవనమునకు మోటార్లమీద గొంపోబడిరి. మహారాజులంగారి ఉద్యోగస్తులు శ్రీకాలా నుబ్బారావుగారి మేడలో విడిది యొసంగబడిరి. మధ్యాహ్నమునండి మహారాజులంగారు వుండపల్లి గుహాయసంఘమువారి కోర్కెపై వుండపల్లికి పయనమైరి. కృష్ణా కెనాల్ ప్రేక్షాలోనికి మోటారుమీద వుండపల్లికి ప్రయాణముచేసి మొదలయ్యెను. మధ్యన దెబవాడ స్క్వింగు వీధింగు విల్లావద్దకు గొంపోబడిరి. అటుండి వుండపల్లి గుహవద్దకు మోటార్లు పయనమయ్యెను. కొంతసేపు ప్రయాణము సాగెను. కాని అటుండి ప్రయాణము సాగక మరల వెనుకకు తిరుగవలసివచ్చెను. ఈ మధ్య కురిసిన ఆపరిమితిపైన వర్షములవలన దారియంతయు బురదమయమయ్యెను. దారి ఎండినచోట గతుకు లెక్కవగనడెను. అందువలన మోటారు విశేషముగ కదులుటయు మహారాజులంగారు వృద్ధులగుటచేసి ఆయాసము పొచ్చునడెను. ఇట్లుగుటచేసి వెనుకకు రావలసివచ్చెను. కాడేపల్లి ప్రేక్షకులవచ్చి అచట ఒక అరగంట కాలక్షేపముచేసి ఆపైని మోటారునుండి వచ్చెను ప్యాసెంజరు బండి మీద దెబవాడకు చేరిరి. వెంటనే ఆంధ్ర వ్యాయామసంఘమువారి ఆవరణలో మహారాజుగారి గౌరవార్థ మొసంగబడిన అల్పాహారవిందుకల్పింపిరి. ఈ అల్పాహారవిందును శ్రీయుతులు కాలా నుబ్బారావు, గూడూరు లక్ష్మణరావుగారు యేర్పాటుచేసిరి. నిండునకు పట్టణప్రముఖులు వలపును విచ్చేసిరి. ఇందున దెబవాడ పౌరులపక్షమున మహారాజులంగారికి జితేశశాస్త్రవ్రతము సమర్పించబడినది. ఈశాస్త్రవ్రతమును వాక్తవ భవాద శ్రీ రామచంద్రరావుగారు చదివిరి.

వివరితవ్రతమునకు మహారాజులుకూ దునితెరిగిని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. అంతటితో నిన్న జీతార్చ్యకము ముగిసెను.

నేటియందయమున వుండపల్లి గుహాయ సఘమువారి వివరితవ్రతము సమర్పించబడినది. ఈసమయముననే వుండపల్లి గుహాయమయొక్క చిత్తరువును అభిచిత్రముగ కయారు చేయించి అందలి శ్రీ అనంతవల్లభాభిస్మామివారి విగ్రహమునకుడ అలంకరించినదానిని శ్రీ మహారాజులంగారికి సమర్పించబడినది. వానిని చూచి శ్రీ మహారాజులంగారు మిక్కిలి సంతోషించిరి. తదనంతరము కృష్ణాస్నానమున తీర్థక్షయిను ఒరిపించుకొనిరి. తదనంతరము సఘమువారి వివరితవ్రతము సమర్పించబడినది. సోదరులసఘమువారిచే నేటిదినక సరక్షించబడుచున్న ఆవులమల మహారాజులంగారికి ప్రదర్శించబడినది. వారు సోదరులసఘమువారు చేయుచున్న ఉత్కృష్టకార్యమునకు మిక్కిలి సంతోషించి నురు రూప్యములను దయచేసిరి. మధ్యాహ్నం 12-45 బండిమీద చివడోలుకు పయనమైరి. అటుండి హరిదీగుడెం వెల్లి అచట శ్రీ వెదవల్లూరు రాజుగారి అభివ్రతము స్వీకరించి అటుండి గోదావరిలో స్నానమాడి పితాతరణి విచ్చేసి అటుండి శ్రీ పీఠికాపురాధీశ్వరుని యాతివ్రతమునకుటై పితాపురం వెళ్లుదురు.

అటుండి త్రింభవేనమలోనికి విశ్రాంతిముఖా స్నానముచేసికొని కల్లిగోట రాజుగారితో కాలా నుబ్బారావుగారు జగన్నాథక్షేత్రము కేరదర.

నర్ టి. నదావివయ్యగారు

ఇదివరకు హైకోర్టు జడ్జిగానుండి ప్రస్తుతము హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షులుగ నున్న వీరు నిన్న 4 గం॥ హఠాత్తుగ మరణించిరి. (ఎ. రత్న.)

నర్వతు పాషాగారు

ఈజ్జు ప్రధానమంత్రి. జగ్గులుపాషాగారి మరణానంతరము శాసనసభాభ్యక్షులుగ నియమించబడిరి.

మౌల్వి మహమ్మదు యాకూబుగారు

భారత శాసనసభ ఉపాధ్యక్షులు. ప్రస్తుతము మదరాసు వచ్చియున్నారు. (పె. భా. బి.)

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాష్ట్రములో సహకారోద్యమము దినదిన ప్రవర్ధమానముగానున్నది. ఇంకను ప్రజాసంరంజకముగానుండగలదు. బాధపడుచున్న రైతునకు వృద్ధికర మగు లాభముగానుండగలదు. ఆయితే సహకారాద్యముల ప్రచారము నిమిత్తము ఎక్కువ సొమ్మును గవర్నమెంటు వినియోగపరచవలెను అట్లు చేసినచే లాభము కనుపించును. చదువుకొన్నవారు చాల తక్కువగా నుండుటయు, దేశమునందు ఎక్కువ వడ్డీకిచ్చు సాంప్రదాయ పద్ధతి యుండుటయు, ఉద్యమభివృద్ధికి నిజమైన ఆటంకము లగుచున్నవి. ఉద్యోగేతరుల అనుగుణ్యమైన ప్రచారమువలననే యీ ఆటంకములు తీరగలవు. అందునిమిత్తము ప్రభుత్వము వారు డబ్బుయివ్వవలెను. అగత్యముగలవారికి చౌకతినుగు పరపతి నిచ్చుచున్నప్పటికిని ప్రస్తుతములో జరుగుచున్నదానిని బట్టి స. ఉద్యమము దేశములో నిజమైన నేతృత్వముగగనత గణించినంతగా తగ్గలేదు. మహాకాయయొక్క అధికారము యింకను చలాయించుచున్నది. ఎక్కువరేట్ల వడ్డీలకు యిచ్చును. చౌకతరమైన పరపతియిచ్చి కావలసిన అప్పులంతను యిచ్చినచో యీ మహాకారు బలము తగ్గును. సహకారసంస్థలందు గవర్నమెంటువారు తమ స్వీయ (సర్వీస్) కొంచె మార్గము చూచేవరకు నిశ్చయమైన విజయము కానరాదు. బాకీలు వగైరా వసూళ్ల నిమిత్తము ఉద్యమములో పాఠ సంఘము డిపార్టుమెంటువారి అప్రేమనుకు చూచుచున్నప్పటికిని ఉన్న సివిల్ లిటిగేషనును ఉద్యమము నిరోధించలేదు. ఇకముందు, ఉద్యమములోని అనుభవజ్ఞులు వ్యవహారిక లావారికి అర్హి ప్రేమనువహించు క్రమేణ యివ్వగలరు. వారిచ్చిన తీర్పుపై అప్పీలులేదు. వాన్ కెబిల్ కో-ఆపరేషనును ప్రోత్సహించినచో ఎక్కువ బలమయిన లాభము చేపూగును. వడ్డీపారాగ్రహము ఉద్యమ కేరటము వాపలేకపోయినప్పటికిని స్వాభావికముగా ఉద్యమమునకు విరోధిగా నుండును. యుక్త ప్రవృత్తి గలిగినంత సొమ్ములో గవర్నమెంటు ఎక్కువ పెర్సనలేక యిచ్చినప్పుడే సహకారసంస్థలందు వడి వ్యాపారగ్రామము తన సొమ్మును డిపాజిటు చేసికొట్టట్లు చేయుగలదు. కో-ఆపరేటివు డిపార్టుమెంటునకును యితర డిపార్టుమెంటునకును పంబంధములు సృష్టిగముగా నేయున్నవి. కాని రివిన్యూ అఫీసర్లు డిక్రీలు అనుచుచేయుచుండు సంఘముగా నున్నారు. అసెస్మెంటు రిజిస్ట్రార్లు యిచ్చే డిక్రీలు కొంత ఆలస్యములగున్నవి. సాక్షాత్తువారా అవి అనుట జరిగినప్పుడు నిస్సందేహమైన ఆలస్యములగుచున్నది. రివిన్యూ ఉద్యోగులగగనకు వెల్లితే కాలమేయ మాడిగారు. ఇది తమకు అవసరమైనదిగా తలంతురు. దీనికి పరిహార మేమనిన ఇట్టి డిక్రీలు అనుటచేయుటకు రిజిస్ట్రారునకు అధికార మిచ్చేటట్లుగా చట్టముచేయవలెను. ఇప్పుడున్న అక్కంటపద్ధతిని యింకను తగ్గించ వలెను. అన్నింటిని వైసెలగ తీసివేయుట యుక్తము. ఓవర్ డ్యూన్ ప్రధికారుండ పరిహారములేమనిన సాసములలో జీతము లిచ్చి గుమాస్తాల నయమించవలెను దీర్ఘకాలము అప్పులు తొందరగా యివ్వబడెను. సభ్యుని అస్తియైన తులబట్టి తగినంత ఎక్కువగా యివ్వబడెను. సభ్యుని అస్తియైన తులబట్టి తగినంత ఎక్కువగా యివ్వబడెను.

అప్పుడు యివ్వవలసినది. పంటలు పోయినందున గాని అతి స్పష్టి దోషములు గలిగినవలె గాని అప్పుయొక్క వాయిదా పెంచవలెను. అడిటు ఏర్పాటు మిక్కిలి అయ్యుక్తముగానున్నది. అడిటుకు సాఫయిటీలు యిచ్చుకొని బట్టుచేయరాదు. సాధారణముగా న్యూపర్వైజింగు యూనియనులు పరస్పరతతో పని చేయుట లేదు. మా బ్యాంకు జూరిస్ డిక్షనులో 4 యూనియనులు కలవు. ఒకటి "ఎ" తరగతి, 3 "ఎ" తరగతి మాకు సంబంధించినవరకు స్థితి అనుకూలముగానే యున్నది. ఫండ్లు చాలని యిం తగినవిబ్బంది చాలమియు సహకారప్రచారము చాలమియు యూనియన్లు పనిచేయకపోవుటకు ముఖ్య కారణములు. న్యూపర్వైజింగు యూనియను ఉండవలసినదే. న్యూపర్వైజింగును సహకారవిద్యకు అనుకూలమను. మంచి సంఘమును పెంట్రలుబ్యాంకులను దానికి కంట్రీబ్యూషన్లు యిచ్చి బలపరచవలెను. ఫెడరేషనుతో సంప్రతించి యూనియను పనిచేయవలెను. రెండును ఉండవలసినదే. జిల్లా ఫెడరేషను యొక్క నిర్మాణవిధానము పనులు ముక్తముగానే యున్నవి. ఫండ్లు తగినంతలేవు. తమ ప్రతినిధులందు ఎక్కువపనిచేసి యెక్కువ యూనియన్లు ఎక్కువపెట్టురాగలరు. ఉద్యోగసిబ్బంది పోయినందున కొత్తసంఘములు యేర్పాటునకు భంగము కలుగలేదు. కాని సంఘము తెక్కువనున్నది. ప్రచారపుయేర్పాట్లు చాలినంతకలేవు. డిపార్టుమెంటువారు జిల్లా ఫెడరేషను ద్వారాను ప్రా. కో. యూనియను ద్వారాను ఆంగ్లసహకార సమైక్యసముదాయరాను ఉద్యోగేతర ప్రచారమునకు ప్రాధాన్యము చేయవలెను. ఒకటిగాని రెండుగాని రివిన్యూ తాలూకాలకు ఒక్కపెంట్రలు బ్యాంకు ఉండవలెను. ఇందువలన సంఘములతో దగ్గరసంబంధము కలుగుటయేగాక పెక్కుసమస్యాయములుండును. ఒకసంఘములోని సభ్యుడు తన వాటా ధనమును 20 రెల్లు అప్పుతీసికొని బట్టుకొనితెను. అదేరీతిగా సానైటీ పెంట్రలుబ్యాంకు నండియు, పెంట్రలు బ్యాంకు దాని వాటాధనము రిజిస్ట్రేషన్లు ముక్తముగా 20 రెల్లు తెచ్చుకొనిబట్టుకొనితెను. దీర్ఘ వాయిదా అప్పుల నిమిత్తము రెండు మూడవంతులను తక్కువ వాయిదా అప్పుల నిమిత్తము ఒక మూడవ వంతును ధనము విభాగించవలెను. దీర్ఘ వాయిదాలు 2 సం॥ మొదటి 10 సం॥ వరకును.

ఈ రాజధానిలో భూమి వివక్షాబ్యాంకులు పూర్తిగా పనిచేయలేక పోయింది. దీనియొక్క ప్రదేశము 10 మైళ్ళకు విస్తరించారు. పెంట్రలు ప్రెస్టేజింగు అగ్లైజేషనుల డెబెం చర్లు ఇప్పుడేయ బడవలెను. ఎం. సి. యం. బి. లో ఒక ప్రత్యేక కాళికు యూపిసి ఒప్పగించుచున్నా. ప్రత్యేక సిబ్బంది యిచ్చి రిజిస్ట్రేషన్లకు యూపిసి ఒప్పగించరాదు ఇప్పుడున్న సహకార ఉద్యోగసిబ్బంది తలబడవలెనదిగా నున్నది. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రేషన్ల వేయ విధానము పనికిరాదు. అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్లు జిల్లాల ఒకరును, రాష్ట్రీయ అఫీసరు వొకరును డిపార్టుమెంటుకు చాలను. ఇదిగాక ఎక్కువగా వ్యయమును చున్న సొమ్మ ఎక్కువ అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ల నిమిత్తముగా. అనుద్యోగియుల ప్రబోధము నిమిత్తముగాని చక్కగా ఉపయోగించ విచ్చును.

తానిచ్చిన ప్రాతజనాలుల నన్నిటిని సమర్థించుచు విచారణసంఘమువారు రడిగిన పనిప్రత్యేకము సమాధానములనిచ్చెను. ఫెడరేషనులకు న్యూపర్వైజింగు నియామకమునకు, శిక్షకును బర్తరపునకు అధికారి ముండులెను. కాని జీతములగ్గర నును వారికి ఉండరాదు. హాక్రెడిట్ సొసైటీలలో కో అపరేటివు ఆంధ్ర ఆయుర్యేనిక్ ఫార్మసీ బాగా పనిచేయుచున్నది. దానియొక్క వ్యాపారప్రదేశము అభివృద్ధి కానై యున్నది. స్వదేశీ కో అపరేటివు ప్రత్యేక అండ్ నేను సొసైటీలకుడ బాగాపనిచేయుచున్నది. లోకలుగలదు కో అపరేటివు మ్యూచుయల్ బెనీఫిట్ సొసైటీల ఒకరినొకరు ప్రానింభయమును. బాగా నెలకొని చిన్నముంగలవు. ముగిండు పనిచేయుట లేదు. అగ్రికల్చరల్ కో అపరేటివు సొసైటీ పెట్టివారు. కాని యింకను పని ప్రారంభముకలేదు. వాల్ట పెంట్రలు బ్యాంకులుక్రింద జిల్లాలో వివిధప్రకారము ఉచ్యమాభివృద్ధి ఎక్కువగనే యున్నది. సహకార దగ్గులులు ఉబువువడుచున్నవి. తమ బ్యాంకుక్రింద 110 సంఘములు కలవు. అందులో సగమున తెక్కువగా మంచి సంఘములే కలవు.

రామలింగ చిట్టియారుగారికి ప్రత్యక్షతరఫులందు యిట్లు నెను. నేను స్వయముగా తిరిగి ప్రబోధము చేయుచును. నా కుండే రాజకీయసంబంధములనుబట్టి నాయందు ఎక్కువ నమ్మకముండి సొమ్ము శ్రీభ్రముగా విసూలయ్యెను. సామాన్యముగా నెల 1 కి 10 గ్రాములకు పెట్టెదును. సంవత్సరములో అన్ని

యుగంధర పత్రికా పోషకార్థము.

ఏలూరు గ్రేట్ ఇండియన్ థియేటర్ వారిచే

ప్రతాపరుద్రయము.

26-11-27 శనివారము ఏలూరు | 1-12-27 గురువారము గుడివాడ

యుగంధరదు:- డాక్టరు. జి. వి. సుబ్బరావుగారు | శ్రీ ముంజులూరు కృష్ణరావుగారు

(తెనాలి) | శ్రీ వి. ఎస్. దేవరగారు

చెక్కుముకి:- శ్రీ ముంజులూరు కృష్ణరావుగారు

పేరయ్య, సుల్తాన్:- శ్రీ కందుకూరు అంబికానాథ నరసాధరావుగారు

ప్రతాపుడు:- శ్రీమాన్ సాతూలూరు నరసింహాచార్యులుగారు

సంఘము? చూడుట సంభవించును. సంఘసభ్యులతోను గ్రామ సులినోకు చూడ్డాడుటకు వీలగును. ప్రబోధము చేయుటకు ఆసక్తి కాలముగలగును సహకారప్రబోధము చేసినందున కొంత మెలకువ గలగును. అందుచేత చాలవరకు ఓవరుడ్యూస్ వనూలై నది. ఇప్పుడు మాటికి 10 కంటే ఎక్కువ ఓవరుడ్యూస్ లేవు. వీరు ఒకవేళ వెళ్లకపోతే నమూనూ కావచ్చుచునేనా, రాజకీయసంబంధములంటే ఏమిటి? అని చెట్టియారుగారు అడిగిరి. నే నిదివరకు చేసిన సహాయునిరాకర. ప్రబోధమునుబట్టి నాకందగను పరిచయులు. కావున నుభువుగా వారికి ప్రబోధము చేయగలందును. ప్రబోధము చేయగలగినాను చాలమంది కలరు. నేను లేకపోయినంతమాత్రముచేత విశేషమిచ్చుము కలుగదు. యావత్కాలమును దీనికి వినియోగించునాగాను ఉండగలంది సాక్షి అనెను. ఈ సహకారమునందు సహాయుని కరణము చేయరా? అని చెట్టియారుగారు అడిగిరి మంచితో సహకారము; చెడుగుతో నిరాకరము అని సాక్షి చెప్పెను. మీ బ్యాంకుకు ఇన్ స్పెక్టర్లు న్యూపర్వైజింగు అవసరములేనా అని అడిగితే, అవసరములేదు; అవసరమున్నప్పుడు చెప్పికోనుటకు కష్టములేదు. మాకు లాభములు బాగా ఉన్నంతకాలము అట్టి కష్టమేమియురాదు అని చెప్పెను. మీకు రాజకీయము ప్రభుత్వమేమిగాదా, సహకారము చెడవదిగాదా, ఏక్షణమున నయు నను మీకువెళ్లిపోతే బ్యాంకుకు మీవలె పనిచేయునా చెబుదురా? అని సభ్యుడడిగెను. అట్టిప్రశ్నను ఏమిలేదు. సనర్థాగలిగినవారికి లోపములేదు అని సాక్షి చెప్పెను.

దేవధాసుగారికి సమాధానములు చెప్పుచు లోకలు ఫండు డిపోజిట్లు స్థాయిగా ఉంచినరవుకకు గవర్నమెంటు సొమ్ములు సహకారసంఘం దుంచవలెనని చెప్పితిని సాక్షి అనెను అట్టిఫిఫాన్లుచేయుట కొంతమాత్రమును అభ్యంతరము లేదు. ఉద్యమము తగినంతవలెనుగానే యున్నది కావలెనన్నప్పుడు తీర్పుగల పర్యుత్తమును గలను. లోకలు బాడీకిపో శిల్ప మాబ్యాంకుకులేవు బాడీలగైరా విషయముచేయుటకు అనుద్యోగియులను ఆర్పిట్రేబర్లును సానైట్లుగా ఏర్పాటు చేయుట వచ్చినదిగాని యింకను అమాయకు రాకేదు. అట్టి ఏర్పాటు ఉండవలసినదనే నా అభిప్రాయము. కాని ఆ ఆర్పిట్రేబర్ల తీర్పుకు అప్పీలు పనికిరాదు. మా బ్యాంకు ఉన్నస్థానమున వడ్డీ వ్యాపారమునకు తావు తగ్గింపబడెను. అట్టివారికరు రు 30,000 మాటికి 5 చొప్పుగా బ్యాంకులో చేపెనవలసి వచ్చినది. మరేయొకరు క్రెంటుకిపోజిటుగా రూ 10,000 లు చేపెనవరి. కాబట్టి వడ్డీ వ్యాపారమునకు ఉద్యమము పరియైన పద్ధతులలో జరిపించినట్లయితే పాపముకలగును సంఘములకు సహాయముగానే ఉద్ధిచ్చే బ్యాంకు ఉంటేనే ఎక్కువసౌకర్యము. ఋణముల తీర్మానములు చేయించుటకు సుకరము. రాజకీయ సంబంధములను నే నమ్మకము కుదురుచునీకాదు. ఎవరైనను ప్రజా సేవచేయుచు ప్రజలవిశ్వాసమును బడచుగలరు అట్టివారియందు ఉద్యమముయొక్క విలువ ఎక్కువగానుండును. వారిపలకు బడిలన ప్రబోధమున బాకీలు వసూలగును. డిప్యూటీకలెక్టర్ ప్రెస్టేజింగు అగ్లైజేషన్లు రిజిస్ట్రేషన్లు గానుండు నవసరములేదు. సనర్థతగలిగిన వచ్చినవనినవారు నియమించబడవలెను. తక్కిన సభ్యులు సాక్షిని యింకను స్పష్టతకై న్యూపర్వైజింగు అడిటు మున్నగువానిని గురించి ప్రశ్నించిరి.

మూడవసాక్షి గొర్రె లక్ష్మీనారాయణగారు, ఈయన పెద్దాపురం లోకలు కో-ఆపరేటివు యూనియను పెక్రటరీ. ఈయన యిచ్చినసాక్ష్యము ముఖ్యముగా న్యూపర్వైజింగు అడిటునకు సంబంధముగలదు. ఈయన యూనియను జిల్లాఫెడరేషనులో నిది. సాక్ష్యమునందు కొన్ని అంశములు:- అడిటు సంకు సర్టిఫికేట్లు యిచ్చుటయందు చాల ఆలస్యమగుచున్నది. కావలసిన ముఖ్యసంబాధిష్ట అడిటుఅర్డును నందుచేదు.

పెంట్రలు బ్యాంకునుండి మాకు దీర్ఘ వాయిదా అప్పులువోరకుట దుర్లభము. ఈయూనియను కాకినాడ బ్యాంకుక్రిందిది. ఈ బ్యాంకునకు 131 సంఘములు గలవు. అందులో 50 సంఘములు మా తాలూకాలోనే. ఈయూనియను బాగాపనిచేయుచున్నదనియే అనుకొంటును. న్యూపర్వైజింగు కిచ్చే రు 25 లు భుక్తి చాలదు. గవర్నమెంటునాడు తీసికొన్న యింకనికి ప్రాప్తి క్కులుండవు. మాటికి 3 3/8 వడ్డీకేలు తగ్గింపవలసి యున్నది. ఎందుకేతనగా మా సభ్యులలో మాటికి రూ 0-12-6 మొదలు రు 0-14-0 కు సహకారముగైరా సొమ్మునొకరు. అందుచేత సంఘము యిచ్చే వోల్టేజియను తక్కువ. బ్యాంకుకు న్యూపర్వైజింగు అవసరములేదు. అపని యూనియను బ్యాంకుయొక్క ఆర్థి బాధ్యతను గ్రహించియే చేయగలరు. మాతాలూకాలో పంటలపై అప్పు అవసరము. అది పెంట్రలు బ్యాంకు యిచ్చుట లేదు.

శ్రీ. పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారు

నవంబరు 26, 27 వ తేదీలందు, తణుకులో ప్రాణాచార్యుపరీక్షించుచున్న ప్రతికలలో ప్రకటనచేసిన ప్రకాశము విరళాస్తులు చేరనందున, ప్రాణాచార్యుపరీక్షను నిలుపుదల చేయడమొంది. "శీవబ్రహ్మేశ్వర రాజయోగ సారామ్మత" గ్రంథమును రచించింది. ప్రయోగీశ్వరుల వారు 26, 27 తేదీలందు తణుకులో యుండుననియు, నాటి దినములలో వారిని గమ్యంవలయుననియు నశేషము యెదురుచూచుచున్నందున అమితమై ప్రయోగీశ్వరులు, ఈతెల 24-న, తేదీ గురువారమునాడు రాత్రి 8 గంటలకు చెన్నపురిలో మొలుపయెక్కిరి 25 వ తేదీ ఉదయమున తాడేపల్లిగూడెములో దిగి నాటి నానుకొనినను, తణుకువారి చేరబోవుచున్నారు 28-మొదలు 30-నను తేదీలందు తణుకులో యుండురు. ప్రయోగీశ్వరులవారింద ఉపదేశమును బొందగోరువారు, తణుకులో ఉపదేశము బొందుచున్నా. "శీవబ్రహ్మేశ్వర రాజయోగ సారామ్మత" ను చూచువారు, గ్రంథకర్తవద్ద నేనుగా బుచ్చుకోవచ్చును.

హొన్నలగడ్డ వెంకటేశ్వర,
ఆంధ్రవిలాస, తణుకు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

పెప్సిడ్రెన్ (U. S. A.) వెయిన్ కిల్లర్

వ్యుమైన మారకాయలనుండి తయారుకాబడినది.

ఈ దిన్నావధమున లోనికి పుచ్చుకొనిన జలుబు, దగ్గు, తలనొప్పి, కడుపు, అజీర్ణము, పిత్తుగుంక, కడుపునందునుంలు మొదలగునగునగునగు. తిమరు నాయున్న అకస్మాత్తుగా గలగునొప్పులు, క్షుణ్ణింపులు మొదలగునవి ఈదానానుచే వైద మున్నచేసిన మాయమగును. పూర్తి వివరములకు ప్రతి ఖచ్చితమైన కాగితమును చూడుదు. ఒకబుడ్డి ధర రు. 1-0-0

పురుషోత్తమదాస్, హరీ అండునగ
(డికానెస్విఖి, బొంబాయి.)
111, వై నయప్పనాయకా వీధి, మద్రాసు.

తణుకు తాలూకాబోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయుల సభ

నిడదవోలులో 20 వ తేదీని జరిగినది

శ్రీయుత ముఖ్యమంత్రి డియ్యరీజుగారి ఆధ్వర్యోపన్యాసము లోకల్ బోర్డు-విద్య, గ్రామపంచాయతీ, యూనియను తాలూకా బోర్డులవారే ప్రైమరీవిద్య గరవుటకు బాధ్యులు. వీరే కేకండరీవిద్యకుగూడ ఆర్థికసౌకర్యములు నడుపవచ్చును. జిల్లాబోర్డులవారు కేకండరీ విద్యను గరవుదురు. వృత్తివిద్యలను గూడ లోకల్ బోర్డులవారు గరవువచ్చును. ప్రైమరీవిద్యనే లోకల్ బోర్డులవారు నింకను ప్రతిగ్రామములో నెలకొల్పలేకున్నారు. కారణము లోకల్ బోర్డులయొక్క ఆర్థికస్థితి ఎంతమాత్రములే నున్నవి. యీ విద్యయే యిటులండ వృత్తివిద్య లెటుల వృద్ధిపొందునో తెలియకున్నది. వృత్తివిద్యలు ప్రైమరీవిద్యల కంటే గ్రామములలో వృద్ధిబొందినగాని ప్రజలు వారి పౌరసత్వపు హక్కును గ్రహించుట దుర్లభమే. లోకల్ బోర్డుల ఆర్థికస్థితి చక్కబరచుటకుగాను కాసనసభలలో చాల ఆందోళన కాసనసభ్యులు చేయవలసియున్నది. మనము ఏపని కావరే నన్నను ప్రభుత్వమువారు నూతనపన్నును వేసుకొనకుండురు. యిప్పటికే విద్యపేరిట నొకపన్ను యున్నది. ఆలా ప్రతిపల్లెరైతు విద్యపన్ను రూపాయకు రిపై యిచ్చుకొనుచున్నను ప్రతిపల్లెలోను పాఠశాలలులేవు. యీ బోర్డులోని ప్రతిగ్రామమునకు పాఠశాలను నెలకొల్పవలెననియే ఆశయము. యీ బోర్డులో రహదారి 200 గ్రామములున్నవి. అందు 180 బోర్డు పాఠశాలలు గలవు. యీబోర్డువారు సాలీనారు ఒకలక్ష యీ ప్రైమరీవిద్యకు ఖర్చుచేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతవిద్య-ఉపాధ్యాయులు

ప్రస్తుతము నేర్పవిద్య పల్లెలలోని రైతులకు వారి రాజకీయజీవితములోగాని ఆర్థిక జీవితములోగాని ఆధ్యాత్మికముగాని సాంఘికముగాని ఎంతమాత్రము తోడ్పడుటలేదని నిశ్చయముగ చెప్పగలము. యిది అన్నియునుండి విద్యనేర్చుటకు యీ విద్యనుగరవు ఉపాధ్యాయులు యీరీతిగ సభలు ఏర్పరచి ఏరీతిగ నీవిద్య యుండవలెనో నిర్ణయించి ఆరీతి విద్య అనుబంధానికి వచ్చువరకు తగిన ఆందోళన చేయవలసియున్నది. మీరుచేయు ఆందోళనకుగాను లోకల్ బోర్డులు కాసనసభలు తప్పక తోడ్పడు ననియే నా విశ్వాసము.

ప్రైమరీవిద్యను గరవు ఉపాధ్యాయులవైననే ప్రజలయొక్క భావిదో అంతయు అధారపడియున్నది. ప్రజలు భావిదో నడచించు బాధ్యతను అంగీకరించువారే గుర్రులను నలంకరింపవలెను. కాని జీవితమును నేదొరీతిగ గడపుటకు అనగా "బ్రతుకులేకస్తా" అను నా మెళుకు ఆచరణలోనికి లేకుండుటకు తప్పక ప్రయత్నించవలెను గ్రామపాఠశాలలలోని గురువులు ప్రస్తుతము వారిబాధ్యతను సరిగా గుర్తించుటలేదని చెప్పుచున్నందులకు తుమింపును. సాధారణంగా నీ ఉపాధ్యాయులు గ్రామములోని రాజకీయ తగవులలో నిమగ్నులగుట కలదు. లోకల్ బోర్డు మెంబర్లనుగూడ అశ్రమించుచు వారి మెప్పు బడయుటకే కొన్ని కొన్ని పనులను చేయుటగూడ కలదు. విద్యాకాఖి పరీక్షాధికారుల మెప్పులకుగూడ వాలుబడుచుండురు. యీరీతి మెప్పులకు పాలుబడుటలో వారి గురువీకముయొక్క ఉన్నతస్థితిని వరచుచున్నారను కుండునూ. ఈరీతి పనులనుమీని విద్యాభివృద్ధికై పాలుబడుచుండవలెను. ఆలా పాలుబడుటలో పాఠశాలను చేర్చి నొక లైబ్రరరీని నెలకొల్పటం గ్రామబాలకు నెలకొల్పటం సబ్బసైతం కొన్ని కొన్ని ఉపన్యాసము లిచ్చుటయు విద్యార్థుల ఆరోగ్యముకారకు కీరీకావ్యాధులనుపరిశ్రమ చేయించుచు అంగులనుగూర్చిన బోధనలకుగూడ చేయుచుండవలెను. తెలుగుదేశములో దగ్గరనోట్లకే ఎక్కుకర్షనకు తీసుకు వెళ్ళుచు ప్రాపంచిక జ్ఞానాభివృద్ధిని వృద్ధి చేయవలసియున్నది. ఉపాధ్యాయులు బాలరకే గాక గ్రామములోని పెద్దలకుగూడ విద్యాభివృద్ధిని గలిగింపవచ్చును. అట్టి ఉపన్యాసముల మూలమునకు పతనమందిగ్రముల మూలమునను నెలకొల్పవచ్చును. ఉపాధ్యాయులుగూడ దేశములో నూతనముగ ఎప్పుడు కనిపెట్టబడు నూతనాంశములను తెలిసికొనుచు విద్యార్థులకు తెలుపుచుండవలెను. అట్టివి తెలిసికొనుటకు బిచ్చాధికము ప్రతి నెలకురకానునకు ఆహ్వానించి వారిచే నూతన అంశములను తెలిసికొనుచుండవలెను. ప్రస్తుతమున్న ఉపాధ్యాయులలో చాలమందికి ప్రాపంచికసభ్య సంగతులు అంతగా తెలియవని చెప్పినందులకు తుమింకురుగాక!

ఉపాధ్యాయుల వేతనములు

ఉపాధ్యాయుల వేతనములనుగూర్చి ఆందోళన యుండుట కలదు. బోర్డుయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులనుబట్టి నొక స్కేలును నిర్ణయించుటకు బోర్డువారు త్వరలో ఏర్పాటుచేయుదురని చెప్పగలము.

జిల్లా ఎడ్యుకేషనుకౌన్సిలు

యీ కౌన్సిలువల్ల ఏమియు లాభములేదు. కొంతవరకు అడ్డుగా నుండున్నది. యీ కౌన్సిలుండగూడదని చాలమంది పెద్దలు ఆందోళనచేసిరి. స్టాఫం రిపోర్టులోగూడ తీసివేయవలెననియే యున్నది. యిందువల్ల ఫలిత మున్నది లేనిది ఉపాధ్యాయులుగూడ వారి అభిప్రాయమును తెలుపుచుండుట మంచిదే.

ఈసభలో గావించబడిన తీర్మానములలో నీదిగువని ముఖ్యమైనవి.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులందరును కుదర్చుదరు వస్త్రములను ధరించుటకును ఖద్దరు అభివృద్ధిని ఆదరించుటకును ఈసభవారు సోదరోపాధ్యాయులను కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డువారు ప్రతిటీవరుకు రెండురూపాయల చొప్పున ఇచ్చుటకు ప్రావిజను కల్పించినచో గవర్నమెంటు వారుకూడా రెండురూపాయలు ఇచ్చెదరను ఒక జి.ఓ. కలదు. కావున అట్టి జి. ఓ. ను అమలులోనికి తెప్పించి ప్రతిటీవరుకు నాలుగు రూపాయలను అదనముగా ముట్టెను అవకాశము కల్పించగలందులకు ఈ సభవారు తాలూకా బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

స్థానికపరిపాలనసంఘములలో తాలూకా లేక రేంజీ ప్రాథమిక విద్యాసంఘములకు ప్రాతినిధ్యముండుట అత్యంత వశ్యకమని ఈసభవారు గవర్నమెంటు వారికి సూచించుచున్నారు.

స్థానిక సంఘములలో విద్యాసంఘమునకు ప్రాతినిధ్యము దొరతనమువారివలన మంజూరు చేయబడువరకును తమతాలూకా బోర్డులో నెవ్వరో తాలూకా ఒక్కంటికి ఇద్దరు టీచర్లు ప్రతితాలూకాబోర్డు మీటింగునకును హాజరై విద్యానియచర్యలలో సహా ఇచ్చుట కంగీకరించి తక్కిన తాలూకాబోర్డులకు మార్గదర్శకులుగా నుండవలసినదని తలచుతాలూకాబోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు తాలూకాబోర్డువారు ఇటీవల కాంక్షనుచేసిన ట్రైనుస్కేలును ఆచరణలో పెట్టుటలో కలిగిన నష్టములను త్వరలో సవరించుటకు ఈసభవారు తాలూకాబోర్డు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో ప్రధానోపాధ్యాయుల లీటును విద్యాకాఖాధికారులతో సంప్రదించి యేర్పరచి అమలులోనికి తెచ్చినయెడల పాఠశాలలు అభివృద్ధిలోనికి వచ్చునని శ్రీ తాలూకాబోర్డువారికి యీసభవారు సూచించుచున్నారు.

1-4-27 తేదీనంది బోర్డుస్కూల్ యుపాధ్యాయులకు జీతములస్కేలు నిరవరముకాలములో గత ప్రతి నాలుగుసంవత్సరములకు రూ 1 చొప్పున ప్రమామనుఇచ్చుచు సవరునాలుగు సంవత్సరములకాలములో ఏమాత్రముకోజాలు తక్కువయినను ఆశేషమునకు రూ 1 తగ్గించినారు గాన రెండుసంవత్సరములు దాటినవారికి సవరు రూపాయి ప్రమామను చేయించగలందులకు శ్రీతణుకు తాలూకాబోర్డు ప్రసిడింటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డువారు యిటీవల యేర్పరచిన ట్రైనుస్కేలు బహుతక్కువగా నున్నదిగావున హెచ్చుస్కేలును ప్రవేశపెట్టగలందులకు ఈసభవారు తాలూకాబోర్డు వారిని ప్రార్థించుచు అధమము ఈదినవ స్కేలునయినను అమలులో పెట్ట గోరుచున్నారు.

లోయరుగ్రేడు	18— $\frac{1}{2}$ —30
హైయరుగ్రేడు	20—1—35
నెకండరీగ్రేడు	30—2—50

యేర్పాటు కాబడిన కాలమునకు బోర్డుబాలర పాఠశాలలలో బాలురు రానందున పిలుచుకొని వచ్చుటకు బోర్డుగరల్ స్కూలువల్ల ఒకకండ్లకు నిప్పించుటకు శ్రీతాలూకాబోర్డు వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రతిప్రధానోపాధ్యాయునికి నెల 1 కి రూ 21 రూపాయలకు తక్కువగాని డ్యూటీయేలవనన్ను ఇచ్చుట అవసరమని ఈ సభవారు తాలూకాబోర్డువారికి సూచించుచున్నారు.

ఇదివరలో టీచరునకు 55 సంవత్సరముల వయస్సునచ్చి నప్పింపు 60 సంవత్సరములకు ప్రతిసంవత్సరము ఎక్స్ పెక్టే

వకపొంది పనిచేయవలసినదిగా రూలు అయియున్నది. ఆ ప్రకారము ఎక్స్ పెక్టేషను అక్కరలేకుండా 60 సంవత్సరముల వరకు అర్హత గలగజేయుటకు ఈ సభవారు గవర్నమెంటు వారికి సూచించుచున్నారు.

ట్రయినింగుఅయి పరీక్ష పాస్ అయినతరువాత పెద్ద విద్యావిషయకస్పర్శితులు ప్యాసయిన యుపాధ్యాయులయొక్క ట్రయినింగు సర్టిఫికేట్లను సవరు ప్రెగ్రేడుకుమార్పించి ప్రెగ్రేడు యోగ్యతలను కలిగించవలసినదని ఈ సభవారు గవర్నమెంటు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

హిందూస్కూల్లో మహమ్మదాక్ టీచర్లు ఉన్నచోట్ల మహమ్మదీయ పండగలకు ప్రశ్నోత్తరము క్యాబాలి నెలవు పెట్టుకొన నవసరము లేకుండా పరిమిషన్ ఇప్పించవలసినదిగా ఈసభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

బోర్డుస్కూలును ఎయిడెడ్ పాఠశాలయినను రెండును గల ఒక గ్రామముందు ఎయిడెడ్ పాఠశాలకు హానికరముగా నుండు ప్రదేశమువారు మున్నగు వివిధమైన హానిని బోర్డువారు జేయకయుండునట్లు సంగతులమును ఏర్పరచుట అవసరమని యీసభవారు సూచించుచున్నారు.

వివిధమైనస్కూలును లేని గ్రామములలో దగ్గరమున ఎయిడెడ్ పాఠశాల మేనేజరునకు కనీసము ఒకసంవత్సరము కాలము గడుచిచ్చి వారు మరొక ఎయిడెడ్ స్కూలును అచ్చట స్థాపించుటకు అవకాశము లేదని నపుడేకాని ముందుగ బోర్డు స్కూలును స్థాపించుట కవకాశములు కలిగించవలసినదిగా ఉంటుంది. తాలూకాబోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల ఆర్థికస్థితి బహుతక్కువగా నుండుటచే వారిపిల్లల కున్నతపాఠశాలలందు ఉన్నతవిద్య నుచితముగా నిప్పించుట అవసర మని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ప్రస్తుతము టీచింగు గ్రాంటుస్కేలు నిరుత్సాహకరము గానున్నందున పదవస్కేలును ఎడ్యుకేషనులోరూల్స్లో జీతర జీతమువిషయమై ఉదాహరించిన స్కేలుప్రకారమైనను సవరించుట అత్యంతవశ్యక మని ఈసభవారు సూచించుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయబడుటకుగాను యి వ్యవధు టీచింగు గ్రాంటునందలి కొంతభాగమును తగ్గించుట యన్యాయమనియు లోగడ తగ్గించిన గ్రాంటు మొత్తమును సస్టి మెంటరీగా వాచి కిచ్చివేయవలయు ననియు, గ్రాంటు తగ్గించినచో ఇట్టి పాఠశాలలు వృద్ధికాజాలవనియు, ఈ సభవారు అభికారాలకు సూచించుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయపాఠశాల మేనేజరుకు ఇతరసంస్థలతోపాటు జిల్లావిద్యాసంఘములో, బోర్డు మునిసిపాలిటీలకరఫున వచ్చి నంతమందికిగాని రేంజీకోరికిగాని ప్రాతినిధ్యమును గవర్నమెంటువారిని జిల్లావిద్యాసంఘమువారిద్వారా కోరుట అవశ్యకమని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

నెం 871 రు ది 25-8-22 సం॥ లేడిగల జి. జి. సంఘధమున డేస్కూల్ టీచరు రాత్రిపాఠశాలలో పనిచేయుచున్నచో పూర్తిగా గ్రాంటు "నివ్వవచ్చును" అనుమాటకు బదులు "ఇవ్వవలెను" అని మార్పుల అవసరమని ఈసభవారు సూచించుచున్నారు.

బోర్డుస్కూల్లైబ్రరీకి బోర్డువారు పుస్తకములు వగైరా సప్లయ చేయించుచున్నట్లుగా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూల్లకుకూడా పుస్తకములవగయిరా గవర్నమెంటుసప్లయ చేయించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయబడుటకు యిచ్చుగ్రాంటును స్వల్పమొత్తములైనచో మనియార్డరుద్వారా పంపుటయును, వాటిఖర్చులను గ్రాంటునుండి తగ్గించక గవర్నమెంటువారి ఖరీదులందును అవశ్యకమని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ప్రతి ఎలిమెంటరీస్కూలునకును ఫర్ సెవర్ గ్రాంటు ఒకే పర్యాయము పూర్తిగా ముందు యిప్పించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఎడ్యుకేషనులో రూల్స్లో ఉన్న స్కేలుల ప్రకారములో 3/4 వంతునైనను టీచర్లకు గ్రాంటును యిప్పించుటకును ప్రతిస్కూలులోను విద్యాభివృద్ధినిబట్టి హెచ్చు వెర్ నెం లేజి గ్రాంటుకూడ ఇప్పించగలందులకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(న్యూయిలేఖరి)

ఇండియన్ బ్యాంకులో నూత్న బెంగళూరు సీటీ

విజయనగరం బహుమతులు పొందవారట,
రాజగోపాలాచార్యుల దొంగతనమును పోలీస్ పహాగలు యిందు కలగ.
హిందువులకు పూజనీయమైన దేవుళ్ల యొక్కయు, మహాత్మాగాంధీ, తిలక్ బోటి
బాటియనాయకులయొక్కయు, బుద్ధుడు, నాసిక్ మొదలగు ప్రబోధకులయొక్కయు ప్రతిమలు
స్వస్థమైన గట్టివెండితో మంచి పనితనముతో తయారుకాబడి, అందమైన శ్రేణులయందు దుర్బి
పరచుమైన ధర్మకు సిద్ధపఱచబడియున్నవి.
పూర్తి వివరములను వ్రాసిన బహులు వ్రాయబడును.

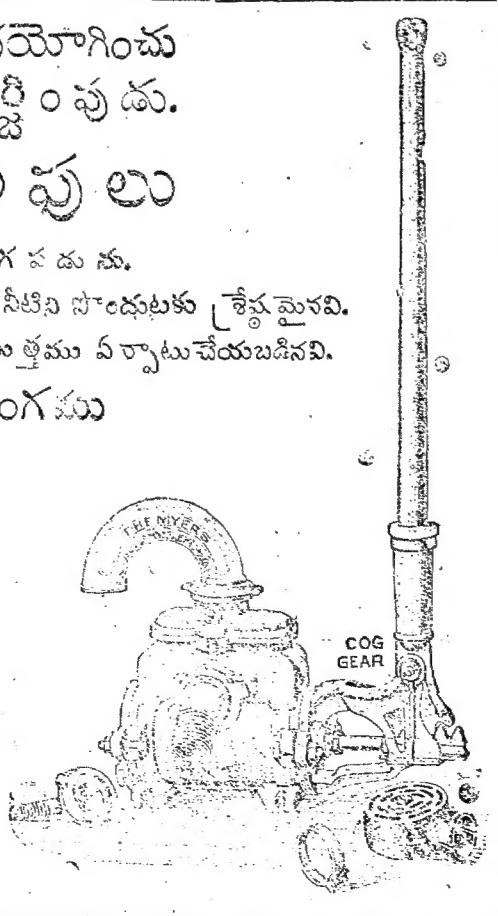
శిశువును ప్రసవించుటకు ఎట్టి బాధలకు లోనుకాకుండ గర్భిణీశ్రీలకు "మహాఆయిల్" రిజిష్టరు
అనాయాసముగా ప్రసవించుటకు వైద్యప్రచార మందలి
నవీనపద్ధతి కనిపెట్టబడెను.
ప్రసవించు సమయమున ఎన్నియైన హానికేకకే సహజరీతిని ప్రసవించెదరు. వ్యక్తమునందు రాలినపండు
మాదిరిగా, తల్లికెట్టి కష్టములేకనే శిశువును ప్రసవించగలను. గర్భముదాల్చిన రోజు మాసమునుండియే మందును
నేవించవలెను. 1307
డ్రైక్లరను, ప్రధానవైద్యులు, నాడిపరీక్షయందు ఆరితేరినవారును నగు విమగ్నిరత్న పండిత డాక్టరు
యి. యస్. గోపాల్ గారిచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది. ముఖ్యస్థలము లన్నిటియందు వీటిట్లు కావలెను.
ది టిమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్. 44, గోవిందప్పనాయక విధి, పోస్టుబాక్సు 278 మద్రాసు.

తెలిఫోను నెం 3036.
నెం. 4066
సుబ్రహ్మణ్యం అండు కంవెనీ.
ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, కంట్రాక్టర్లు,
19, ఆదియప్ప నాయునివీధి, మదరాసు.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.
మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోలైడు వెల రూ 3-4-0 లు.
భన్తవదీవిక" ఇందు సమస్తభరితములు నువ్వేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట
కు 1-1/2 రూ 50) కిన్న తుగల భస్మము కూడ గలవు. క్యాలికోలైడు వెల రూ. 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి పోడగులు, రాయవరము. గోదావరి.

ఆయుర్వేదచార్య ఎన్. మాధవమేనకగారి
అమోఘమైన వేగు అవుషధములు
నెంబనే వ్రాయుడు:—సెట్ 1 కి ధర రూ 1-12-0
తంజివిలాసము:— విలాసము:—మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు,
"Healthome" Madras. నె 107 రు, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

నీరు తోడుకొనుటకు ఉపయోగించు
పాత పద్ధతులను విసర్జింపుడు.
మేయర్సు పంపులు
సర్వవిధముల ఉపయోగపడును.
ఎంత లోతునుండి ఎంత ఎత్తునైనను, సులభముగా నీటిని సాంధుటకు శ్రేష్టమైనవి.
అనేక తరహాలలో ప్రత్యేకపనుల సౌకర్యము నిమిత్తము ఏర్పాటుచేయబడినవి.
ఆలస్యము ఆశాభంగము
Sole Agents for India:—
THE LIMAYE BROS. Ltd.,
Dealers in Machinery and
Agricultural Implements.
1/173, BROADWAY, P. B. No. 202,
MADRAS.
AGENTS FOR GUNTUR,
KISTNA & GODAVARI:
FRIENDS & Co.,
BEZWADA.

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్నం
(ఒక విలేజింగ్)

గవర్నరు గారి రాక
నవంబరు 23:—మాపట్నముకు గవర్నరుగారు డిశం
బరు 5 వ తేదీని రానున్నారు. తత్సందర్భమున మ్యూనిసిపాలిటీ
వారు, ప్రజాసంఘంవారు గవర్నరుగారికి విగతిపత్రములు సమ
ర్పించెదరు. గవర్నరుగారు వచ్చేసోడు చెరువుగారు కడు
బాగ్రత్తో బాగుచేయుచున్నారట. ఈవిధముగానైనా,
బండగోడు బాగుపడడము, పారుల అభివృద్ధిమని నేడుగ చెప్ప
నవసరము లేదు.

కృష్ణా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు
ఇటీవల, బ్యాంకు పాటాదార్లయిన, కె. సమద్రాలనా
యుడుగార, ఉదయగిరి జగన్నాథరావుగారు బ్యాంకుపైనల
ప్రశంస రంగయ్యగారి మేజను కొనసాడదని తెచ్చినదావా,
జనవరి 10 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ప్రజాసంఘం
గత 17 వ తేదీన, కార్యనిర్వాహకసభ్యులను ఎన్ను
కొనుటకును, ఇతరాంశములను ఆలోచించుటకును ప్రజాసంఘ
సభ్యుల సాధారణసభయొకటి మహమ్మద్ ఇమామోహిద్దీనుసా
హేబుగారి యజమాన్యముక్రింద జరిగెను. బోసం వైద్యుని
నాయుడుగారిని అధ్యక్షునిగాను, మహమ్మద్ ఇమామోహి
ద్దీనుసాహేబుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను ఎన్నుకొనిరి. మల్లెల
శివరాయశ్రీకృష్ణయ్యగారిని, పెనురు రి. లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారిని
శక్రతిరిగిగా ఎన్నుకొనిరి. ఈదిగున నుదహరించినవారిని కార్య
నిర్వాహకసభ్యులుగా ఎన్నుకొనిరి.

వి. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యం, తురగా లక్ష్మీనరసింహా
రావు, పుచ్చా లక్ష్మీనరసింహారావు, మద్దె మనిస్వామినా
యడు, రాడేపల్లి శ్రీరాములు, వెలుయూరి సూర్యనారా
యణ, దినవహి వెంటటూనుమంతరావు, పిల్లూరిపెట్టి పార్థసా
రథినాయుడు. చిట్టా సుందరరామశ్యామణ్ రామలక్ష్మి
వన్యొక్క సభ్యత్వమును గూర్చియు (Composition)
దానియొక్క విచారణాంశముల పరిమితినిగూర్చియు (Scope
of inquiry) గాఢమైన అసంతృప్తి తెలియపరచుటయే
గాక, నేతలు తమ ఆత్మగౌరవమును ప్రకటించుటకుగాను
విచారణసంఘమును సంతృప్తముగా బహిష్కరించవలసినదిగా
ఒకతీర్మానమును గావించిరి. గవర్నరుగారికి విగతిపత్రము,
కర్దగమీదవేసి సమర్పించవలసినదిగా మరీయొక తీర్మానము
గావించబడెను.

నెల్లూరు
(స్వకీయవిలేజింగ్)

కలరా వైద్యసహాయము
నవంబరు 23:—నెల్లూరు మండలమున తుపాసుతర్వాత
కలరావ్యాధి తీవ్రముగ వ్యాపించి యుండెను. గ్రామాదులలో
యురుకుడు అధికమయిన ప్రజలకుకలిగిన ప్రవృత్తమునకుతో
డు ఆరోగ్యముకూడ దర్లభయెను. సరి. నుగు వైద్యసాయము
అరుదయ్యెను. ఇతరమండలములనుండి వైద్యసహాయమునకు
అనేకులు విచ్చేసిరి కలరావ్యాధి చికిత్సచేయుటకుగా మద్రాసు
దేశమువైద్య సౌకళ్యాధికారుల మామండలముపై కరుణించి
కొందరువైద్యులను వైద్యులను పంపిరి. ఆహారాల ఉపయోగ
ములు తాల్ రాజారాముగారు పదిమందివైద్యులతో సీగ్రామ
మునకు విచ్చేసిరి. మాడుజుట్టిగా నెల్లూరు కోవూరు కావలి
తాలూకాలలో గ్రామాదులలో ఆయుర్వేదసహాయము
చేయుచున్నారు. మద్రాసుడాక్టరు ముఖమూసన్ గారు కొ
న్ని కలరామండలను ఉచితముగా నొసంగిరి. తాల్ కేసరిగారు
కొన్ని కలరా జ్వరముమండలను ఉచితముగా పంపియున్నారు.
గోపాలాచార్యుల కంపెనీవారు కొన్ని మందులను సప్లయ
జేసిరి.

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు కొందరు తెజవాడ
వారింపెట్ల స్కూలువిద్యార్థులగుడ కలసిపనిచేయుచున్నా
రు. వీరును కలరామందులగై కొని గ్రామాదులలో ఉపయో
గించుచున్నారు. రిటైర్డ్ మిలీటరీలు ముందులు తెప్పించి సప్ల
య చేయుచున్నారు. కొన్ని గ్రామాదులను కొందరుచ్చాతీసు
గారి అచ్చటనే వాసముదొర్లయకొని పనిచేయుచున్నారు.

యొకటి భోజనపదార్థములు గూడ ఏర్పాటు చేయుచున్నాడు. చలిబాధ నోరబాలని కొండలు నిస్సాయలకు వస్త్రధారణ చేయబడుచున్నది. ఒకానొకచోట ఒకటిదాడు చలితో బాధ పడుచుండుటచూచి, దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు తమపైనున్న వస్త్రములను వానికి అర్పించిరి. శ్రీ రాళ్లపల్లి రామమృణ్యు ధోలా వేంకటప్పయ్యగార్లు 17 వ తేది మొదలు 22 తేదల వరకు నరుకూరు, తోటపల్లి అల్లిపురం పాపిరెడ్డిపాలెం తోట పల్లి, గూడూరు, మాచర్ల వారిపాలెం పేటూరు తట్టుగొల పాలెం, చినచెరుకూరు పెదచెరుకూరు గ్రామములకు పల్లి ఆచటి గ్రామములకు వీలకు మూడుమూటలు (250 శేష్ల బియ్యము ఉప్పు మిరపకాయ, చింతపండు వగైరాలు ప్రతి ఒక్కరికి రెండు మూడు రోజులకు పరిపోవునట్లు పంచివెట్టిరి. మరియు కలరామందులు జ్వరమందులు ప్రతిగ్రామంలో పంచివెట్టిరి. దుంపూరు గ్రామంలో కలరా విశేషముగా నడుచుచేసిన ఆ గ్రామములకు కలరా మాత్రంతో వెళ్లుచున్నారు.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లాకలెక్టరు

నవంబరు 22.—మా జిల్లాకలెక్టరుగారు రంగు ట్యాంక్ దొరగారు మా సబుకలెక్టరు కచేరీ తిరిగి నిమిత్తము మా గ్రామము వచ్చి రెండురోజులుండిరి. ట్యాంక్ దొరసాని కూడా దొరగారి జంటవచ్చిరి.

శిశుపోషణ-పురిటిగదిసౌకర్యము

దొరసానిగారు మా గ్రామములో శిశుపోషణ పురిటిగది సౌకర్యముకొర కేర్పడిన కమిటీవారి కోరికపైన పైగృహమును బహిరంగపరచిరి. ఆరోజున గొప్పసభ మా పైలకోన్నత పాఠశాలలో జరిగినది. స్త్రీలుకూడా చాలమంది హాజరైరి. శ్రీమతి కనకమ్మ నుబ్రాహ్మణాస్త్రి ఎమ్.ఏ. గారు మొదట కమిటీవారి తీర్మానమును కార్యనిర్వహించు జరిగిరి. ఈగృహపాషణనిమిత్తము గ్రామములోని చందాలుగాక మా తాలూకాబోర్డు గారు రూ 400 లున్న మా జిల్లాబోర్డు వారు ఏటేట రూ 600 లున్న ఇచ్చుటకు కాంగ్రనుడేరి.

పాలకొల్లు

శ్రీమతి ట్యాంక్ దొరసానిగారు నిన్నటి ఉపయమన పాలకొల్లులో కూడా శిశుపోషణ పురిటిగదిపాఠశాల నిమిత్త మేర్పడిన గృహమును బహిరంగపరచిరి. గొప్ప ఊరేగింపు సభయు జరిగినది. శ్రీయ్యత మంమూరి పానకాలరావుగారు తమచే నిర్మింపబడిన బొమ్మలను పైమిత్తము ఉపయోగపరచుకొనుటకు ఇచ్చిన మని వాగ్దాసము జేసిరి. మాసబు కలెక్టరుగారి ఆధిపత్యమున కమిటీ ఒకటి ఎన్నుకొనబడెను. ముగిసిపోలిటివారు కలకు రూ 120 లు ఇచ్చిన మని వాగ్దాసముజేసిరి. ఏడవమందుగురు వర్తకులు పరిశీక్షణావణులు రూ 116 ల చొప్పున నిచ్చుటకు వాగ్దాసముజేసిరి.

శతావధానము

మాపైలకోన్నతపాఠశాలలో శ్రీయ్యత కాకర్ల కొండ బ్రాహ్మణులు శతావధానమును రమ్యముగా గావించి పురజనులను ఆనందపరచిరి. ఆ సభకు శ్రీయ్యత చెన్నాప్రగడ భాను మూర్తిగా రెవ్యూతన వహించిరి. శ్రీయ్యత యర్రమిల్లి నారాయణమూర్తిగారు రూ 116 ల కిమ్మతుగల బంగారపు పోతాను కొనుగొని బ్రాహ్మణులకి దానంగా సమర్పించిన మని వాగ్దాసము గావించిరి.

కన్యకామోక్షము

జిల్లారుజిల్లాలో శ్రీరంగ నాయకమ్మ యను నొక కన్యకు 6 సంవత్సరములు 2 మాసములు వాటి న ఒకరాత్రి నారాయణమూర్తి తనను పెండ్లియాడినట్లు కలవచ్చెను. ఈ దైవమును తెల్లవారినప్పుడు తల్లితో మచ్చటించుచుండ యింటి లోనివారందరూ వినిరి. ఈబిడ్డజాతకములో బాలారిష్టము లేమియు గానరావు. అయితే తీవ్రరాజయోగములు అనగా మహారాజయోగములు గానవచ్చుచున్నవి. ఈయోగములు సామాన్యులయింట్ల జనించిన, మృత్యుయోగమును చేయుచు సర్వార్థ చింతాపడి మున్నగు బాధకారాస్త్రములగుటచు. ఈ విషయమును కని కావలసినవారు భయపడగ, ఇతరజ్యోతిషులు ఆడబిడ్డగా దోషము తగలదు. పుట్టింటి విశ్వరూపుతో పీక కక్కరలేదు. అని సమాధానపరచి భయము చెప్పమిందిరి. ఈ స్వప్నమును విని ప్రాశస్త్యము మరల భావకము కల్గెను. ఈ శ్వశువు కెవరు ఏమిచేయగలరని యుండిరి. అదిమొదలు ఆక్కన్యకకూడ అనుకునే బాధకలతో నేను పరమపదమునకు పోయెదనను. ఆక్కడ హాయిగవుంటుంది. మీరు నాతో రావద్దు అనిన్ని తన మిద్దరికి వాలినవేపచెట్టుక్రింద కూర్చుండి ఈవేప చెట్టు ఫలము. మండలు నోళ్లు మిడ్లచుట్టు నేను నైకుంఠవాగుడను. మీరందరూ నన్ను నేనించుడి అని ఈలాటి ఆటలతోను కాలము గడుపుచుండెను. మునుందమలా స్త్రోత్రత్వం, కాస్తా స్త్రోత్రము, కృష్ణాస్త్రోత్రము, లక్ష్మ్యస్త్రోత్రము, ఇవి నోటికి గట్టిగ వ్రచ్చును. చాలా తేజస్సుతో గూడ సంతోషముగ నుండెను. ఆ

“వారులకు బాకీ లేని స్థలము వ్వండి”
అని డాక్టరు చెప్పుచున్నారు.

వ్యాధిలకున్న, బలహీనమైన బిడ్డలకున్న బాకీలిగంజ య్యవలసిన డాక్టరు ఎంచుచున్నారు. ఒక ఆడదియొక్క పెనిమిటి నొప్పిగా వుండుటదానివల్లగాని, లేక, తానిడ్డ బలహీనముచేత వుండుటదానివల్లగాని, మరుగు కష్టముగా వుండుటవల్ల, ఆ పురుషుడుకుగాని, లేక ఆ బిడ్డకుగాని, బాకీలి గంజగాని, లేక బాకీలి నిష్టగాని య్యవలసిన డాక్టరు కోరుచున్నారు. ఒకరికిన్న జ్వరముగాని లేక వేరే ఏ నొప్పిగాని ఏర్పడుటవల్ల వారికి రాబింసన్ బాకీలిలిసి గంజగాని, లేక అతిక నిశ్లసాగాని కాచియిచ్చితే ఆధిక అనుకూలమవును. శీగ్రములో బలము కలుగును; శీగ్రములో జీర్ణము అవును; హంటిపెచ్చినట్లయితే బాకీలి గంజ బయటరాకుండ లోగతే నిలిచియుండును; కాకని, నివర్తిచేయును. కడుపులోవుండు పేగులు అన్నియు సరిగాయుండును. మీరు బాకీలి తీయునప్పుడు రాబింసన్ బాకీలిలిసితియండి చెత్తలుకలిసితిండి సాదారణ బాకీలిను, చూచుటకు కంటికి పగులుగావుండుటకు చాకపాడి కలిపిన బాకీలిని తీయవద్దండి. చేతితోతాకి ఆధిక సుదముగా చేయబడిన రాబింసన్ బాకీలిని తీయండి.

ROBINSON'S PATENT BARLEY

రా బింసన్ బాకీలిని తీయండి.

వివాహస్వర్ను దినమునకు గల 6 సం॥ 2 నెలలలో గర్భమందలి 10 నెలలకూడగ 7 యేళ్లు నిండును. గర్భాష్టమము ఆరంభించును. ఆ వివాహకాలపారంభము ఈ స్వప్నము వచ్చిన 24 దినములకు తల్లి స్వప్నములో పెక్కుసిద్ధిందితో కూడిన స్వప్న రథము చాకిటవచ్చినిల్పినది. లోపల పీకముమీద నెవ్వరులేదు. దీన్నిచూచి ప్రార్థనదలంచి మనస్సున యెవరికేమోయని భయపడిరి. అదినము ఈకన్యకకు జ్వరముకలిగి మర్నాటికి విడచెను పిదప 24 దినములకు వంగోలలో పగలు 2 1/2 గంటకు పరమ పదమును చేరెను. ఈ బిడ్డయొక్క భయభక్తులు ముద్దుమాటలు రూపవిశేషము అవయవసౌష్ఠ్యము కలక్షణములు చెప్పనలగక నుండెను ఈ కన్యకురాలు కావలసినవారికే గాక యెరిగినవారల కందరికి చాలామనస్సుల క్షేతకంమైంది. మరణపయమన ఉచ్చిచాలాలోతుకు పోయెను. ఇది చాలామందిమూచిరి. దగ్గర నన్నవారలు ఇదియేకదా తమార్థమాయ న్న మృతత్వమే అనును ప్రత్యర్థము. ఈబిడ్డ తనవారితోగాని ఆటలాడుకునుజేళ బాలలతోగాని బంధువుల యిల్లలోగాని గౌరవమును కాపాడుకను పెద్దమనుష్యులు కోరికలుగు పొరుగువారిల్ల నుండునపు డెటుల వినయవిధేయనమైతే మెలంగుదురో అటులనండెను. మరియు తనపనివైకవచ్చినవా రెటుల కలాలకిటకచందంబున నుండురో అటుల చూచువారికి కనుపించుచుండెను.

తనయింటిలో తనదియనిగాని తనకుకావలసినగాని అని యుండదు. ఇవి యన్నియు మునుజ్ఞువులగుణములగు నున్నయవి. లోకులారా! యుక్తాముక్తవివేకశిలులారా! చూడండి. గమనించండి. హిందూదేశమందెక్కడనుండిచే వాడబడుచుండెడి హిందువులలో కొన్ని మతములు మనుష్యునకే మోక్షమనియు అందులోను బ్రాహ్మణజాతికే ముక్తియనియు అందలో మొగవానికే మోక్ష మనియు, అందులో విద్యాం గున కే ముక్తి యనియు, అందులో సన్యాస అశ్రమమును పొందినవారికే మోక్షమును వినుగోలు వరత్తులు గల మతము ఈశ్వరునికే యిష్టమైనచో వివాహము గాని ఈ చిన్నబిడ్డకు నుభున్నావాడి యనగా క్రపాలభేదము చేసి జీవుడువెడలువా? కొబ్బట్టి పర్యవ్యతంక్రమన నారాయణుండు. “యమేవైషవృణుతే తేనభ్యస్తస్యై ఆత్యా విస్మణుతే తేనాగ్ స్వామ్” అను శ్రుతియే అమలు. పెట్టుకుని యున్నట్లు యేర్పడుచున్నది. ఎన్నోని నారాయణమూర్తి పరించునో వానికి ఆయన పొందదగినవాడు. అని యర్థము. ముక్తుని యెరుంగుటకుగర్హ తతంపై కాచ మృదయస్యనాడ్యస్తాసాంమూర్తామభినిస్సృతైకాతయోర్ధ్వమాయన్న మృతత్వమేతి వివృణ్వత్తా ఉత్క్రమజేభవన్తి” యను ఉపనిషత్తు తెల్పినది.

(ఒకవిలేఖరి)

చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసుకమిటీ

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ నాడు 14-11-27 తేది అనంతపురములో సమావేశమై చిత్తూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీల తగాదాలను విచారించి పరిష్కరించిన ప్రకారము, చిత్తూరులోనుండు శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారును, తిరుపతిలోనుండు మాడభూషి శ్రీనివాసాచార్యులును, బాయింటు సెక్రటరీలుగాను, మండలకాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగు, బాయింటు సెక్రటరీలు సమావేశపరచి, డెలిగేట్లను ఎన్నుకొనవలసినదిగా తీర్మానించినారు. ఈ తీర్మానముప్రకారం సేను అనంతపురమునుండి, చిత్తూరికివెళ్లి శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారితో కలసి మాట్లాడి నంనులో, వారు చిత్తూరులో మీటింగు సమావేశపరచవలెనని చెప్పిరి. వారివద్ద ఎందరు (డెలిగేటు) దరఖాస్తు ఫారములు ఇచ్చియున్నారని అడుగగా నావద్ద ఒక్కటికూడ లేదు అన్నయును, మరియొక కృష్ణస్వామయ్యగారివద్ద వుంటున్నది వారిని అడిగి తెలుసుకొని చెప్పాలని చెప్పిరి. చిత్తూరు టౌన్ కాంగ్రెసు కమిటీలో ఎందరు సభ్యులున్నారో తెలుసునా, తీర్పు మాపెదరా అని అడుగగా నావద్ద లేదని చెప్పిరి. తిరుపతిలో కార్యస్థాన ముంటున్నది. అచ్చట సభ్యులు ఆధికముగా యుంటున్నారని. కాన, తిరుపతిలో సమావేశపరచుట యుక్తమని చెప్పితిని. అందులకు అయ్యరుగారు సమ్మతించక పోయిరి. శ్రీయుత జయరామయ్యగారు రింటికి వచ్చియుండిన శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులు వారు, చంద్రగిరిలో ఏర్పాటుచేయుట మంచిదనిరి. అయ్యరుగారు, పనపాకంలోగాని, పాకాలలోగాని, ఏర్పాటుచేసిన చిత్తూరు తిరుపతి వారలకు, మధ్యగనుండునని చెప్పిరి. సేను చిత్తూరుగాని, తిరుపతిగాని, అక్కడలేదు. మదనపల్లెలో ఏర్పాటుచేసిన బాగుండునని చెప్పితిని. సి. జి. జయరామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానమునకు కాపీవచ్చినచెట్టనే అధ్యక్షులకు శ్రీయుత యం. వెంకటకృష్ణమహాచార్యువారికి, సభ ఎచ్చట సమావేశపరచవలెనో యను విషయమునుగురించి వ్రాయాలని చెప్పిరి. నాకును అయ్యరుగారికిని చర్చజరుగు సమయములో అయ్యరుగారు విదేశీదస్తులను ధరించియుండిరిగాన, సేను వారినిమాది, గౌరవ తీర్మానము తీర్మానానుసారముగ, కాంగ్రెసు సభ్యులుగారనియు, బాయింటు సెక్రటరీగనూడ యుండగూడదని చెప్పితిని. అయ్యరుగారు, అధ్యక్షులకు వెంకటకృష్ణమహాచార్యువారికి వ్రాయాలని చెప్పిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకసభమువారి తీర్మానము 19-11-27 తేదిన తిరుపతికి అంకితది.

శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారు అధ్యక్షులవారికిగాని, నాకుగాని, ఏమియును తెలుపక చిత్తూరులో మండల కాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగు 27-11-27 తేదిన జరుగునని ఫలికంలో ప్రకటించినట్లు తెలియుచున్నది.

సేటి దినమువరకు ఏలాటి ఉత్తరములును అయ్యరుగారి వద్దనుంచి నాకుగాని, అధ్యక్షులకుగాని రావందుక, సేను తిరుపతిలో 27-11-27 న వుదయం 8 1/2 గంటలకు మండల కాంగ్రెసు కమిటీమీటింగు తిరుపతిలో సమావేశపరచదలచినామని అధ్యక్షులతో చెప్పగా వారును సమ్మతించి తిరుపతిలో సమావేశపరచవలసినదని చెప్పిరి.

తిరుపతిలో జరుపుటకు ముఖ్యమైన కారణములేవనగా చిత్తూరు మండలములో ఒక చిత్తూరుపట్టణమువారు తప్ప అన్ని గ్రామసంఘములవారును, డెలిగేటు దరఖాస్తులను తిరుపతి యందుండు కార్యదర్శి అయిన నాకు 50 గురు పంపియుండుటవలనను చిత్తూరు పట్టణమునుంచి జప్తి కుపయోగమునకు శ్రీయుత బి. మనసామి నాయుడుగారును డెలిగేటు దరఖాస్తు నాకుపంపియున్నాడు. చిత్తూరులో జయరామయ్యగారివద్ద 10, 12 గురు కూడ దరఖాస్తులు ఇచ్చియుండవలెనని ఏర్పాటు వలనను, తిరుపతిలో సమావేశపరచుట యుక్తమని చెప్పి అంగీకరించినాము. శ్రీయుత సి. జి. జయరామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభమువారి తీర్మానమును అనుసరించి జరుపుటకు ఇష్టపడుటోయినందువలన తిరుపతిలో సభ ఏర్పాటు చేయవలెనని గాన ఈసభకు సభ్యులందరూ రావలసినదిగా కోరుచున్నాను.

పై కనుపరచిన కారణముల ననుసరించి చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసుకమిటీ మీటింగు తిరుపతి ఖడ్గపల్లిలోని కార్యాలయమున 27-11-27 తేది ఉదయం 8 1/2 గంటలకు తిరుపతిలో జరుగును. దినపత్ర కనికరములు చర్చింపబడును. సభ్యులందరూ తప్పక భయపడకుండునని ప్రార్థన.

విషయములు
(1) మదరాసు కాంగ్రెసుకు డెలిగేట్లను ఎన్నుకొనటం.
(2) గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములవారు రాష్ట్రసంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనిపంపిన వార్తను ఆమోదింపమరాష్ట్ర సంఘసభ్యుల ఖాళీలను భర్తీచేయుట.
(3) ఇతరవిషయములు.
తిరుపతి, మా. శ్రీనివాసాచార్యు, బాయింటు సెక్రటరీ, 28-11-27. చిత్తూరుమండల, కాంగ్రెసుకమిటీ.

మాన ఫోటో సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (నది అలాలు)
వలకులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గూఢాధికారి కిరీరములో ఉపాధ్యక్షులుచే కలిగిడి వెద్యకాక మాత్రలు దివ్యావృత్తము. ఆదర్శము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతివాహము, ఎక్కిల్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, విక్రము, పూర్వములు, కిరీరము, ప్రభు, అక్షులు మొదలగువానియందు గలిగిడి సోద్యులను జోగ్జాట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు సేవావారసోద్యులను వెంటసేమాన్యున ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వైద్యులగుటచేతన వరమునాంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగ చేర్చు కొనటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును. ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాల్గోదెండును భారతకథలును, ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్టోనుపటములు గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు పదము, అర్థము చేర్చి సేర్పకొనువారలకు బహుముఖముగ తెలియునట్లును ముద్రించినారు. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు వేలకొలిదిరూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన జ్ఞానమును ఇంటియందుండియే సంపాదించవచ్చును ఉపాధ్యాయుల నెడక పనిలేదు. గ్రామవ్యోమము, కరణములు, దొంగలతో సంబంధముగల బుద్ధులు, వంటవారలు, మరి యితర సిబ్బందిలు వీరలకును, ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకును, మా ఆనంద ఆంగ్లభాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును. ప్రతిమటుంబమునకు ఇది ముఖ్యావశ్యకము. 8424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. (1421)

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు చాప్టరు శ్రీరామ కృష్ణమూర్తి కావ్యగారిచే గురుస్వామయ్యర్యే దొనెండుములు తయారచేయబడుచున్నది. అతి చాక. కోరినవో పి. పి. గ పంపబడును. తెలుగులో ఉచితము. (ప్ర. నెం 2)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 నం|| నవంబరునెల 28 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు			
లియ్యముబస్తాలు			
కుకుకు తెనాలివి	,, ర 42 కలవి రు	15 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి	,, డిబ్బో	16 4 0	16 8 0
ధిల్లి	,, డిబ్బో	16 8 0	17 0 0
రాసులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	11 8 0	12 0 0
నవ్వులు	,,	20 0 0	22 0 0
2. ధాన్యముపవ్వలు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు	,, డిబ్బో	18 12 0	14 4 0
పెసలు	,, డిబ్బో	16 0 0	17 8 0
మినుములు	,, డిబ్బో	17 0 0	19 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	15 0 0	15 8 0
3. నూనెపస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	155 0 0	160 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	24 0 0
కొండాపురం వేరుసెనపపు బా 1-కి	,,	50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0	46 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 118 మి.కా నూనె	,,	110 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	,,	101 0 0	103 0 0
4. చిల్లరపస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	74 0 0	75 0 0
కూరపసుపు	,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	,,	105 0 0	120 0 0
దరియాలు	,, బా 1-కి రు 140 మొదలు	147	నరకు
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమయ మణుగు 1-కి	,,	రు 40,45	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	,,	రు 28 0 0	57 0 0
అన్నా చక్కెర బస్తా 1-కి	,,	28 14 0	29 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	21 0 0	49 0 0
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 8 0	80 0 0
చదరం	,,	24 0 0	80 0 0
రవుండు	,,	24 0 0	81 0 0
6. నూలు			
నెం 20 తెన్ని సింహం యాటి	,,	రు 7 10 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	4 14 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 2 0	
నెం 60 ,, కారం తెన్ని	,,	10 6 0	
నెం 20 1/2 కాపురడి	,,	7 2 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెట్రిలు	,,	7 6 0	
నెం 40 జుమ్మరు 10 పా	,,	10 4 0	
నెం 44 సాండా	,,	5 8 0	
నెం 4 తెన్ని మసీదు	,,	4 0 0	
7. దూది			
బోండావెట్టు బాదప 1-కి	,,	రు 890 0 0	
8. లోహములు			
నెం 100 కులం 1-కి	,,	61 8 0	రు 61 12 0
బంగారు కులము 1-కి	,,	21 0 0	21 2 0
సవరము 1-కి	,,	18 7 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	230 0 0	235 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	255 0 0	258 0 0

రంగులు
అలిమేలు స్క్రిట్టలలాండు అలిజరయిక్ సింహం

20 డిగ్రీలు పీసా 1-కి రు	62 0 0
,, నీలిరవి 1 రు	1 14 0
,, 14 రులు	1 13 6
,, 28 రులు	1 13 0
,, 56 రులు	1 12 8
,, 1 అందరు	1 12 6
కీర్తిట్టు పాడు పార్లమెంటు (టర్కి-రెడ్డు)	8 8 0
కాంగో 8 రు	1 0 0
గురుకు 8 రు	1 2 0

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రధాన కార్యస్థానము:—మచిలీపట్నము, స్థాపితము 28-8-1925.

మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు:—డాక్టరు బోకా ఆహోబిలరావుగారు.

23 మాసములలో అద్భుతమైన ఫలితములు

ఇంతవరకు పన్నెండు మాసాలలో మొత్తము రూ 15 లక్షలు పైగా

ఇంతవరకు పన్నెండు మాసాలలో మొత్తము రూ 10 లక్షలు పైగా

భీమా చేయదలచిన ఆంధ్రసోదరలారా. దూరపురస్కారము నునుపు

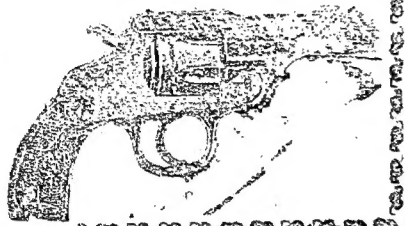
పై ఫలితములు గమనించి భారతదేశ వివిధ ప్రాంతములయందు నివసించు ఆంధ్రసోదరులందఱును యీ ఆంధ్ర

సంస్థను ప్రోత్సహించుటగాక. వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. పలుకుబడిగల మునియ్యెంట్లు కావలెను.

ప్ర. 4180.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

ఒంటగాళ్ళముల్లో తూతుపాకి ను ప్రసాదించుట
కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

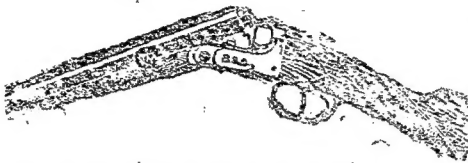

ధ ర లు

వరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

కానావిగముల రి. లెక్క 5000

ఆంధ్ర లోక విద్యతోటాను రెవ్యూను.

(స్థాపితము 1923-24 సం.)

నాళ్ళము 32, 33, 34 అంగుళములలో వారకును. చిన్నవి కేబుల్స్ పెట్టెకో గలగినవికూడ వారకును. (2065)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. 69, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తైలములను రుద్ది

మీ ఉడుపులను: ఏల పొడుచేసు కొనెదరు?

“కు రె యి న్”

జిడ్డులేని నివారిణి. ఇది

తా మ ర ను

అద్భుతముగా తత్క్షణమే కుదుర్చును.

ఒకసారి ఉపయోగించి మీరునిజమును గ్రహింపుడు. మా అద్భుతబోషధముల క్యాటల్లా
లాగునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

ఏల

నెగరోగముచే బాధ నొందుచున్నారా?

మా అత్యద్భుత నివారిణి యగు

“కే గే న్”

వేలకొలది వ్యాధి గ్రస్తులకు ఆమోఘమైన గుణమిచ్చినది.

మీ విషయమును గురించి వ్రాసిన మీరేది పుచ్చుకొనవలసినది నలకా నిత్యము. మా
అత్యద్భుతబోషధముల బాపితా గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. ఆంగ్లభాషయందే ఉత్తరము
లను వ్రాయవలెను.

N. POWELL & Co.,
BOMBAY 4.

సరస్వతీపవరేత్తెన్, రాజమండ్రి

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-గ్రంథములు!! మొదల నవి ముద్రించబడును.

తెలుగు పాఠము

క ప థ్య

క్యాపముక్కులు

గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగుబామ్మలు అనగా ఎన్ గ్రేవింగువములు చక్కగా తయారు చేయబడును

ర స్తీ ద్రు బొ క్కు లు

కుభలేఖలు

ఆఫ్ ట్రాన్స్ లాములు

వలసరంగులవారో పేపర్లు

చక్కగా

ముద్రింపబడును

Anurutanjan
Relief
ANURUTANJAN
PAIN BALM

వ్రతావ కస్తూరి మాత్రలు 4

మిక్కిలి ఖాటును సువాసనగలది 3357

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుట

యేగాక అజీర్ణము, వాయువు, జలబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, క్షేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను వారించుటయేగాక బలమును, బేర్లక క్షేమి, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుండవలసినది. 15

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 8 0

వి. పి. చార్లీ ఎన్నిటికైనా 0 6 0

పి. డి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, తెలికేపే - నెల్లూరు జిల్లా

పాఫ్ కుటుమివనులు 3788

బహుళలో వాని కన్నిటికంటెను వృధమైనది. రోఖలేము మాత్రమే. ప్రసిద్ధమైన వర్తకలకు మాత్రము బాధుగకు యివ్వబడును. అన్ని విధి కరములను, విడిభాగములను కూడ అమ్మబడును. జిల్లా ఏబంట్లకూడ కావలెను

బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)

1/188 మాంటూరోడ్లు, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము 1

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హాస్టానువము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రికాస్త్రము, ధూతైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల పేక తమాసాలు, విదోదబద్ధులు మనుష్యుని మాయము చేయుట, మానిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని కలచెలి మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లన్నిటి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ 4. Mesmerised Talisman సూత్రం దీనిగరించిన విశ్వము; ఆరోగంకా, బలము, ధనలాభము, తోచి, అన్యధము నిమ్మను, పని చేయగలను. వ్యాపారమున లాభమునయ్యును. ఆ సో మందిచే మెచ్చు పొడినది. 1-3 రూ 1-8, 12-3 రూ 9 పి. ఎల్. జవాహర్ నాయుడు, 20000, (నెల్లూరు జిల్లా).